

3/1/54

Handwritten text on a yellow sticky note, possibly in Hebrew or Arabic script, including the word "שלום" (Shalom) and the number "1234".

Handwritten symbol or signature on a yellow sticky note, resembling a stylized letter or mark.

רשות שמורות הטבע - מדור ניטור מים

רח' ירמיהו 78, ירושלים 94467

פקס' 02-5005471 פקס' 02-5005471

25 באוגוסט 1997

לכבוד

הגידון: לוח זמנים לסיור ירדן דרומי

לוח זמנים לסיור בירדן הדרומי בתאריך 8/9/97.

הסיור אפשרי ברכב רך, ניתן להשתמש ברכבים פרטיים. התארגנות במגרש החנייה במפגש הבקעה.

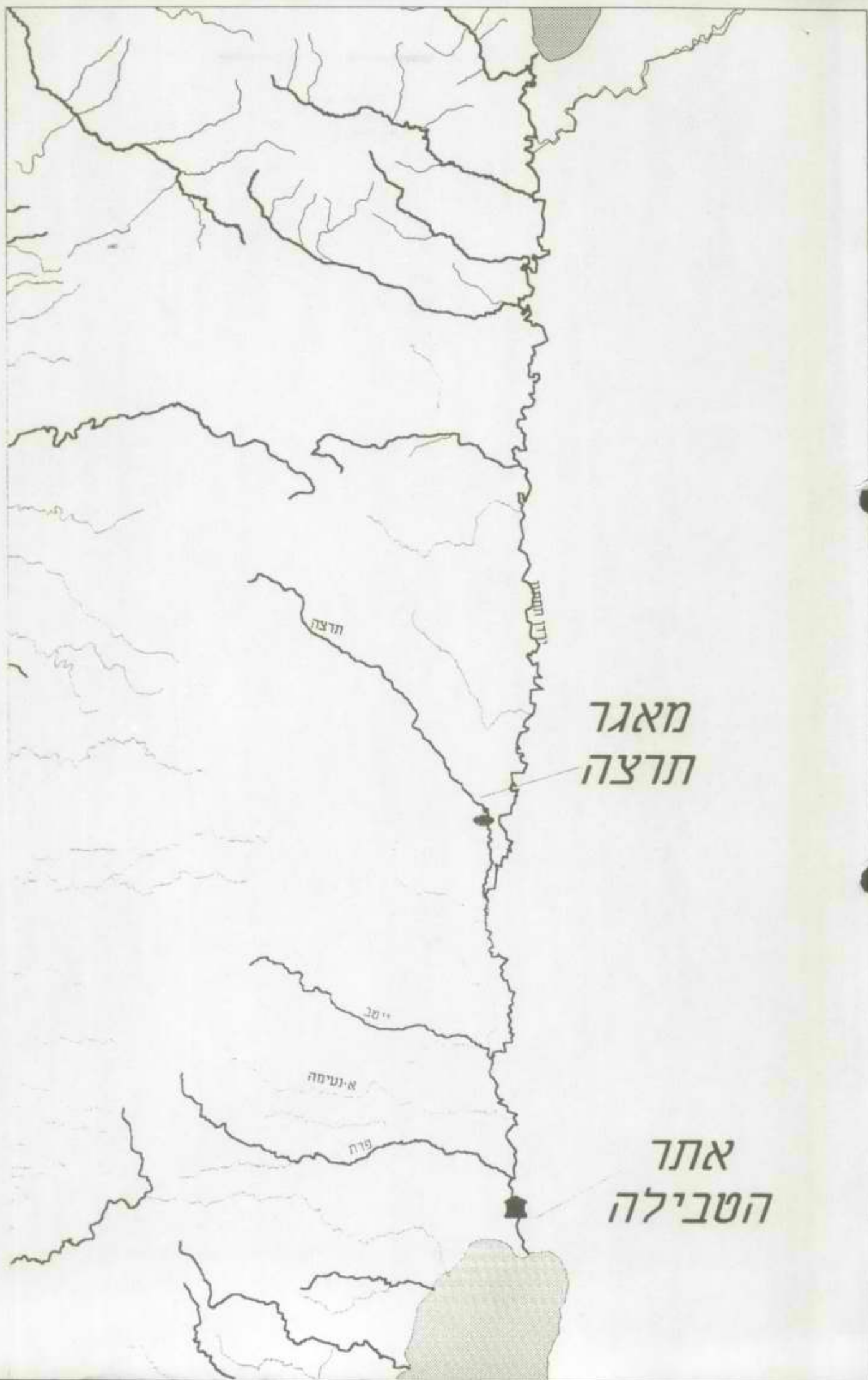
מפגש ב"מפגש הבקעה"	09:00
מאגר תרצה	09:30 - 10:30
מוצב טובלן - תצפית על פיתולי הירדן	10:30 - 11:30
נסיעה על כביש המערכת לאתר הטבילה	11:30
סיום משוער	13:00

קיום הסיור מותנה באישור הצבא.
במידה ויהיו שינויים, תימסר הודעה סמוך למועד הסיור.

בכבוד רב,
ניסים קשת
מנהל מדור ניטור מים

C:\USERS\WORD\NAHAL\NISSIM\YARDROMI.DOC

בכל פעם שאתה מותח את הברז... תחשוב טוב !!!

מאגר
תרצה

אתר
הטבילה

רשות שמורות הטבע - מדור ניטור מים

רח' ירמיהו 78, ירושלים 94467

☎ 02-5005417 פקס' 02-5005471

25 באוגוסט 1997

מאז החתימה על הסכם השלום עם ירדן, עלה נושא בקעת הירדן ונהר הירדן על סדר היום.

אחד הנושאים הבווערים בקשרים בינינו לבין הירדנים, הוא נושא המים הזורמים באגן ההיקוות של הירדן הדרומי.

בין יתר צרכני המים, קיים הצורך להקצאת מים לירדן הדרומי לצרכי שמירת הטבע, שיקום הנחל ושימור הערכים ההיסטוריים (אתר הטבילה), המצויים בעיקר בדרומו של הנהר, לקראת השפך לים המלח.

מאז אמצע שנות השבעים, מבצעת רשות שמורות הטבע ניטור תקופתי לאורכו של הנהר, בתחנות קבועות. הממצאים, שהינם בעיקר בתחום איכויות המים, מתפרסמים בדו"חות סביבתיים.

בשלבי תכנון מתקדמים נמצא קטע הירדן הדרומי בין שפך הכינרת עד למפגש עם נהר הירמוך.

28/8/96 סיכום פגישה בין יואב שגיא לנציב המים (לשעבר), מר גדעון צור, - הקצאת מים ירדן דרומי.

3/3/97 הוגש T.O.R "הסדרת שיקום ושימור גאון הירדן הדרומי" בעקבותיו התקיים דיון בתאריך 9/3/97 (זאב אחיפז). סיכום לפגישה זו לא יצא.

3/4/97 התקיים דיון ראשוני לקראת הקמת מנהלת שיקום הירדן הדרומי. הדיון התקיים באיגוד ערים לאיכות הסביבה שומרון. התקדמות בהקמת מנהלת הנחל באחריות יצחק מאיר - מנהל האיגוד.

C:\USERS\WORD\NAHAL\NISSIM\YARDEND.DOC

בכל פעם שאתה פותח את הברז... תחשוב טובה !!!

רבקה וגמייסטר:

טיפול באיכות המים-גורם מרכזי.
קיימת בעיית אכיפה הן בצד הישראלי והן בצד הירדני.
יש להציב יעדים כמותיים שניתן לעמוד בהם.
מציאת אינטרסים משותפים למשרד החקלאות, לנציבות המים
ולמשרד התיירות.

יצחק מאיר:

הקמת מנהלת והצבת סדר פעולות:
א. קביעת החברים במנהלת.
ב. פרוייקטור.
ג. תקציב.
ד. תכנון.

החלטה:

תוקם ועדת היגוי כפורום מוביל זמני לצורך קידום הפרוייקט.
מוצעים החברים הבאים:

ד"ר ישעיהו בר-אור.	- המשרד לאיכות הסביבה-
רבקה וגמייסטר, גברי סגטי.	- הסתדרות ציונית-
מר אלי כהן.	- נציג צה"ל/משרד הבטחון-
המנכ"ל גיורא רום.	- המשרד לתשתיות לאומיות-
ראש מועצה+ מגי מיודק- מזכיר מועצה.	- מוא"ז בקעת הירדן-דרד לוי -
י"ר המועצה מר שאלתיאלי.	- מוא"ז בית שאן-
י"ר המועצה מוצי.	- מוא"ז מגילות-
ניסים קשת- מדור ניטור נחלים.
דורון ניסים- פקח אזורי בקעת הירדן.	- רשות שמורות הטבע-
מר שלמה מוסקוביץ ומר מיכה בלום.	- מנהל אזרחי-
מר שר-שלום.	- החברה הממשלתית לתיירות-
מר יוסי דריזין.	- נציבות המים-
מר עמרם דיין.	- אגודת המים ורשות הניקוז -
מר אילן אשל.	- משרד החקלאות (בית-שאן) -
מר דן רוזנצווייג.	- אגף שימור קרקע וניקוז-
מר עמנואל קאופשטיין.	- קק"ל-

- איגוד ערבים לאיכות הסביבה שומרון- יצחק מאיר, ענת מתת-טוב כהן.

רשמה: איילת הרמל.

העתק:

- משתתפים.
- חברי ועדת ההיגוי המוצעים.

משרד תכנון חמדיה

ד.נ. בית שאן 10855
טל: 06-589002/806
פקס: 06-580178

י רדן / כנ"מ

תאריך: 2.4.1997

לכב
גבי נוגה בליץ
נציבות המים
המשרד לתשתיות לאומית
תל אביב

שלום רב,

הנידון: ירדן תחתון

סימוכין: פגישתנו 9.3.1997

עד כה לא יצא סיכום לסימוכין.

אני ממליץ כי תשקלי הוצאת סיכום אשר ינחה פעולה משותפת של הגורמים שהשתתפו בישיבה.

[איכות הסביבה, רש"ט, אגף שימור קרקע וניקוז, נציבות המים].

השיתוף יתבטא הן בצד המימוני והן בצד התכנוני.

נראה לי כי פעילות תכנונית כזו תאפשר תיאומים ו"כיסוי" פערים קיימים בין המתכננים והגופים

השונים העוסקים כיום בבעיות המים בגאון הירדן - דרומה לנהריים - משני צידי הנהר, ותסייע

לנציב המים ולנציבות המים בשמירה על האיכויות הסביבתיות וההיסטוריות של הנהר.

בברכה,

מרדכי קוסטרינסקי

העתק:	י. בר אור
משרד איכות הסביבה	יוסי דרייזין
נציבות המים	נסים קשת
רש"ט	צבי רבהון
אגף שימור קרקע וניקוז	ז. אחיפז
נציבות המים	ע. דרור
רשות ניקוז ירדן דרומי	

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים - האגף לתכנון

כ"ד אדר א, תשנ"ז
3 מרץ, 1997
94/97

לכבוד

גב' נוגה בליץ
מר גיורא שחם
דר' ישעיהו בראור
מר ניסים קשת

א.ג.נ.

הנדון: הסדרה שיקום ושימור גאון הירדן הדרומי

רצ"ב דרישות תכנון (T.O.R), בנושא הנדון, לקראת ישיבה שאמורה להתקיים באגף לתכנון ביום א'
ה-9.3.97 שעה 12:30.

בברכה

א.ג.נ.

זאב אחיפז

תאריך: 12.1.1997

הסדרה שיקום ושימור גאון הירדן הדרומי**

דרישות תכנון [T.O.R]

1. מבוא

1.1 העבר

משטר הזרימה בנהר הירדן והאקולוגיה של גאון הירדן נשארו ללא שינוי משמעותי מאז היווצרות הנהר לפני כ- 30.000 שנים ועד ראשית שנות הששים. הגורם היחיד שהשתנה היה הספיקה השנתית, והוא היה תלוי בשינויים האקלימיים, ובהם בלבד. בראשית שנות הששים התערב האדם בסדרי הבראשית, - המפא"ר החל להוביל מי ירדן לגב, מים מלוחים ושפכים לאגן הכנרת הוטו לירדן הדרומי וזיהמו אותו. - תעלת עבדאללה [רור] החלה לחובל מי ירמוך. הסורים שואבים ברוקאד. - התושבים החיים לאורך ומשני צידי הנהר, בפרט בחלקו העליון - מעבסיה ועד נחל בוק - החלו להשתמש בירדן כמקור מים להשקייה, אך בעיקר למאגרי ובריכות מדגה בצידו הישראלי של הנהר. - הנהר עצמו הפך לגבול בין לאומי בלתי חדיר - מוגן בגדרות ובמוקשים [בגדתו הימית בעיקר].

1.2 ההווה

בתקופת שנות דור שחלפו מאז ועד ימינו אלה, עיצב הנהר מחדש את אופיו כנקז מים שוליים - בו התפתחו צמחיה ובעלי חיים שתאמו את השינוי באיכויות ובכמויות המים בנהר.

.....
* גאון הירדן - תחום נחר וזירדן בעת גאותו החורפית.
** הירדן הדרומי

1.3 העתיד

הסכם השלום בנושאי המים בירדן מונע על ידי שתי מטרות -

האחת: שיפור איכות מים בנהר על ידי מניעת ניקוז מים וקולחים לאפיק באם הללו אינם מתאימים לחקלאות בלתי מוגבלת.

השניה: ניצול מירבי ומיטבי של מימי הנהר למטרות אורבניות וחקלאות בממלכת ירדן, תוך שמירה על שימושים קיימים של ישראל במי הנהר.

בדרישות התכנון של נושא המים בירדן הדרומי ובתכניות השונות בנושא זה הנמצאות בשלבי עבודה לא נכללה התייחסות לעתיד הירדן הדרומי - ליציבותו כאפיק זרימה, לעתידו כנהר מולך מים [ספיקות, איכויות], ולעתידו כמרכזה של סביבה אקולוגית והיסטורית יחודית, אשר ביצוע התכניות הללו עלולות לשנותה ללא הכוונה וללא היכר.

2. מטרת התכנית

הסדרת ושיקום גאון הירדן הדרומי בהתאמה לתנאים החדשים שיוצר הסכם השלום, כך שיוכל לשמש כנהר חי ויציב לאורך השנה המולך זרימת בסיס מינימלית, בעל איכות אקולוגית יחודית ופוטנציאל נופי - תיירותי.

יעדי התכנית

2.1 סקרים

1. סקר אינונטר חי [בע"ח אקוטטים ויבשתיים], צומח [צמחי אפיק וצמחי גדות], שטחים חקלאיים בתחום הקרוב של הנחל דומם [אתרים דתיים, היסטוריים וארכיאולוגיים, ומתלולי חוואר] בגאון הירדן וקביעת ערכי טבע ונוף שיש לשמרם.
2. סקר יציבות הגדות ונפתולי האפיק, בעיות ניקוז ומיחתור; איתור כניסות ניקוז עילי ותת קרקעי.

יעדים ותכנוניים

1. ניתוח הידרולוגי מעודכן של גאוויות בתקופות חזרה [הסתברויות] שונות, תוך התייחסות מיוחדת למאגרי איגוס המבוצעים והמתוכננים באגן הירמוך ובאגני המשנה האחרים.
2. קביעת ספיקות שעתיות ויומיות מינימליות [זרימות בסיס] - חורף וקיץ - הדרושות למימוש מטרות התכנית תוך תיאום הדדי של יעד זה עם תכניות ניצול מימי הנהר, ועריכת מאזני מים תואמים של ספיקות הבסיס הדרושות בקטעי הנהר השונים.
3. איתור ואפיון פשטי הצפה של תחום הנהר במשטר הזרימה המתוכנן. בדיקת הטענות [רמות ותכולה של מוצקים מרחפים] במשטר הזרימה הצפוי, ואיתור קטעים רגישים בהקשר של שקיעת סחף באפיק.
4. ייצוב תווי אפיק הנהר - על רקע שינויים שחלו בו בעבר ואלו הצפויים בעתיד הקרוב, ייצוב גדותיו של הנהר מפני מיחתורן וערעור בסיסו, נקיטת פעולות למניעת השקעה לא רצויה של סחף, צמצום "הכיסים המתים" לאורך הנהר המשמשים מדגרות ליתושים, כל זאת בתיאום עם משטר החי והצומח הרצוי בנהר.
5. הגדרה פיזית וחוקית של רצועות מגן משני צידי הנהר.
6. מיקום מיתקנים הידרוליים לאורך הנהר שיאפשרו מימוש מטרות התכנית, כולל מתקני תפיסה ושאובה של מים מהירדן, כל זאת בתיאום עם מתכנני ניצול מימי הנהר.
7. איתור, הסדרה וייצוב של כניסות מים ואפיקי ניקוז עלילים ותת קרקעיים לטהר משתי גדותיו, ותיאום כניסות עתידיות עם מתכנני התכניות השונות לניצול מימי הנהר.
8. הכנת עיקרי תכנית פיתוח תיירותית - נופית של טאון הירדן והמדרגה התחתונה [זור] בתיאום עם כל יעדי התכנית כפי שפורטו לעיל.
9. ריכוז תקנות וחוקים בישראל ובירדן בנושאי ניקוז, קולחים, שימור קרקע ומים, איכות סביבה וארכיאולוגיה שיש להם נגיעה למטרות התכנית.
10. הצעת מסגרת חוקתית וארגונית, משותפת או מתואמת עם ירדן לניהול ולאחזקת מערכת טאון הירדן לאחר שיוחל ביישום יעדי התכנית.

2.3 אינטראקציה עם תכניות אחרות הטגעות לירדן

כאחר והעבודה המבוקשת אמורה להתבצע במקביל למספר ניכר של תכניות, הנערכות בו זמנית עם גורמים שונים, יש צורך להציג את מלך ולהגדיר ולאפיין את תנאי השפה והממשק שלהן עם התכנית הנדונה.

רצוי לאתר בהקדם תחומים שבהם תכניות הסדרה ושיקום של אפיק הירדן, וכן ממצאי הסקרים הנלווים אליהן יכולים עדיין להשפיע על התוכניות האחרות העוסקות בעיקר בפיתוח וניצול משאבי מים באגן הירדן.

האינטראקציה עם שאר התכניות, [כמו גם יוזמות הפיתוח שעדיין לא הגיעו לכלל תכנון], מחייבת מידוע הדדי והשתתפות המתכנן, לפחות כמשקיף, בפורומים של צוותי היגוי של התכניות האחרות, במטרה לפרויקטים, בוועדות שיפוט וכיו.

ירח/ע/5

נהר ירדן תחתון

דו"ח סיור חינוגים מיום 29.3.95
רשם: הלל גלאמן, רשות שמורות הטבע, מאי 1995

כללי

מורד הירדן ויובלי

הירדן הינו גדול נהרותיה של מדינת ישראל. חלקו התחתון של הנהר, מים כנרת ועד ים המלח, קרוי מורד הירדן. אורך הקטע בקו אווירי 105 ק"מ ובפעול, לאורך פיתולי האפיק, כ-217 ק"מ. שטח אגן החיקות 13,600 קמ"ר והספיקה הממוצעת היתה בעבר 1,250 מלמ"ק/שנה.

המקורות העיקריים של מורד הירדן היו בעבר: ים כנרת - 480 מלמ"ק/שנה, נהר הירמוך - אשר שטח אגנו מחווה 53% מאגן החיקות של מורד הירדן 467 מלמ"ק/שנה, יובליו המזרחיים של הירדן - 160 מלמ"ק/שנה, כאשר הגדול שבהם הוא נחל יבול שספיקתו 70 מלמ"ק/שנה. משטר הזרימה של מורד הירדן אופיין בעבר על ידי זרימות שטפוניות בחורף, אשר מקורן בנהר הירמוך.

משטר הזרימה והספיקות באפיק הנהר, שונו לחלוטין עם התקדמות תהליך ההתישבות בבקעת הירדן. מקור המים העיקרי - ימות כנרת התדלדל לחלוטין עם הפיכת הכנרת למאגר המים של מפעל המים הארצי וסגירתו של סכר דגניה. רק מי-מוביל המים המלוחים, אשר, ספיקתו כ-20 מלמ"ק/שנה, ממשיכים לארום למורד הירדן. הקמת מפעל העור הירדני גרמה לתפיסות מי-הקיץ של נהר הירמוך והיובלים המזרחיים של הנהר.

בעקבות בנייתו של סכר מוחייבה פחתו מאוד כניסות המים מהירמוך. לאור זאת, אומדן הספיקה העכשוית באפיק הנהר הינו כ-200 מלמ"ק/שנה בלבד.

ריסון הנהר וניצול מרבית מימיו, מעיבה על קיומו כנהר חי ובעיקר תתבטא החשפעה בעליה החדה במליחותו. כיום רמת הכלורידים בעונת הקיץ היא 1.5-1.0, ובקטעו הצפוני המושפע מתעלת המים המלוחים, 3% במשך רוב השנה.

אגן הנהר אינו מיושב בצפיפות למעט, קטעו הצפוני בתחום בקעת כנרת (עמק הירדן) עמקי חרוד ובית שאן. שני העמקים האחרונים מנוקזים על ידי נחל חרוד הנשפך למורד הירדן.

מקור מרבית המזהמים במורד הירדן הוא בחלקו הצפוני, ועיקרו במתקנים אווריים לטיהור שפכים, בשפכי תעשיות העץ, ובמוביל המלוח המשמש בנוסף כמוביל שפכים לישובי מערב הכנרת ועמק הירדן. השפעת גורמי זיהום אלה ניכרת מתחנה 4 בעליית רכזי האמון, צח"ב, צח"כ ומליחות, כאשר, מתחנה 9 יש החמרה נוספת - במורד כניסת נחל חרוד.

המשך פיתוח מערכות לניצול מי-קולחין ושפכים תעשייתיים תתרום להקטנת הזיהום באפיק הירדן מחד, ולשיקום מערכות החי והצומח שבו מאידך, והפיכתו ל"נחל חי", לאורכו ניתן לפתח אתרי טבע, נופש ותיירות.

נסור הנחל

רשות שמורות הטבע מבצעת דיגום תקופתי של נחלי ישראל. במסגרת דיגום אביב 1995, בוצע סיור ודיגום נהר הירדן התחתון, ביום 29.3.95. בסיור השתתפו: ד"ר ישעיהו בר אור, מנחל אגף איכות מים במשרד לאיכות הסביבה, ניסים קשת מנחל מדור ניטור מים ברשות שמורות הטבע, דודון ניסים פקח בקעת הירדן ברשות שמורות הטבע.

נדגמו 10 מתוך 12 התחנות הקבועות לאורך נהר הירדן, ממוצאו מאגם הכנרת ועד לשפך הנהר לים המלח (פירוט התחנות בהמשך).

מדידות השדה כללו: טמפרטורת המים, הגבה, חמצן מומס, מוליכות חשמלית ועכירות שדה (דיסק סקי).

דגימות המים הועברו למעבדת איגוד ערים חדרת, לביצוע האנליזות הכימיות, שכללו: צח"ב, צח"כ, כלוריד, אמון, מתצקים מרחפים (105°), חנקה, גופרה ודטרנגטים. דגימות נוספות הועברו למעבדת השירות ההידרולוגי לביצוע אנליזות ליונים ואניונים עיקריים: סידן, מגנזיום, נתרן, אשלגן, ופחמה. כל תוצאות האנליזות מובאות בטבלה שבחמשך.

תחנות הדיגום

תחנה מס' 1:

מוצא הירדן מהכנרת, נ"צ 2043/2352. המים צלולים בגוון ירקרק, אצות פלנקטוניות מרחפות במים. רוחב האפיק כ - 35 מ', עומק המים עד 2 מ', זרימה איטית וחלשה במורד הנהר. בקטע זה הנהר משמש לשיט סירות, לנופש ולדיג והוא פתוח אל הכנרת.

תחנה מס' 2:

סכר בתניה, נ"צ 2034/2341. לא נדגם מאחר והמים כאן זהים למים שבתחנה מס' 1. אין כניסות מים נוספות לפני תחנה זו.

תחנה מס' 3:

סכר אלומות, נ"צ 2030/2341. רוחב הנהר כ - 8 מ', עומק המים עד 1.5 מ'. הסכר אינו סגור לחלוטין, ועוברים דרכו כ - 0.3 מ"ק/שניה - למורד הירדן. המים צלולים. אין קצף ואין ריח. במעלה התחנה מימי הכנרת נשאבים לחקלאות. במורד הסכר - כניסת מימי תעלת "המוביל המלוח" בספיקה של כ - 0.5 מ"ק/שניה, וכן כניסת קולחי-מתקן טיהור בתניה בספיקה של כ- 200 מ"ק/שעה. הקולחין והמים המלוחים נמהלים במי-הכנרת הצלולים, ומקטע זה והלאה - המים בירדן עכורים. עם קצף וריח רע המלווה אותם בחמשך.

תחנה מס' 4:

מורד שפך נחל יבנאל, נ"צ 2034/2340. רוחב הנהר כ - 12 מ', עומק המים עד 0.3 מ'. מהירות הזרימה עד 0.02 מ'/שניה ספיקה כ - 1.0 מ"ק/שניה. קצף על המים, שצבעם עכור חום, מעט ריח ביוב. צמחיית הגדות, בעיקר קנה מצוי - מכוסחת בחלקה כתוצאה מזרימה שטפונית בחורף, שמקורה היה הגלשת מים מסכר דגניה בחודש פברואר האחרון, בספיקה ממוצעת של כ - 30 מ"ק/שניה למשך עשרה ימים.

- תחנה מס' 5:**
גשר ביח זרע, נ"צ 2025/2329.
רוחב האפיק - עד 6 מ', עומק המים עד 0.35 מ'. מהירות - 0.30 מ'/שנייה, והספיקה כ-1.0 מ"ק/שנייה. המים בגוון חום-עכור, מעט קצף. קטע זה הוסדר לאחרונה עם אבנים ובלדרים בגדות, במסגרת הסדרת הזרימה בנהר הירדן בפיתול בית זרע. הגדות נקיות ונטועות עצי אקליפטוס גדולים, המצילים על המים.
- תחנה מס' 6:**
מול מנחמיה, נ"צ 2036/2329.
לא נדגם, בהעדר שינוי במופע המים לעומת תחנה 5.
- תחנה מס' 7:**
גשר דלחמיה נ"צ 2038/2287.
רוחב אפיק - 5 מ', עומק המים עד 0.40 מ'. מהירות עד 0.45 מ'/שנייה, ספיקה כ-1.0 מ"ק/שנייה. הזרימה חזקה כתוצאה מנפילת המים בשיפוע חזק במורד הגשר, וקצף רב, יחסית, נוצר עקב כך. צבע המים עכור.
- תחנה מס' 8:**
מורד כניסת הירמוך, נ"צ 2029/2279.
רוחב האפיק 4 מ', עומק - 0.30 מ', מהירות 0.5 מ'/שנייה. ספיקה כ-1.5 מ"ק/שנייה. תוספת המים מהירמוך קטנה (עד 0.5 מ"ק/שנייה) מאחר וכל מימיו מנוצלים על פי הסכמי חלוקת המים בין ירדן לישראל.
צבע המים - עכור, אין ריח. צמחיית הגדות מכוסחת משטפונות החורף שהגיעו מהירמוך.
- תחנה מס' 9:**
תחנה השאיבה "שפעה", נ"צ 2034/2065.
ממעלה תחנה זו ועד לים המלח - הנהר הוא הגבול הבינלאומי בין ישראל לממלכת ירדן. המים נדגמו כאן בבור היניקה בתחנה השואבת מים מהירדן לחקלאות בבקעת בית שאן הדרומית.
רוחב הנהר כ-5 מ', עומק (בהערכה) - עד 2 מ', מהירות הזרימה 0.3 מ'/שנייה. ספיקה מוערכת כ-3.0 מ"ק/שנייה, צבע המים ירקרק - עכור, אצות ירוקות במים, אין ריח ביוב. גדות הנהר תלולות ומכוסות בסבך צמחיה, הנשלטת על ידי קנה מצוי ועצי אשל.
- תחנה מס' 10:**
גשר אדם, נ"צ 2007/1678.
דגימת המים נלקחה מאמצע הגשר. רוחב הנהר כ-5 מ' עומק - עד 2 מ', מהירות הזרימה - 0.4 מ'/שנייה. ספיקה מוערכת - 4.0 מ"ק/שנייה, צבע המים ירוק - עכור, אצות במים. הגדות תלולות ומתנשאות לגובה של 3-4 מ' מעל פני המים. סבך צמחיית הגדות נשלט על ידי קנה ועצי אשל.
- תחנה מס' 11:**
גשר אלנבי, נ"צ 2013/1426.
דגימת המים נלקחה מאמצע הגשר. רוחב הנהר כ-5 מ'. עומק - עד 2 מ', מהירות הזרימה כ-0.3 מ'/שנייה. ספיקה מוערכת כ-4.0 מ"ק/שנייה. צבע המים ירוק - עכור. אצות ירוקות במים. גדות הנהר תלולות, ומתנשאות לגובה של 3-4 מ' מעל המים. סבך הצמחיה נשלט על ידי קנה ועצי אשל.
- תחנה מס' 12:**
גשר עבדאללה, נ"צ 2019/1343.
דגימת המים נלקחה מגדת הנהר. רוחב הנהר כ-8 מ', עומק (בהערכה) - עד 2 מ', מהירות הזרימה כ-0.3 מ'/שנייה ספיקה כ-4-5 מ"ק/שנייה. צבע המים ירוק עכור, גדות הנהר מתנשאות לגובה של 3-4 מ' מעל המים. צמחיית הגדות - קנה ועצי אשל.

נתוח התוצאות

גשמי החורף החולף היו מעט מעל הממוצע הרב שנתי באגני-היקוות הירדן העליון. בכנרת, בירדן התחתון ובים המלח. פיזור הגשמים היה בלתי אחיד במהלך העונה, כאשר אירועי גשם חזקים במיוחד בחודש נובמבר 1994, הביאו לארימות שטפוניות בכל הנחלים שבאגני-היקוות הירדן.

גשמי דצמבר - ינואר/95 העלו את מפלס הכנרת עד ל - 209.50 בתחילת פברואר, ואז הוגלשו כמויות מים דרך סכר דגניה למורד הירדן, על מנת לשמור מקום בכנרת לגאות סוף החורף. הסכר היה פתוח כ - 10 ימים, וזרמו דרכו 61.5 מלמ"ק לירדן. מפלס הכנרת בעת הדיגום 209.10.

סכר אגם נהריים נפתח אף הוא בפברואר/95, ודרכו זרמו גאות נהר הירמוך בכמות של 78 מלמ"ק אל נהר הירדן וים המלח.

זרימת השטפויות, הן מהכנרת והן מהירמוך, הביאו לכיסוח צמחיית הגדות ולפתיחת הסבך ליד האפיק ב - 20-40 מ' מעבר לארימת הבסיס הרגילה. זרימת המים שטפה את הכלוך והפסולת שהצטברו באפיק והביאה לריענון בתי-הגידול האקוויים שבנהר.

בבדיקת תוצאות הדיגום ואיכות המים, ניתן להבחין ב - ארבעה קטעים עיקריים לאורך הנהר:

- א. תחנות 1 עד 3: איכות טובה, השפעת מי הכנרת.
- ב. תחנות 4 עד 8: איכות ירודה, השפעת מזהמים.
- ג. תחנה 9: איכות ירודה מאוד, קטע מזהם.
- ד. תחנות 10 עד 12: איכות בינונית, השפעת כניסות מים נוספות.

א. בתחנות 1 עד 3 זורמים מי-הכנרת, ואין אבחנה במזהמים כלשהם. ערכי הגבה וטמפרטורה - אופייניים למימי האגם. פעילות שייט ונופש בנהר ובגדותיו.

ב. במורד תחנה 3 - סכר אלומות חוסם את זרימת מי-הכנרת למעט, כ-0.3 מ"ק/שניה העוברים דרכו. כניסת המוביל המלוח וקולחי-מתקני-הטיהור של טבריה וישובי-עמק הירדן בספיקה של כ-0.5 מ"ק/שניה, הם שקובעים את איכות המים הירודה מכאן ועד מורד הנהר, כפי שמתבטא בתחנה 4 ואילך.

ג. תחנות 4, 5 ו- 7 מייצגות את איכות המים הירודה. המושפעת מכניסת מי-ביוו נוספים לאורך קטע זה, בהם: קולחי-קיבוץ בית זרע, שפכי-קיבוץ אפיקים ורפת אפיקים לאחר טיפול ראשוני בלבד, שפכי מפעל "ספן" - לאחר טפול ראשוני, שפכי-הקיבוצים אשדות יעקב (איחוד ומאוחד) - לאחר טיפול ראשוני, קולחי-מנחמיה - לאחר בריכת חמצון, שפכים וקולחין אלו תורמים לעליה בערכי צח"ב וצח"כ, ומתבטאים גם בעליה משמעותית בתכולת החנקן במים (נבדק כאמון וכחנקן). ברמות גבוהות כאלה של אמוניה (עד 2.2 מג"ל בתחנה 5) יש פגיעה קשה בברי-הגידול הטבעיים בנהר, ולמעשה אין אפשרות קיום לדגים במים.

ד. תחנה 8 - מייצגת כניסה של מי-ירמוך. אמנם כניסת המים היא קטנה בעונה זו של השנה, אולם השפעת המים הנקיים בולטת במהול המזהמים המגיעים מהמעלה. באופן זה יורד ריכוז הכלוריד ואיתו ריכוז של היונים, וכן ריכוזי החומרים האורגניים פוחתים (כערכי צח"ב וצח"כ). כושר הטיהור העצמי של הנהר מתגבר בקטע זה - הן בגלל המים הטובים המתווספים אליו והן בגלל זרימה מהירה יותר בקטע זה.

ג. הרעה באיכות המים מתבטאת בתחנה מס' 9, המייצגת את כניסות המים שבבקעת - בית שאן. עיקר תוספת המים לנהר מגיעה מנחל חרוד, אשר בספיקה של כ - 1000 מ"ק/שעה מעמיס מהממים בריכוזים גבוהים. עיקר המזהמים באים ממקור אורגני, שפכי תעשיות מאון ושפכים ביתיים, רובם ללא כל טיפול. בימים אלו נערכת מנחלת נחל חרוד, באמצעות תכנון אזורי מפורט, לטפל במזהמים ולסלק את השפכים המגיעים לנחל ולמנוע בכך את המשך זיהום הירדן.

הנחלים: תבור ויששכר - מגיעים לירדן אף הם בקטע זה, אולם ספיקתם נמוכה מאוד (עד 200 מ³/שעה) ואיכות המים בהם טובה.

ד. בין תחנה 9 ל - 10 - יש כניסות נוספות של מים, בהם ניקוז בריכות דגים מדרום עמק בית שאן, אולם עיקר הכניסות באות מיובלי עבר הירדן המזרחי (נחל יבס ונחל יבוק) - עליהם אין לנו די נתונים. בתחנה 10 מבחינים בשיפור באיכות המים - זה מתבטא בירידה במזהמים אורגניים ועליה בחמצן מומס במים. צבע המים חירוק כהה מעיד על ריבוי האצות במים (שחן המקור לעליה בחמצן המומס).

מתחנה 11 ל - 12 ועד לים המלח יש ירידה הדרגתית נוספת בריכוזי מזהמים אורגניים לא מחומצנים, המתבטאת בירידה בצח"ב, צח"כ ובאמון, במקביל לעליה נוספת בריכוז חמצן מומס במים. ריכוז המלחים (כלוריד) עולה בהתמדה עד לים המלח, כנראה עקב מעבר הנחל ומימיו בשכבות קרקע מומלחות ובאדמות חוואר הלשון. ספיקת הנחל עולה, כתוצאה מכניסות מים נוספות בדרום בקעת הירדן, הן מנחלים והן ממעינות שליד הנחל.

סיכום

סיור זה בא לתאר את המצב התברואי הכללי של נהר הירדן התחתון, ממוצאו מים כנרת ועד לכניסתו לים המלח.

לצורך סקירה זו תוארו ארבעה קטעי נהר עיקריים, על פי אופי ואיכות המים שבחס. התמונה הכללית המתקבלת, והידועה לנו בעשרות השנים האחרונות, היא של נהר המזוהם משפכים ביתיים, חקלאיים ותעשייתיים. בחלקו הצפוני של הנהר אין כמעט תחליכי טיהור עצמי, בעוד תחליכים אלו מתגברים בחלקו הדרומי עם כניסת מים נקיים יותר.

הנהר עובר תהליך שנתי של שטיפה וניקוי - משטפונות הירמוך בחורף, ובשנים גשומות גם מהכנרת כאשר מגלישים את עודפי את מימיה דרך סכר דגניה.

מימי הנהר משמשים לחקלאות - בעיקר בעונת החורף, כאשר איכות המים משתפרת עקב מיחול המזהמים במי-שטפונות. מים אלו נשאבים למילוי מאגרים, ומנוצלים בעונת הקיץ. שאיבות קיץ לחקלאות מתבצעות רק כאשר איכות המים מאפשרת זאת.

STATIONS ALTERNATIVE

נושאים לבדיקה בחמשד

מאחר והירדן שימש עד עתה כגבול בין ממלכת ירדן לישראל, לא ניתן היה לבצע-סקרים ומחקרים מקיפים לאורכו ובשתי גדותיו. כעת, עם חתימת חוזה השלום עם ירדן, אנו ממליצים לקדם את נושא שימור ערכי הטבע, פיתוח אתרי הנופש, התיירות ושימושי המים בנחר הירדן - בקטגוריות שלהלן:

- א. מדידות וסקרים הידרולוגיים מקיפים של מקורות המים המגיעים לנחר.
- ב. סקרים אקולוגיים, שיתמקדו הן בבתי-גידול אקוטיים (בגוף המים ובגדות הנחר) ובבתי-גידול יובשניים שבקרבתו (שטחי האור).
- ג. סקר מזהמים המגיעים לנחר, ונקיטת אמצעים לסילוקם.
- ד. שמושי מים בנחר, בהתייחס לכמות ואיכות המים.
- ה. פוטנציאל שיקום הנחר והחזרתו לחיות נחר חי, הכולל מערכות אקולוגיות מאוזנות, בהן משתלבות פעילויות אדם לרווחתו ולכלכלתו מבלי לפגוע במרקם היחסי שביניהם.

אנו מקווים לשיתוף פעולה פורה וחדוק עם שכנינו מממלכת ירדן בחקירת נחר הירדן וסביבותיו, במטרה להגיע לשיקום הנחר ולקיימו כגשר של מים חיים בין כל עמי האזור.

STATIONS AT THE LOWER JORDAN

1	EXIT FROM LAKE
3	ALUMOT DAM.
4	NAHAL YAVNIEL
5	BET ZERA BRIDGE
7	DELAMIA
8	YARMUCH BRIDGE
9	SHIFAA
10	ADAM BRIDGE
11	ALENBY BRIDGE
12	ABDALLA BRIDGE

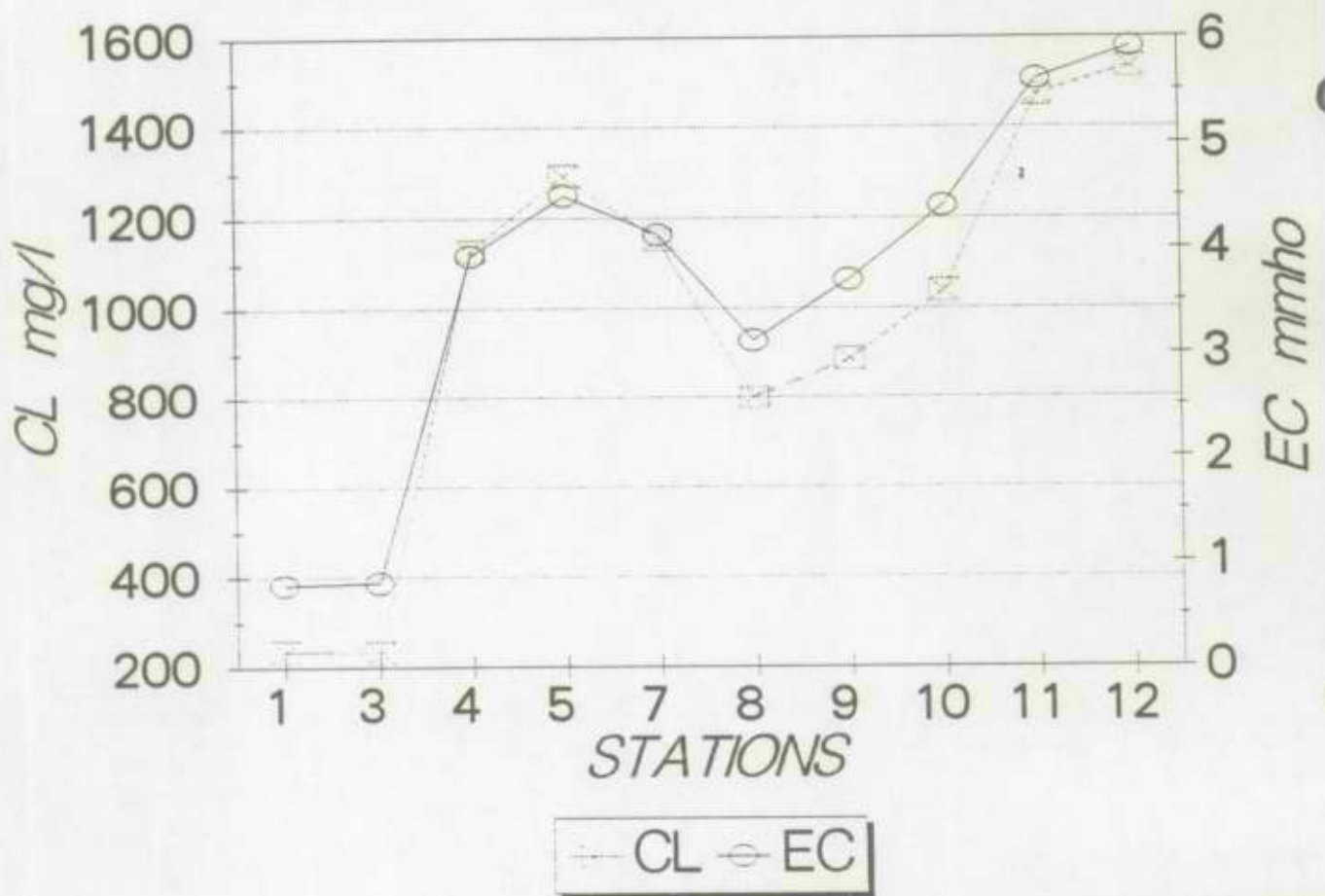
LEGEND

DATE	SAMPLING DATE
DISC	DISCHARGE (m3/hour)
PH	PH UNIT - PH
TEMP	TEMPERATURE (in centigrade)
DOXSAT	DISSOLVED OXYGEN SATURATION (%)
DO	DISSOLVED OXYGEN (mg/l)
Ec	CONDUCTIVITY (mmho/cm2)
BOD	BIOLOGICAL OXYGEN DEMAND (mg/l)
COD	CHEMICAL OXYGEN DEMAND (mg/l)
CL	CHLORIDES (mg/l)
NH4	AMMONIUM (mg/l)
NO3	NITRATES (mg/l)
SO4	SULPHATES (mg/l)
CA	CALCIUM (mg/l)
MG	MAGNESIUM (mg/l)
NA	SODIUM (mg/l)
K	POTASSIUM (mg/l)
HCO3	CARBONATE ALKALINITY (mg/l)

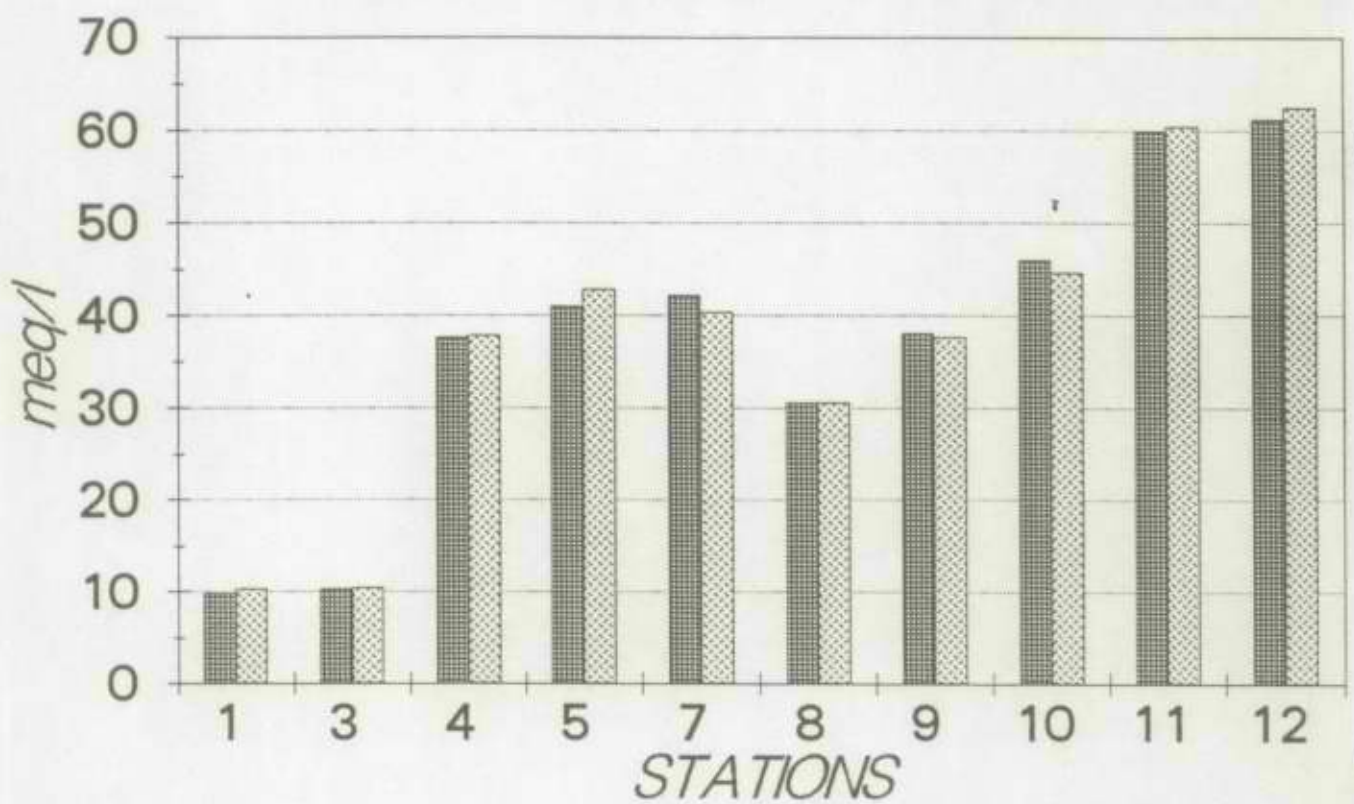
Monitoring Stream Low Jordan

Name Station	ST	Date	Disc. M3	pH	Temp C	Do%	Do mg/l	Ec mmho	BoD mg/l	CoD mg/l	Cl mg/l	NH4 mg/l	Ss105 mg/l	No3 mg/l	So4 mg/l	Ca mg/l	Mg mg/l	Na mg/l	K mg/l	Hco3 mg/l
Exit	1	29.03.95		8.5	18.8	102	9.7	0.8	1	31	235	0.3	4	15.0	45	51	28	110	6	164
Almot Dam	3	29.03.95	1000	8.1	18.0	92	8.6	0.8	2	33	233	0.3	1	14.0	50	53	28	118	6	170
Nahal Yavrul	4	29.03.95	4000	7.6	20.5	78	7.1	3.9	6	67	1128	2.0	7	39.0	105	197	60	513	23	105
Bel Zera Bridge	5	29.03.95	4000	7.7	20.7	90	8.0	4.5	7	83	1293	2.2	3	36.0	115	227	68	538	26	243
Dejara	7	29.03.95	4000	7.7	19.1	90	8.1	4.1	8	60	1153	1.7	71	36.0	185	195	76	588	28	244
Yammuch Bridge	8	29.03.95	4500	7.9	18.7	95	8.8	3.1	5	42	800	0.6	46	44.0	175	146	67	397	19	265
Shitaa	9	29.03.95	7000	7.9	19.5	49	4.4	3.7	20	92	887	4.8	88	34.0	275	139	104	500	32	420
Adam Bridge	10	29.03.95	10000	8.2	20.4	130	11.4	4.4	14	73	1039	2.2	141	56.0	400	165	136	587	38	429
Alarby Bridge	11	29.03.95	12000	8.1	19.8	106	9.1	5.6	13	85	1471	2.2	137	51.0	560	204	181	775	46	446
Abdalla Bridge	12	29.03.95	14000	8.2	20.0	128	11.2	5.9	12	69	1534	1.4	193	4.6	580	214	191	775	43	425

Chlorides Concentration at Stations in the Lower Jordan

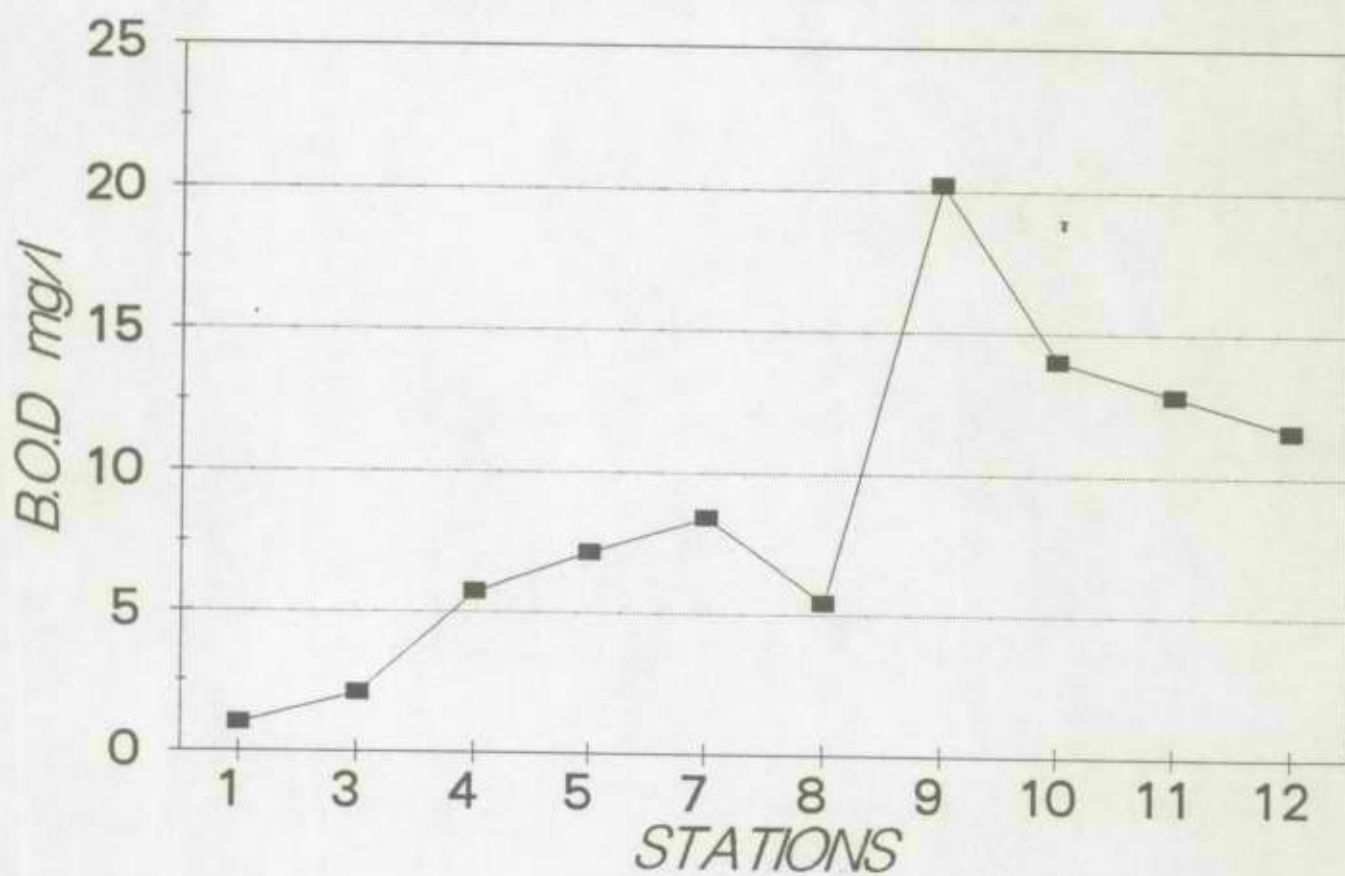

*Total Anion Cation at
Stations in the Lower Jordan*

■ CATION ■ ANION

*B.O.D. Concentration at
Stations in the Lower Jordan*

רשות שמורות הטבע - מחוז מרכז

הלני המלכה 13 ת.ד. 184 ירושלים 91001 טל' 02-232936 פקס' 02-259783

רקע

הירדן הדרומי הוא איזור עלום ומלא קסם והיה ידוע כאיזור צבאי סגור ושטח לחימה, נטול מטיילים ופיתוח מכל סוג שהוא, למעט שטחים חקלאיים שהיו הפיתוח היחיד.

מימיו של הירדן מלוחים אך הוא עטור ביער של אשלים וצפצפות פרת. בסבך היער מתקיים עולם חי עשיר ולא פגוע.

הירדן זורם בגובה 350 מ' ונמצא במבנה דמוי אמבטיה מוקף משני עבריו במצוק של חוור הלשון בגובה 70 מ'. המבנה הזה יוצר יחידת נוף בעלת גבולות ברורים ומיוחדים.

על רקע גבעות החוור הלבנות זורם לו הירדן כפס כחול עטור צמחיה ירוקה.

גבולות ההצעה

ההצעה כוללת את נתיב הזרימה של הירדן מקו רוחב 198 בצפון שהוא ק"מ אחד מדרום לשפך נחל בזק לירדן ועד קו רוחב 130 בדרום שהוא שפך הירדן לים המלח.

גבולה המערבי של ההצעה אינו אחיד. במקומות בהן ניתן ההצעה מגיעה עד גבעות החוור וכוללת את היער של גאון הירדן. בשטחים בהם גאון הירדן מעובד השמורה כוללת רק את נתיב הזרימה של הירדן ועשרים מ' של צומח גדות.

גיאולוגיה

הירדן זורם במקום הנמוך ביותר בשבר הסורי אפריקאי, והוא השריד לימת הלשון שכללה את כל השטח בין הכנרת לים המלח, מימת הלשון נשארו שני אגמים הכנרת וים המלח. מאחר וים המלח הוא בסיס סחיפה נמוך יותר מהכנרת היא זורמת לים המלח ע"י נהר הירדן. הקרקע היא חוור הלשון. פרט למטע אחד בירדן, בשפך ואדי מליח לירדן הקרקע היא חלקיד נחלים (קונגלומרט).

רשות שמורות הטבע - מחוז מרכז

הלני המלכה 13 ת.ד. 184 ירושלים 91001 טל' 02-232936 פקס' 02-259783

צומח וחי בגאון הירדן

את הירדן מקיף יער גדול המורכב מאשל הירדן צפצפת פרח סבך של קנה מצוי וצמחי מליחה. מצפון לגשר אדם עוביו של היער מאות מטרים ובקטעים אחרים הוא צר יותר, בסבך היער עולם חי עשיר מאוד, היונקים הגדולים החיים בגאון הירדן הם: חזירי בר, צבועים, תנים, שועלים, זאבים, התולי ביצה, צבאים, ארנבות, נמיות ודורבנים, דרור הירדן מקנן בענפי עצי האשל.

בסבך הצמחיה הקרובה למים מקננים עופות מים רבים, בזכות מיקומו הגיאוגרפי ואופיו האקלימי של אזור הירדן מקננים בו מינים ממוצא אוריינטלי כפרנקולין וכן מינים ממוצא סהרו ערבי וסודני כזנבן, ערב קצר זנב, שרקק גמדי, עפרוני מדבר, סיס חורווור, קורא וטריסטרמית לצד מינים ים תיכוניים כירגזי מצוי וסנונית מערות.

הירדן הוא חלק מציר בין לאומי של נדידת ציפורים מארצות אסיה ומזרח אירופה לאפריקה ובחזרה. בעונות הסתיו והאביב חולפות מעליו ועוצרות בו למנוחה להקות של חסידות, קורמורנים, עגורים, שקנאים ועופות דורסים.

סיכום אקטואלי

בשנה זו נחתם חוזה שלום בין מדינת ישראל וממלכת ירדן ונראה לעיון כי השלום בין המדינות יהיה שלום חם עם גבולות פתוחים. ניתן להניח כי בעתיד יבוטל איזור הלחימה לאורך הירדן, מוקשים יוסרו גדרות יפונה והירדן יהיה גבול של שלום, הירדן יידע זמנים חדשים, מטיילים, הקלאות ותיירות, לכן חשוב שהירדן יוכרז כשמורת טבע לכל אורכה. בתקנון השמורה יהיה מקום לכל הדברים שהוזכרו כאן אך לאחר תכנון.

(איוש 3) הצעה לש.ט. ירדן דרום

7/4/97

3

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות
לשכת נציב המים

נציבות המים
סגן נציב המים
05-08-1997
דואר נכנס

תל-אביב: 31/07/97
מס': 2056/97

לכבוד
מר עמנואל קאופשטיין
מנהל פרויקט שיקום נחלי ישראל

א.נ.

הנדון: תכנית אב לנחל ירדן דרומי (כנרת-נהריים)
סימוכין: מכתב 17.7.97

הנני לאשר קבלת מכתבך אל נציב המים, אשר הועבר לטיפול.
בכוונתי לזמנך בימים הקרובים לפגישת עבודה בהשתתפות חשב משק המים, מר יהודה קיסר, על מנת להסדיר את ההתחייבות של נציבות המים.

ב כ ר כ ה,

יעקב צמח

העתק: מר צביקי נור - סגן נציב המים
מר דוד נחמיאס - מנהל מפ"ק-קק"ל
מר יהודה קיסר - כאן
מר זאב שור - יו"ר מ.א. עמק הירדן

for
phi

 אוניברסיטת חיפה

 UNIVERSITY OF HAIFA

המרכז לחקר משאבי טבע וסביבה

 Natural Resource & Environmental Research Center

החן חן

י' תמוז תשנ"ט

 20 יוני 1999

המשרד לאיכות הסביבה

 אגף מים ונחלים

 22-08-1999

 נתקבל

 מס

לד"ר חן חן - 03-6520552

פקס - 03-6520552

לפני

לכבוד

 ד"ר ישעיהו בראור

 מנהל אגף מים ונחלים

 המשרד לאיכות הסביבה

 ירושלים

 פקס. 02-6520552

לישעיהו, שלום,

הנידון: הערות על הדו"ח "הקצאת קולחים לשיקום נחלים: בחינת נחל שורק"

כיוון שאני עומד לנסוע לכמה ימים, עברתי במהירות על העבודה, כפי שהבטחתי, עוד לפני נסיעתי, וזאת כיוון שאני מייחס חשיבות רבה לצעדכם. ההערות מצורפות, ומקווה שתהיינה לתועלת.

אני שמח ומברך על יזמתכם בנידון. אני חושב שעריכת דוחות כאלו היא בבחינת "אות כבוד" למשרד. גם אם קשה ביותר לבצע ניתוח עלות-תועלת, כפי שנכון ברוב רובם של המקרים בהם אנו נדרשים לבצע הערכה כלכלית בתחום איכות הסביבה, חשוב למקבלי ההחלטות לקבל מושג כלשהו לגבי "התמונה הכללית", כפי שנעשה בדו"ח זה, ונעשה בצורה נאה בדרך-כלל, בהתחשב בנסיבות. יש גם חשיבות לצבירת ניסיון בתחום ולהפקת לקחים במישור המתודולוגי.

בברכה,

חן חן

פרופ' מרדכי שכטר

 ראש המרכז

לוט.

הערות על הדו"ח "הקצאת קולחים לשיקום נחלים: בחינת נחל שורק"

ככלל, הושקעה בדו"ח עבודה יסודית ומפורטת באיסוף נתונים רלוונטיים וניתוחם. ברם, כפי שמציינים המחברים, יש להיזהר בפירוש הממצאים, כיוון שבבסיס כימות התועלות במונחים כלכליים אין סקר המתייחס לאזור הנבדק, אלא בוצע מה שנקרא בלשון המקצועית "benefit transfer" ("תרגום תועלות"), הדורש זהירות רבה ביישום.

לגבי חישובי העלות, אין לי הסתייגויות עקרוניות. אני משער שהנתונים הרבים נבדקו ביסודיות ע"י המחברים (ואין לי כמובן אמצעים וזמן לבדוק את עשרות הנתונים). אני סבור שכל הפרמטרים הנחוצים נכנסו לתמונה. למשל, פרמטרים בסיסיים כמו ערך המים, שיעור הניכיון, תרגום השקעות חד-פעמיות לזרם שנתי וכיו"ב, הוכנסו בצורה נכונה, לדעתי.

יש לי שתי הערות בהקשר זה:

(1) אינני מקבל את הגישה (עמ' 16) שמפנימה את עלות הטיפול במוקדי הזיהום הקטנים בסך העלויות של הפרויקט. למרות שלא מדובר בסכומים גבוהים שישנו את התוצאה הסופית, אין כאן שאלה של "חלוקת הנטל", אלא סוגיה עקרונית, דהיינו, מי הם הבעלים של המשאב הסביבתי. אם זה הציבור, כי אז למהמים אין מלכתחילה כל זכות לזהם את הנחל, בלי כל קשר ליעודו הסופי. הם חייבים לשאת בעלות מניעת הזיהום בכל מקרה. מכאן שאין לכלול עלות זו בעלות שיקום הנחל (עקרונית, לפי זה, אילו ניתן היה לזהות את כל אלו שזיהמו בעבר, היה מקום להשית את העלות עליהם ולא לכלול אותה בעלות השיקום: - ראה חוק ה- *superfund* בארה"ב).

(2) היה רצוי ליישם את ניתוח הרגישויות (עמ' 30) להשוואת התועלות והעלויות, בייחוד מבחינת ההנחה לגבי שיעור הניכיון. בחלק מהמקרים, בגלל גובה ההשקעה החד-פעמית, שינוי בערכו של פרמטר זה עשוי להטות את הכף מבחינת כדאיות הפרויקט.

אני פחות מאושר מהעבודה שנעשתה לגבי כימות התועלות. בחלקו, אין זו אשמת המחברים, כפי שצינתי לעיל. ברם, היישום של שיטת תרגום התועלות לוקה במכניזם-יתר, לדעתי, ולא יעמוד בעיון קפדני. מספיק לראות כיצד לשיטתם הם מגיעים לאומדן הגבוה פי 5.3 (!) ממספר הביקורים הממוצע (עמ' 36), המראה כיצד עלולים להגיע למספרים דמיוניים בשיטה זו. חוששני שדחשה מידה רבה יותר של תחכום בתרגום הנתונים, וגם אז אינני בטוח שניתן יהיה להגן עליהם (אילו הוצגו, למשל, בדיון משפטי). כמובן, שה"חטא המקורי" בכך שלא נעשה סקר מיוחד, והמחברים נאלצו לחבר "טלאי על טלאי" מסקרים שונים, אשר לא ברורה מידת התאימות ביניהם.

כמה הערות ספציפיות:

(1) אני מסופק גם אם יש רלוונטיות למחקרים שנעשו בארה"ב על דפוסי הנבי"ט בארץ, ובייחוד המשיכה היחסית של אתרי מים (עמ' 2-41).

(2) ההנחות ביסוד חישוב "התועלת הטבעת מנדירות" הן שרירותיות (עמ' 42), ואינן מבוססות על מודל כלכלי כלשהו (מהי פונקציית התועלת בייסוד הנחות אלו?)

(3) אינני מקבל את הדרך בה מתייחסים המחברים ל"ערך הקיום" (עמ' 45). רסטורציה של הנחל "תיצור" מחדש ערך קיום שאבד, ולכן יש לקחת זאת בחשבון התועלות. הכוונה כאן להנאה מעצם קיומו של האתר, כלומר ערך "אי השימוש".

(4) יש להתייחס בזהירות רבה לערכים שחלקבלו לגבי עליית ערך הנדל"ן ותועלת לעסקים קטנים. בחלקם הם גלומים ב"עודף הצרכן" (מדד לתוספת הרווחה לציבור במונחים כספיים) של המבקרים (אם כי, להגנת המחברים, אפשר לטעון שממילא הם לא חישובו - כפי שהיה צריך - את עודף הצרכן, דהיינו השטח מתחת לעקומת הביקוש לשירותי הנבי"ט באתר). חלק ניכר מעודף זה יתורגם להכנסות העסקים, ולכן הוא בחוקת חישוב כפול (double counting). זה תופס גם לגבי ערכי נדל"ן של אוכלוסיות מבקרים שיגורו בסמיכות לאתר, ואשר תוספת ההנאה שלהם תתורגם לרנטה (לקבלנים או למוכרי הדירות).

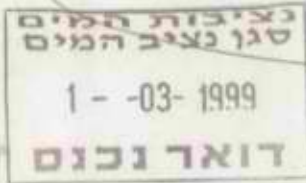
לסיכום: למרות הערותיי, אני משבח את מבצעי העבודה. כיוון שאין זו עבודה "אקדמית", אפשר אולי להתעלם מהפגמים, ולהסתייע בממצאים (א) בכדי לקבל אומדן לגבי העלויות, (ב) בכדי להראות בצורה כללית, שתצמח תועלת לא-מבוטלת לכלל הציבור, ובייחוד לתושבי דרום איזור המרכז הצפוף, כאשר היא מתורגמת למונחים כספיים, אשר עשויה להצדיק את הפרויקט, ולו בהיקף מצומצם.

פקס: 036971689

אל: נציבות המים

לידי: צביקי נור

המנהלה לשיקום נחל שורק

תלכורת

תכנית אב - שיקום נחל שורק

י"ב באדר התשנ"ט
28 בפברואר 1999

אל: חברי ועדת ההיגוי / חברי הנהלה וחברי מליאה
מאת: אביבה הררי, מנהלת המינהלה לשיקום נחל שורק

הזמנה לישיבת ועדת ההיגוי

הנכם מוזמנים לישיבת הועדה, שתתקיים עם סיום שלב א' של התכנית ביום שני 8.3.99 בשעה 10:00 באיגוד ערים לאיכה"ס "דרום יהודה", רח' איזוב 7, יבנה.
הישיבה תימשך כ- 3 שעות.
המתכננים יציגו את ממצאי שלב א', יתקיים דיון ולאחר האישור יוצע ההמשך.

חומר נשלח למשתתפים ואמור להתקבל עוד לפני הישיבה.

אם אין באפשרותך להשתתף - נא לשלוח ממלא מקום.

חברי המליאה והנהלה מוזמנים להצטרף לישיבה ולהשתתף בה.

מיד עם סיום הישיבה, בשעה 13:30 תתקיים הצגת התכנית המפורטת של עליזה ברוידא בתחום הגן הלאומי - בשפך.

המעוניינים - מוזמנים להישאר.

להתראות,

אביבה הררי

TICHNUN NOF LTD. LANDSCAPE ARCHITECTS
 JOSEF SEGAL, ZVI DEKEL, URI MUELLER,
 SHLOMO (WOLF) ZEEVY

תכנון נוף בע"מ אדריכלי נוי
 יוסף סגל, צבי דקל, אורי מילר,
 שלמה זאבי (וולף)

1291/217-99
 29 במרץ 1999

זא: חב"י ועד התיגוי 30.3.99
 ג"ה יהודים - יוסי

שלום רב,
 בביתנו ז'סניא בעתבנין - איחול צותים
 לכבוד בני אביבה הררי ז"ל הישגה 2.4.99, וכדי נקבא פגישות -
 מנהלת נחל שורק
 צ' קוצה בין המעוזים הישנים - אצבעת
 ג"ה, היין פליקס ז'
 קרינת חג שמה!!!

זענה היי

הנדון: משיבת ועדת הטיגוי - תחום מטה יהודה/ישראל - הצגת חלופות

ביום 12.4.99 מתוכננת ישיבת ועדת הטיגוי לתחום מטה יהודה - יסודות, שבה אנו אמורים להציג חלופות תכנון.

במקביל לעבודת תכנון זו מתבצע כעת - כידוע לך - תכנון של אגן נחל שורק, שבו שותף גם משרדנו. צוות התכנון האגן נמצא כעת בתחילת השלב של חכנת החלופות תוך ניתוח כולל של המצאי וגיבוש מדיניות תכנון.

שלב זה יסתיים בעוד כחודשיים ויוצג לדיון בוועדת העבודה. היות שיש קונפליקטים וניגודי אינטרסים כביכול בין כוונת הפתוח והאפשריים בתחום מטה יהודה/ישראל לבין כוונת פתוח כלליים באגן הכולל אני מציע להשלים את נושא בדיקת החלופות הכלל אגני ורק לאחר מכן לרדת לפתרון פרטני יותר והצגת חלופות בתחומי מטה יהודה/ישראל. היות ומשרדנו שותף לשני הצוותים לא נראה לנו נכון להציג חלופות פרטניות לתחום המצומצם ולא השלמת תראיה הכוללת - בייחוד כאשר שלב גיבוש המדיניות הכוללת נמצא כעת בעיצומו.

לפיכך אני מציע לדחות את הצגת החלופות בכ-שלושה חודשים, ועד אז לבחון את הקונפליקטים הקיימים ולגבש הצגת פתרון תוך ונאים עם המתכננים מוצד אזור ועט בעלי והעניין השונים מצד שני.

צ"ע
 קקא
 זענה

אודה להתייחסותך.

בברכת חג שמח,
 שלומיק זאבי-וולף

חנתק: מאיר ויזל - ראש מ"א מטה יהודה ויו"ר ועדת הטיגוי
 שלמה אלימלך - יו"ר המנהלה לשיקום נחל שורק
 זאב טמקין - תיק פרדיקטים

פקס: 036971689

אל: נציבות המיס

לידי: צביק נור

Handwritten signature and scribbles

נציבות המיס
סגור נציב המיס
14-03-1999
דואר נכנס

כ"ב באדר התשנ"ט
10 במרס 1999

ועדת היגוי לתכנית אב - שיקום נחל שורק
סיכום ישיבה מיום 8.3.99

משתתפים

- משה כהן - המינהלה לשיקום נחלי ישראל, קק"ל.
- מיריה חזן - יעור, קק"ל
- מנחם זלוצקי - המשרד לאיכה"ס בת שבע קופטש, גדעון מזור - משרד לאיכה"ס, מ' מרכז ירון ארנון - אגף לכלכלה, המשרד לאיכות הסביבה
- ליטל ידין - החמ"ת
- ד"ר דן רחנצבייג, צבי רבהון, מורדי תמיר - האגף לשימור קרקע וניקת, משרד החקלאות
- מו פרוביזור - נציבות המיס**
- בני רייך - המינהלה הארצית לביוב
- דוד בריל - מינהל התכנון, משרד לבנה אלונים, סמדר אהרון-נוחם - ועדה מחחית, משרד הפנים רמלה
- יצחק יוגב - רשות ניקוז שורק/לכיש
- נסיס קשת, יוני שילה - רשטג"ל
- משה פרלמוטר - החברה להגנת הטבע
- חגית שניר-קלינגר - איגוד ערים דן לביוב
- ארנון מאיר - חברת מקורות
- שלומי שקד - עמותת התיירות יואב-יהודה
- אנה קוגן - מהנדסת ועדת "שורקות"
- גילה שניידר, עדית אלחסיד - איגוד ערים לאיכה"ס "דרום יהודה"
- ד"ר ענת רחן, איתי מירז - איגוד ערים לאיכה"ס "דרום יהודה"
- אבי ברכה - יחידה אזורית לאיכה"ס שורק/בית שמש
- דוד שטרית, מנחם שושן - עיריית יבנה
- אלי רדיע, ראש המועצה, יוסי גפני - מ.מ. גדרה
- אליעזר (ביני) ביננפלד - ראש מ.א. חבל יבנה
- אביבה הררי - המינהלה לשיקום נחל שורק
- שאול צבן - צנובר, יועצים בע"מ

צוות התכנון:

- זאב טמקין - ראש הצוות, ת.י.ק פרויקטים
- ניר פפאי - ת.י.ק פרויקטים
- שלומיק זאבי - המשרד לתכנון נוף
- קובי וטנברג - יועץ תחבורה
- רון פרומקין - יועץ אקולוגי
- דן המברג - יועץ מיס (תה"ל)

התנצלו: שלמה אלימלך, ד"ר ישעיהו בראור, שאול רומנו, צבי גוב ארי, מאיר ויזל ושאול שילה.

המנהלה לשיקום נחל שורק

אביבה הררי: מבקשת למסור את התנצלותו של יו"ר מינהלת הנחל שלמה אלימלך על כי נאלץ להיעדר. הוא מודה למתכננים על עבודתם היסודית ולמשתתפים - על בואם. מבקש לברך את המשתתפים החדשים.

מוסרת גם את התנצלותו של שאול רומנו, יו"ר איגוד ערים לאיכה"ס "דרום יהודה", הגוף שמשמש אכסניה למינהלת מאז הקמתה.

דיווח על פעולות המינהלה בשנת 1998 ועל צפי לשנת 1999. (חולק דף למשתתפים).

בגלל שינויים שונים בקק"ל וכתוצאה מכך גם במינהלת הנחלים, חל עיכוב בהגשת התקציב לשנת 1999. אנחנו בשלבי סיום של הכנת התקציב. יו"ר המינהלה לשיקום נחלי ישראל הוא גדעון ויתקון, מנהל מפ"ק בקק"ל. משה כהן מנהל בפועל את הפרויקט הארצי לשיקום נחלים. ד"ר ישעיהו בראור הוא ראש צוות ההיגוי במינהלה לשיקום נחלי ישראל.

תודה לכל המשתתפים הרבים ובמיוחד לאלה השותפים באופן רציף ופעיל בעבודה השוטפת, הן ברמה המינהלית והן ברמה התכנונית והביצועית.

משה כהן: מציג את עקרונותיה והמבנה של המינהלה לשיקום נחלי ישראל ודרך העבודה שלה עם מינהלות הנחלים השונות.

זאב טמקין וצוות התכנון מציגים את שלב א' של תכנית האב, שסוכס בחוברת אשר חולקה מראש לכל המחמנים לישיבה. המתכננים מודים ליערי גינות מהמשרד לאיכה"ס ובמיוחד לאברי קדמון מקק"ל על הסיוע והשיתוף בעבודת ה-GIS, שמאפשרת למפות ולאכסן את כל החומר הרב שהצטבר, דבר שישרת את המשתמשים גם בעתיד. שלב א': סקירת מצב קיים. שלב זה ממשיך מהתכנית שהוחל בה ע"י אדר' עליזה ברוידא, מפתח, מרחיב ומקשר בין הממצאים.

במקביל לתכנון ישנן התחלות, ברמות השונות של תכנון ו/או לקראת ביצוע במוקדים אחדים: 1. שפך/גן לאומי/ חורשת קק"ל 2. יבנה 3. אזור מטה יהודה - יסודות.

הועדה מביעה הערכה רבה לעבודת צוות התכנון, שמוצאת ביטויה בדו"ח הרחב והמפורט, וכן מהדרך שבה הוצגו הממצאים לפניה.

דיון

הנושאים העיקריים שהועלו בדיון ותאמות המתכננים או המינהלת מובאים בפרק זה. כל הערה שתהיה לה התייחסות בפסיקה האיס של התכנון, מסומנת ב *.

מיס וניקוח

צבי רבהון: ישנן הסדרות שניתן וצריך לבצען כבר בשלב המייד. על המינהלת לתאם פעולותיה ותכניותיה עם רשות הניקוח והאגף לשימור קרקע וניקוח. ייתכן שניתן לנצל תקציבים למטרות אלו כבר בשנה זו.

דן רחנצבייג: מציע להשתמש במפה קיימת של רגישויות - שטחי - הצפה. מציע להדגיש נקודות רגישות במיוחד הן בשטחים בנויים והן בשטחים חקלאיים.

מתייחס לכתוב בעמוד 95 בדו"ח לגבי התייחסות רשויות הניקוח: מאז שנת 1996, נעשה שינוי בתפיסה, וההתארגנות המחודשת של רשות הניקוח היא על בסיס של מעטפת אגני היקוות. בת שבע קופטש: פונה לכל מי שיש לו סמכות, שיעשה את המירב לסילוק המפגעים מהנחל.

מו פרוביזור: הקצאות מיס לכל הנחלים נדונות בנציבות המיס. התייחסות היא חיובית, אך הדבר נעשה בזהירות ומתוך ראייה כוללת גם של כל הצרכנים האחרים. נסים קשת: מציע שוב לשלב את המעלה (מירושלים) למינהלת הנחל, בהיותו גורם משפיע הן על המצב בהמשך והן בהקצאות מיס.

*מבקש להצביע על קטעים המיועדים להרטבה בנחל, אולי נדדקק למערכות משלימות, וכן הדבר ישפיע לגבי השימושים.

בני רייך: מדבר על שותפות של מינהלת הביוב, שמעודדת יצירת משק סגור בנושא הביוב והקמת תאגידי מיס וביוב. מפרט את מדיניות מינהלת הביוב במתן מענקים והלוואות לפונים.

תאמת הצוות והמינהלת: קייט שיתוף פאולה עם רשות הניקוח והאגף. סקר הבדיקה הכלכלית של הקצאות מיס שהומן עבורן ע"י נציבות המיס והמשרד לאיכה"ס - התצבה זמן רב ואכסו, תחת לחץ הנציבות, יצא לדרכו. הוא יוצר אליון בצורה חודש וחצי מיום הישיבה.

זכויות ובעלויות קרקע - שטחים פתוחים

אליעזר (ביני) ביננפלד: *קורא להתייחס לזכויות החקלאים על הקרקע, ובעיקר במקומות שבהם הנחל עובר צמוד מאד למושב (חלקות א' וחלקות ב') כמו במושב גמליאל. *יש להתייחס לאוכלוסיה הדתית, בתכנון הנופש והתיירות.

איציק יוגב: מזכיר שהיה שותף למגעים עם התושבים ולנסיונות הגישור בנושאי מיס וקרקע, חושש מפני עשייה חד-צדדית של המינהלת, שתפגע בבעלי הזכויות על הקרקע ועל המיס.

חשוב לשמור על רצף בתכנון הגלובלי מבלי לפגוע בזכויות התושבים.

דוד בריל: *יש להגדיר תחום התכנון. *יש להציג ולפרט צמידות לישובים.

יש להתייחס לתכניות סטטוטוריות, ברמות השונות, שכבר קיימות. *מהי רמת הפרוט של

התוצר הסופי? (יש התייחסות בצ"מ 5 בחוברת).

המנהלה לשיקום נחל שורק

בת שבע קופטש: *יש להציג מפה נוספת בנושא זכויות החקלאים, שתהיה לה השפעה על החלופות.

קוראת לעודד, לבדוק ולהתייחס ליזמות מקומיות.
 מנחם שושן: יש לתת עדיפות לאזורים מאוכלסים, ולדעת שקיימים משאבים נדל"נים שעלולים להיפגע.
 מנחם זלוצקי: התכנית היא חלק מתפיסה רחבה: גם של שיקום הנחל וגם כחלק משטחים פתוחים.

מפנה את המתכננים לסקר מדיניות שטחים פתוחים במשרד הפנים.
 הביקושים הם בלתי-סופיים, יש לפרוט את האמירות למדדים יותר מפורטים, ולקחת בחשבון חלופות גם בתחומים ואזורים אחרים.

תאמת הצוות והמינהלת: אין כוונה לבצע פעולות חד צדדיות, אלא להמשיך בדילוג עם התושבים הנסיון להיעזר בהסכמות, אם אם לצדדים יידרשו כשרות משני הצדדים. ככל מקום של קונפליקטים תהיה התייחסות נקודתית.

המינהלת עובדת על בסיס של הידברות ואישור, תוך הכרת התנאים והצרכים ועם ראייה כוללת של הנושא.

תיירות וכלכלה

ליטל ידין: *מבקשת להשלים ולמפות את נושא התיירות.
 החמנה עבודה, ע"י החמ"ת עבור מ.א. נחל שורק, בנושא תיירות חרדית.
 מנחם שושן: ראוי להקים מנגנון להקמת מפעלים כלכליים משותפים.
 ירון ארנון: *חייבת להיות התייחסות כלכלית כבר בשלבי התכנון.

תאמת הצוות והמינהלת: אם בנושא זה תקוים מסגרת פעולה הישגית בהרואיקטים מצומצמים תוך ראיית התמונה הכוללת.

נוצר קשר עם מ.א. נחל שורק והיתה חשיבה משותפת ראשונית בנושא, בתקווה להמשיך.

סיכום והחלטות

1. הועדה מאשרת ומקבלת את דו"ח שלב א'. המתכננים יתייחסו להערות.
2. הועדה מודעת לחשיבות שבצרוף מעלה הנחל למינהלת. ההפרדה היתה קיימת עם הקמת המינהלת. גם אם אין איחוד ארגוני - ברור שקיימת התייחסות למעלה.
3. שלב ב': חלופות תכנוניות וחלוקה לתת-מערכות בנחל - יובא לדיון ואישור (כולל בחזירת החלופה המועדפת) בעוד שלושה חודשים.
4. המשתתפים מתבקשים למלא את הטבלה שחולקה ע"י המתכננים. אם יש נושאים שאינם מצויים בטבלה - נא להוסיפם! המשוב מהטבלה חשוב מאד להמשך עבודת התכנון.

רשמה: אביבה הררי

איוך

ישראל לטובת (א) (א) (א)

דואר נכנס
22-02-1999
סגן נציב המיס

(להתכתבות פעמים במשרדי הממשלה)

מזכר

אל:	ואם צחיטין
מאת:	קב"ר א"י
הסדן:	א"י א"י - א"י א"י (א"י א"י)
סימון:	

הוא א"י א"י א"י א"י
הוא א"י א"י א"י א"י

דואר נכנס
08.02.1999

Handwritten scribble

Handwritten signature

א"י

21.2

מדרף 1010

המנהלה לשיקום נחל שורק

י"א בשבט התשנ"ט
28 בינואר 1999

לכבוד
חברי ועדת ההיגוי
נחל שורק - מטה יהודה/יסודות

הזמנה לישיבת ועדת ההיגוי
תכנית אב למטה יהודה/יסודות

הנכם מוזמנים לישיבת ועדת ההיגוי שתתקיים במועדון בקבוץ צרעה
ביום שלישי 16.3.99 בשעה 10:00

על הפרק: **סיום שלב ב' - חלופות תכנוניות - הצעה לדיון.**

הדיון יימשך כשעתיים.

בברכה,

מאיר ויזל - ראש מ.א. מטה יהודה
יו"ר ועדת ההיגוי

אביבה הררי
מנהלת המינהלה

העתק: שלמה אלימלך - יו"ר המינהלה לשיקום נחל שורק

נ.ב.
המתכננים נפגשו עם חלק מחברי ועדת ההיגוי על מנת לשמוע את רצונותיהם ומחשבותיהם
לגבי התכנון. כל מי שמעוניין לדבר עם המתכננים עוד לפני הישיבה, מתבקש להתקשר
לאדרי' שלומיק זאבי מהמשרד לתכנון נוף, סל' 03-6473714.

21

ו' בכסלו התשנ"ט
25 בנובמבר 1998

תכנית אב לשיקום קטע מטה יהודה - יסודות
ועדת היגוי/ישיבה מס. 1 מיום 19.11.98, לסיכום שלב א' בתכנית העבודה
סיכום ישיבה

משתתפים:

שלמה אלימלך - יו"ר המינהלה לשיקום נחל שורק
מאיר ויזל - ראש מ.א. מטה יהודה, יו"ר ועדת ההיגוי
ד"ר ישעיהו בר אור - מנהל אגף מים ונחלים, המשרד לאיכות
איתן עמית - מנהל המינהלה לשיקום נחלי ישראל
אביבה הררי - מנהלת המינהלה לשיקום נחל שורק

צביקי נור - נציבות המים

ד"ר יוסי דרייזין, מו פרוביזור - תכנון, נציבות המים
ניצה ק. לוי, עדי שני, בעז מלמד - היחידה לאי"הס "שורק"
צבי רבהון, סולומון שמוקלר - האגף לשימור קרקע וניקוז
נטע פיינשטיין - משרד החקלאות, רחובות
איציק יוגב - רשות ניקוז שורק/לכיש
מנחם זלוצקי - המשרד לאיכות הסביבה
אורי נוה - הרשות לשמירת טבע וגנים לאומיים
נסים קשת, אבי צפורי, ברק שחם - מדור מים, רש"ג
אברהם פינצי - מינהל מקרקעי ישראל
טליה שוסברגר - משרד הבריאות, מחוז ירושלים
ליטל ידין - החמ"ת
צביקה ניר - אגודת המים מי הרי יהודה
האב מגדי, צ'רלי סאלה - הפטריכיה הלטינית, ירושלים
שמואל כהן - מזכיר מושב תרום
שימי חובב - מרכז משק קיבוץ הראל
לזלי אושרי, זהר בונדי, מאיר חייט, רמי חרובי - קבוץ צרעה
רפי הלוי - לביא-נטיף, יועץ מים לצרעה
אדר' שלומיק זאבי, המשרד לתכנון נוף בע"מ - מתכנן התכנית
זאב טמקין, ת.י.ק. פרוייקטים - ראש צוות התכנון של תכנית האב לנחל שורק

התכנית עוסקת במוקד מסוים שנגזר מתכנית האב הכוללת (שמתייחסת לכל אגן הניקוז).
בתור שכזאת היא איננה מנותקת מהתכנית הכוללת ומתואמת בדרישות ובנושאים השונים.
תכנית האב מגבירה את קצב ההתקדמות ומקווים לסגור את הפער בין התכנית הכוללת
והתכניות האזוריות, שרצות במקביל.

אדר' שלומיק זאבי מציג את מטרת התכנית, גבולות מוצעים והמלצות תכנון, ומבקש את
תגובת המשתתפים.

1. נספח א' להסכם עם המתכנן, ובו פרוט השלבים והתוצרים של התכנית.
2. דף המתייחס לשלב א'.

תמצית דיון:

ישעיהו בר אור: לאחר בדיקה וחשיבה מחדש, קק"ל רואה בנושא הנחלים יעד אסטרטגי מועדף. בשנה הבאה יושקע מאמץ מיוחד בתכנון, נושא שהמשרד לאיכות הסביבה מוביל. בנחל שורק יושם הדגש על פיתוח המוקדים שהוחל בהם, וקטע מטה יהודה - יסודות הוא אחד מהם.

קיים רצון להגיע למצב שהאזורים בקרבת הנחל יובטחו מבחינה סטטוטורית. וכן יש להתייחס כבר בשלב התכנון לנושא התחזוקה. יש לדאוג בתכנון גם לתשובות לתקלות הבודדות שעלולות להפיל תדמית הנחל. זה נאמר בידיעה שכבר יש תשובות מעשיות לקולחי ירושלים ובית שמש.

יוסי דרייזין: תמ"א 34 לביוט מסמנת שימושי קרקע לביוב. למרות שעדיין איננה מאושרת - מביא לידיעת המתכנן את קיומה. מבקש לזכור ולהתייחס בתכנון גם להשפעות בהמשך הנחל ועד למורד.

נסיס קשת: אין לקבוע גבול תכנון על פי מחוזות הועדות המחוזיות, ולכן יש לראות בקטע הכולל את יסודות - יחידה נופית ותכנונית אחת.

מאיר ויזל: קיים קונפליקט בין שצ"פ ותחזוקה ובתוך כך גם נכנס האלמנט של הבעלות של הישובים. רוצה לראות איך ניתן ביטוי בתמ"א 35 לנחל והתכניות שקשורות בו.

מנחם זלוצקי: צריך לקבל החלטות בנוגע לקונפליקטים בין תכנית האב והתכנית האזורית-המקומית. מדגיש גם את הצורך שבהתייחסות לתכניות שכנות.

צבי רבהון: נחל הוא ציר זרימה של גאוויות, בנוסף להיותו עורך ניקוח. כרגע אין קונפליקט בין התכנון העיצובי והתכנון ההנדסי, עובדה שבמידה רבה תאפשר שיתוף פעולה ומצב שבו יהיה ניתן להגיע גם לפתרונות כלכליים.

טליה שוסברגר: יש להטמיע כבר בשלב זה את העקרונות והקריטריונים של משרד הבריאות.

צביקי נור: יש להסתכל לעתיד, וייתכנו שינויים הן באכות והן ביעוד המים. ייתכן שמשרד הבריאות לא צריך 20/30 גם כערך עתיד. נכון להתחבר לתכנית הכוללת של הנחל, אבל טוב ששתי התכניות מתקדמות במקביל.

לזלי אושרי: התכנון חייב לכלול את התקנים השונים לגבי איכות המים.

זהר בונדי: מפנה את תשומת הלב למאגרים בצרעה ותפקידם, ומעלה את רצון צרעה להטיית הנחל.

צביקה ניר: מאגר יסודות בוטל עם כביש חוצה ישראל. אין יותר מתקני תפיסה במעלה. יש להקים מתקן של סניקה חזרה למערכת.

הערה: המלצות המתכנן, כולל בנושא המים, מובאות בעמ' 3 של נייר המתכנן יישיבת ועדת היגוי - שלב א" (רצ"ב).

החלטות:

1. תחום התכנון: סוכס על תחום התכנון בגבולות הבאים: כ 500 מ' ממזרח לכביש 38 במזרח, ועד מאגר יסודות/גשר הרכבת במערב. בצפון ובדרום אושרו הגבולות כפי שהוצגו בדיון.
2. פגישת הועדה הבאה תתקיים בעוד שלושה חודשים, עם השלמת שלב ב'. בתקופה זו ייפגש המתכנן עם צוותי עבודה והשותפים השונים.

המבקשים להיפגש עם המתכנן יכולים לעשות זאת או דרך אביבה או להתקשר אליו ישירות.

- בתום שלב ב' - יוצגו חלופות עקרוניות לשימושי קרקע בתחום התכנון, בהמשך להמלצות התכנון, כפי שהוצגו בדיון זה ובהתייחס לרצונות/הערות/התייחסות של אנשים וגורמים שונים, כולל בעלי העניין המקומיים והארציים המיוצגים בוועדת ההיגוי.
3. הוחלט לצרף לוועדת ההיגוי את: גרשון אבני - יעור קק"ל, נציג הרנ"ר, נציג יסודות.
 4. נקבע צוות מצומצם לתכנון לצידו של שלומיק זאבי: מנחם זלוצקי - איכה"ס, ליטל ידן - החמ"ת, אברהם פינצי - ממ"י, איתן עמית - מינהלת הנחלים, משה כהן - הק"פ קק"ל, גרשון אבני - יעור קק"ל, אורי נוה - רשמי"ג, נטע פיינשטיין - משרד החקלאות, איציק יוגב - רשות ניקוז שורק/לכיש, לז אשרי - צרעה, אביבה הררי - מינהלת נחל שורק.
 5. נקבע צוות עבודה בנושא המים. הצוות יעסוק בכל הנחל וייתיחס גם לקטע המדובר. ראש הצוות: ד"ר יוסי דרייזין, מנהל אגף התכנון בנציבות המים. חברי הצוות: זאב טמקין+יועץ המים של תכנית האב הכוללת, ד"ר ישעיהו בר אור - המשרד לאיכה"ס, צביקי נור - נציבות המים, צביקה ניר - מי הרי יהודה, צבי רבהון - אגף שימור קרקע וניקוז, נסים קשת - רשמי"ג, ישראל אברהמי - רשות ניקוז שורק/לכיש, טליה שוסברגר - משרד הבריאות, זהר בונדי - צרעה.

רשמה: אביבה הררי

תודה על הארוח לאנשי צרעה ומא'וחד לאנני!!

תפוצה:

משתתפים + כל חברי ועדת ההיגוי
 גדעון ויתקון - יו"ר המינהלה לשיקום נחלי ישראל
 גרשון אבני - קק"ל
 מזכיר יסודות
 רנ"ר

1291/429-98
9 בספטמבר 1998ישיבת ועדת היגוי - שלב א'נחל שורק - תחום מטה יהודה ואזור יסודותשלב א' - הכנת מסגרת כוללת של תחום התכנון וניתוח שימושי קרקע

נחל שורק - תחום מטה יהודה ואזור יסודות, מוגדר בגבולות שבין יסודות ובית שמש לאורך נחל שורק ברצועה שרוחבה משתנה. אזור זה הוא חלק מתפיסה תכנונית כוללת יותר לאפיק נחל שורק הרואה בו פוטנציאל לפעילות נופש, פנאי תיירות ושמירת טבע כפי שבא לידי ביטוי בתפיסה ארצית ובתכנית אב אגנית, תוך מתן פתרונות לבעיות ניקוז איגום וטהור. התכנית תבוצע תוך תאום עם תכניות אחרות במעטפת האגן שנעשות על-ידי אחרים - תוך התייחסות ותאום עם תכנית האב (התכנית שהוכנה ע"י אדריכלית עליזה ברוידא), ותוך מתן פתרון ותשובה לאינטרסים מקומיים.

במסגרת השלב הנוכחי נאספה אינפורמציה הסטטוטורית מצב שימושי הקרקע וחומר רקע קיים במסגרת תחום התכנון, בדיקת התביעות השונות לתחום זה, תוכנית האב שהוכנה ע"י אדר' עליזה ברודא ונבדקו תוכניות מתאר ארציות. במקביל נבדקו הנתונים המורפולוגיים של השטח והוחל בגיבוש קונצפט תכנוני ודימוי כולל לתחום התכנון.

מסקנות הביניים של בדיקה זו הם :

1. הקונטקסט האזורי של נחל שורק - נחל שורק בחלקו העליון עובר באזור בעל רגישות נופית גבוהה ביותר, בנוף הררי ומיוער אשר אופי פיתוחו מעוגן בתמ"א 8 ובחלקו ע"י תמ"א 22. חלקו התחתון של הנחל עובר בתחום מישורי / עירוני ונשפך לים באזור חולי שאף הוא בעל רגישות גבוהה ביותר. תחום התכנון נמצא בשולי אזור רגיש בנוף חקלאי של גבעות מתונות ברמת רגישות פחותה. פוטנציאל הפיתוח בו, לפיכך, גבוה ומאפשר פיתוח פרויקטים בעלי זיקה לסביבתו.
2. טיהור ואיגום - נחל שורק מהווה נקז ביוב למי הקולחין של ירושלים ובית שמש, מים אשר איכותם תשופר משמעותית עם השלמת שני מתקני הטיהור לירושלים ובית שמש. תחום התכנון הינו המקום בעל הפוטנציאל האנרגטי המיטבי לאורך הנחל לטיפול, טיהור ואיגום של מים אלו למגוון רחב של צרכים.

החלטה לגבי כמות המים לאיגום ואופן איגומם היא דומיננטית לדעתי בעת גיבוש תכנית ייעודי קרקע לתחום התכנון וצריכה להיות תוצר של שילוב בין רצונות וצרכים של בעלי עניין מקומיים וארציים, בין יכולת השטח "לעכל" יעוד קרקע זה תוך שמירה על אופיו הייחודי והפוטנציאל הקיים בו ובין אופן שיקום וטיפול בנחל (נחל איתן מול נחל אכזב).

3. מחזור אקולוגי - תעשיית הטיפול בשפכים שינתה את פנייה בשנים האחרונות ללא הכר.

אופן הטיפול בשפכים מהשלב הראשון ועד לסוף התהליך בו נעשה שימוש במים לצרכים חקלאיים ותיירותיים שונים ובכך סגירת המעגל של התוצר החקלאי המשווק שוב לעיר הינם נושא שיש להשתמש בו כהזדמנות!

4. חקלאות - מירב השטח הינו שטח חקלאי מעורב הכולל כרמים ומטעים מסוגים שונים - המקבלים ביטוי נופי המשתנה במהלך השנה ובעל איכות גבוהה במיוחד. בניגוד למגמה הרווחת לצערנו באזורים שונים בארץ עת נעשים מאמצים נדלניים להקטנת שטחי החקלאות והפכתם ל"גידולים בנויים" - הנוף החקלאי הוא מרכיב חשוב באיכות הנופית של האזור ויש לשמרו ככזה - תוך חשיפתו לקהל הרחב.

5. תיירות - תחום התכנון שוכן בלבו של אזור בעל ערכי תיירות רבים במגוון רחב של תחומים.

- א. אתרי יין ויקבים
- ב. תעשייה ומזון חקלאית
- ג. מורשת ותרבות של ארץ-ישראל.
- ד. סיפור המקרא
- ה. נופים טבעיים ואזור יער
- ו. חקלאות מסורתית וחקלאות מודרנית
- ז. רכבת ישראל
- ח. אקולוגיה - בעיקר באספקטים הידרולוגים

עקב רגישותו הנמוכה יחסית של תחום התכנון ביחס למעטפת האזורית הכוללת מגוון רחב מהתחומים שפורטו הוא יכול לשמש אכסניה ומוקד יציאה לפעילות אזורית בכל אחד מהתחומים שפורטו ואחרים.

המלצות

1. לקדם התכנון בגבולות שבין בית שמש ליסודות לאורך הנחל תוך התייחסות עיקרית לשיקום ופיתוח תחום האפיק ושוליו האופקיים (1/3 המדרון ...) בגדתו הצפונית, תוך התייחסות וזיקה למוקדים נוספים בתחומי התכנון של תכנית האב מעבר לתחום זה.
2. לראות בנושא הטיפול במי הקולחין ומי השיטפונות ושיקום / טיפול/ פיתוח אפיק הנחל כנושא מרכזי במערכת אקולוגית/תיירותית.
3. פיתוח מוקדי תיירות ונופש תוך השענות על הנוף הטבעי והנוף החקלאי הקיימים, הקרבה לנחל ולמפעלי המים השונים והזיקה למוקדי התיירות באזור.

עזרים נדרשים

1. תצלום אוויר בק.מ. 1: 5,000.
2. מדידה ממוחשבת ק.מ. 1: 2,500
3. תוכניות בינוי עיר של הרשויות במרחב
4. תכנית מתאר מחוזית
5. יוזמות תכנוניות בתהליכי תכנון בתחומי המרחב
6. תוכנית מתאר ארצית ליעור
7. טיוטת תוכניות אב - אדרי עליזה ברוידא
8. תוכניות הסדרת מים / איגום - לביא נטיף
9. יוזמות וכוונות תכנון של בעלי עניין

1291/394-98
16 באוגוסט 1998

נספח א' להסכם תכנון

נחל שורק - תחום מטה יהודה ואזור יסודות

מסגרת תכנון השטח

נחל שורק - תחום מטה יהודה ואזור יסודות, מוגדר בגבולות שבין יסודות ובית שמש לאורך נחל שורק ברצועה שרוחבה משתנה. אזור זה הוא חלק מתפיסה תכנונית כוללת יותר לאפיק נחל שורק הרואה בו פוטנציאל לפעילות נופש, פנאי תירות ושמירת טבע כפי שבא לידי ביטוי בתפיסה ארצית ובתכנית אב אגנית, תוך מתן פתרונות לבעיות ניקוז איגום וטהור. התכנית תבוצע תוך תאום עם תכניות אחרות במעטפת האגן שנעשות על-ידי אחרים - תוך התייחסות ותאום עם תכנית האב, ותוך מתן פתרון ותשובה לאינטרסים מקומיים.

שלב א' - הכנת מסגרת כוללת של תחום התכנון וניתוח שימושי קרקע

במסגרת שלב זה תיאסף האינפורמציה הסטטוטורית, מצב שימושי הקרקע וחומר רקע קיים במסגרת תחום התכנון, בדיקת התביעות השונות לתחום זה, תוכנית האב שהוכנה ע"י אדרי עליוה ברודא בדיקת תוכניות מתאר ארציות (כדוגמת תוכנית מתאר ארצית לייעור) ועריכת המידע לכדי מפת גבולות. מפה זו תבטא את הקונפליקטים הקיימים, ותאתר את האזורים הזמינים לפתוח מחד-גיסא, ואת האזורים המחייבים שינוי תכנון (תביע) מאידך גיסא. בסיומו של שלב זה יוחלט על גבולות העבודה של תחום התכנון. משך העבודה **חדשיים**.

sl

אגוד ערים לאיגוד הסביבה
דרום יהודה
ת"ד 5042 יבנה 84340
טל 08-420480

שלב ב' - הכנת חלופות ייעודי קרקע/ניתוח צרכים

לאחר אישור גבולות תחום התכנון יבוצע ניתוח צרכים ספציפיים של צרעה, מיטה יהודה ויישובי המרחב לגיבוש חלופות לייעודי קרקע תוך איתור המקומות המתאימים לפעילויות השונות, ותוך התייחסות לכך שחלק מהיעודים יבוצע בתחום התכנון וחלקם יתכן לאורך נחל שוהק בתחום אחר.

בסיום השלב תוגשנה חלופות לייעודי קרקע. החלופות תכלולנה רשימת יעודים ואיתורם הסופי.

החלופות תתייחסנה לפרוט הצרכים של הלקוחות הפוטנציאליים השונים, והמטרות שהוצבו על-ידי כל צרכן, לאילוצים פיזיים וסטטוריים ולשיקולים הנדסיים דוגמת צרכי הסדרה, הקצאת מים צרכי איגום וכו'.
משך העבודה 3 חודשים.

שלב ג' - פיתוח חלופה נבחרת

לאחר סיכום שלב ב' תפותח חלופה נבחרת (פתוח אחת מהחלופות שפורטו בשלב ב' או שילוב של חלקים מחלופות שונות). החלופה הנבחרת תבטא את מירב המטרות כפי שהוצגו בשלב ב' והשגתם האופטימלית.

התכנון ילווה בתוכנית פתוח רעיונית בהתבסס על ייעודי הקרקע שאושרו - תוכנית שתשמש בסיס לחוברת שיווקית במידה ותידרש, לחישוב אומדן עלויות ראשוניות וכמיסגרת בינחה לתוכניות המפורטות.
משך השלב חודשיים.

שלב ד' - קביעת שלבי הפרויקט

עם אשור התוכנית הנבחרת תוכן מסגרת לשלבויות הפרויקט וזאת לצורך איתור האזורים שניתן להכין לגביהם תכנון מפורט לבצוע.

בחינה זו תעשה בשלוב צוות הליווי תוך בחינת היכולת הכלכלית ועדיפות הביצוע ברמות התכנון השונות.

בסיום שלב זה ניתן יהיה להתחיל בתכנון מפורט לאזורים שבעדיפות ראשונה.
משך השלב חודש.

התכנון המפורט יבוצע בשלבים בהתאם ליכולת הביצוע על הגופים הסטטוריים השונים, לנגישות השטח ולזמינותו.

אגוד יערים לאיכות הסביבה

דרום יהודה

רחוב מנחם פריד 81540

טל 08-420480 פקס 08-420542

sl

Handwritten notes at the top left of the page, including a signature and some illegible scribbles.

הסכם תכנון

שנתון ונחתם ביום 19 לחודש אלול 1998

בין: איגוד ערים לאיכות הסביבה "דרום יהודה"

כתובת: רח' איחוב 7, ת.ד. 5042 יבנה 81540
טלפון: 08-9420480, 08-9420051 פקס: 08-9420542
(להלן: "המזמין")

מצד אחד -

לבין: חברת ת.י.ג. פרויקטים בע"מ
באמצעות מתכנן ערים זאב טמקין Msc

כתובת: רח' החשמונאים 58 תל אביב 65273
טלפון: 03-6850075 פקס: 03-6850076
(להלן: "המתכנן")

מצד שני -

הואיל: והמזמין ביחד עם המינהלה לשיקום נחל שורק (להלן: "המינהלה"), מעוניין בהשלמת תכנית אב לשיקום נחל שורק.

והואיל: והמזמין מעוניין למסור ל"מתכנן" את ריכוז ותכנון תכנית האב לשיקום נחל שורק (להלן: "התכנון" ו/או "עבודות" ו/או "הפרויקט"), ע"פ הצעות "המתכנן" העדכניות, המצורפות להסכם זה כנספח, כחלק בלתי נפרד מהסכם זה.

והואיל: והמזמין מעוניין להזמין אצל "המתכנן" את ביצוע עבודות התכנון וריכוז ותאום צוות התכנון, ו"המתכנן" מסכים לקבל על עצמו, כקבלן עצמאי, את ביצוע עבודות התכנון, הכל בהתאם ובכפוף להצהרות הצדדים ולהצעות המתכנן העדכניות ולהוראות הסכם זה.

אי לכך הוצהר, הוסכם והותנה בין הצדדים כדלקמן:

1. **המבוא**
המבוא להסכם זה מהווה חלק בלתי נפרד ממנו.
2. **הגדרות**
 - 2.1 "האגן" - אגן ניקוז נחל שורק, כפי שמופיע בנספח א' המהווה חלק בלתי נפרד מהסכם זה.
 - 2.2 "המינהלה" - המינהלה לשיקום נחל שורק, שהוקמה ע"י המינהלה לשיקום נחלי ישראל, קק"ל, המשרד לאיכות הסביבה וגופים אזוריים ומקומיים.
 - 2.3 "ועדת ההיגוי" - ועדת ההיגוי לתכנית האב שנבחרה ע"י מליאת המינהלה

Handwritten signatures and stamps at the bottom right of the page, including a circular stamp with Hebrew text.

לשיקום נחל שורק.

2.4 "המנהלת" - מנהלת הפרויקט לשיקום נחל שורק.

הצהרות "המתכנן"

המתכנן מצהיר:

3.1 כי הוא מתכנן ערים בעל תואר מוסמך ע"י הפקולטה לארכיטקטורה בטכניון.

3.2 כי הינו בעל ידע, ניסיון, מומחיות ומיומנות ברמה ובדרגה כזו הדרושה לביצוע עבודות "המתכנן" ע"פ הסכם זה, המאפשרים לו לבצע את עבודות התכנון ברמה נאותה וכי הוא רשאי על פי כל דין לקבל על עצמו את ביצוע עבודות התכנון.

אופן ביצוע עבודות התכנון

4.1 שרותי התכנון, אותם יבצע "המתכנן" במסגרת הפרוייקט, הינם כמפורט בנספח ב' המהווה חלק בלתי נפרד מהסכם זה. צוות התכנון - כמפורט בנספח ג' המהווה חלק בלתי נפרד מהסכם זה.

4.2 "המתכנן" מתחייב לבצע את עבודות התכנון בנאמנות וביעילות לפי מיטב הנוהל המקצועי ובהתאם לכלל דין, לנהלים, לתקנים, לחוקים (לרבות חוק התכנון והבניה) החלים על נושא התכנון ובהתאם לדרישות והנחיות "ועדת ההיגוי" ו"המינהלה".

4.3 ישיבות "ועדת ההיגוי" תיערכנה עם סיום כל שלב, כמפורט להלן:
שלב א' - תמונת מצב קיים - שלושה חדשים מחתימת ההסכם.
שלב ב' - ניתוח אינטגרטיבי - חדשיים מסיום שלב א'
שלב ג' - חלופות פיתוח - חדשיים מסיום שלב ב'
שלב מסכם - תכנית אב ומיטא לתכנית מתאר - חדשיים מסיום שלב ג'.
בישיבות "ועדת ההיגוי" יהיה על "המתכנן" להשתתף ולהציג את החומר, ולקבל הנחיות ואישור בכתב להמשך עבודתו.

4.4 במהלך עבודתו יידרש "המתכנן" להצגת החומר מפעם לפעם לצרכי דיון ושיפוט של "ועדת ההיגוי" ו/או גופי "המינהלה" ומרכיביה, וכן להעברת חומר מוקדם לקראת הישיבות הנ"ל.

שלבי ביצוע

5.1 העבודה שעל "המתכנן" לבצע בהתאם להסכם זה תבוצע ע"פ השלבים המוצעים, ובהתאם ללוח הזמנים כפי שפורטו בסעיף 4.3 לעיל. עיכובים שאינם בשליטה ו/או באשמה של "המתכנן" ו/או היוצעים ו/או המומחים שיעסקו בעבודות התכנון לא יהיו אי עמידה בלוח.

5.2 בתום ביצוע כל שלב משלבי התכנון יגיש "המתכנן" ל"יח התקדמות המכיל את התוצרים שמהווים את סיכום השלב, כמפורט בסעיף 4.3 לעיל. התכנית תאושר ע"י "המזמין" באמצעות "ועדת ההיגוי". אישור "המזמין" בכתב על השלמת שלב התכנון יהווה תנאי מוקדם למעבר והתקדמות לשלב הבא. כל חוברת תכיל תקציר באנגלית, וכן תישא עליה את שמה הגופים המעורבים ולוגו של LIFE. התרגום יבוצע באמצעות "המתכנן".

עפ"י תעריף מוסכם עם "המזמין".

6. הדעות והתחייבויות של "המתכנן"
- 6.1 "המתכנן" חייב להודיע ל"מנהלת" מיד על כל עיכוב אשר על פי הערכתו עלול לגרום לאיחור בקיום לוח הזמנים שהוסכם.
- 6.2 בנוסף לכל התחייבות אחרת ידווח "המתכנן" ל"מנהלת" בכתב על כל תקלה או פגם בעבודות המומחים ו/או היועצים מיד עם התגלותם על ידו.
- 6.3 על מנת להסיר כל ספק, מובהר כי אין בהודעה כאמור בסעיפים קטנים 6.1 ו-6.2 לעיל כדי להיות עילה לאיחור בשלבי הביצוע, למעט מצב שההודעות מבוססות על העילות המנויות בסעיף 5 לעיל.
- 6.4 נדרשו שינויים ו/או תוספות ו/או עבודות נוספות אשר מוסכם על שני הצדדים כי הם חרגו מהיקף העבודה ו/או התחומים שנכללו בהצעת התכנון ו/או נדרשו ע"י "המזמין" לאחר שהתכניות הושלמו ואושרו ע"י "המזמין", ישלם "המזמין" ל"מתכנן" שכר נוסף מעבר לתמורת ההסכם, על פי הבסיס והתנאים העיקריים של ה"פרויקט", כמפורט בסעיף 18. היה ולא תושג הסכמה בין הצדדים לגבי זכאות ה"מתכנן" לשכר נוסף ו/או לגבי שיעור התוספת - יועבר העניין לבורר בהתאם לסעיף 21. עבודות נוספות החורגות לדעת ה"מתכנן" מהסכם זה, מעונות אישור בכתב ומראש ע"י "המזמין", וישולמו עפ"י תעריפי שעות עבודה במשרדי ממשלה לעבודות מתמשכות. במקרה שהשינויים ו/או התוספות נדרשו כתוצאה מפגם בעבודות התכנון, יהיה חייב "המתכנן" לבצעם ללא כל זכאות לתשלום נוסף כלשהו.
- 6.5 למען הסר ספק, מובהר שבאחריות ה"מתכנן" לחוות דעתו בכל תכנית או יזמה שיובאו להתייחסותו ושיש להן קשר עם עבודה זו. חוות הדעת הללו, ככל שיידרשו, הן חלק בלתי נפרד מה"פרויקט".

7. העסקת מומחים נוספים

- 7.1 על "המתכנן" לקבל אישור מראש ובכתב מ"המזמין", על פי סיכומים והחלטות ב"ועדת ההיגוי", על היקף השימוש ביועצים, סוקרים ומומחים שלא נכללו ו/או אומדנו כחלק אינטגרלי מהצעת "המתכנן" ומאמדתן עבודתו. כל דלעיל בשל ביצוע עבודות נוספות ו/או שינויים שאותם ביקש "המזמין" לבצע.
- 7.2 יועץ או מומחה ששרותיו יאושרו ע"י "המזמין" - יבצע עבודתו עבור "המזמין", עפ"י הזמנת עבודה כדין מה"מזמין", וה"מזמין" גם ישלם לו את התמורה. עבודת היעוץ תיעשה בתיאום ותחת פיקוח של "המתכנן".
- 7.3 פרק המים יבוצע ע"י ה"מתכנן" באמצעות מומחה מוסכם ומאושר ע"י אגף התכנון בנציבות המים ובהתאם להנחיות התכנון (T.O.R) שהוכנו ע"י נציבות המים ומפורטות בנספח ג' המהווה חלק בלתי נפרד מהסכם זה. "המתכנן" יעבוד בתאום עם יועץ המים ויתבסס על מימצאיו ושיקוליו בכל הנושאים הקשורים במים: איכות מים, שימושים במים, הסדרת גדות וניקוז

ומניעת שטפונות.
בכל הנוגע לניקוז, יעבוד ה"מתכנן" בתיאום ובשיתוף פעולה עם רשות
הניקוז שורק-לכיש.

מילוי הוראות

8 מבלי לגרוע מהתחייבויות אחרות של "המתכנן", ע"פ הצעתו המצ"ב ועל פי הסכם
זה מתחייב "המתכנן":

8.1 למלא בדיוקנות ובמלואן את כל הדרישות וההנחיות שתינתנה מפעם לפעם
ע"י "ועדת ההיגוי" ל"מתכנן", בכל הנוגע לעבודות "המתכנן" ואופן ביצוען,
וכן לבצע מיד בכל שלב של התכנון שינויים ו/או תיקונים בעבודות התכנון
כפי שיידרש בכתב ע"י "ועדת ההיגוי" במועדים שייקבעו ובלבד שהמועדים
יהיו סבירים לביצוע העבודה מהסוג המתבקש.

8.2 לא לבצע או להכניס שום תיקונים או שינויים בשלב כלשהו של התכנון,
לאחר שאושר ע"י "ועדת ההיגוי", ללא הסכמתה המפורשת בכתב ומראש.

8.3 כל התחייבות מהתחייבויות "המתכנן" המפורטות בסעיף זה היא תנאי
עיקרי היורד לשורש ההסכם, אשר הפרתו תיחשב כהפרה יסודית של ההסכם.

אחריות "המתכנן"

9.1 "המתכנן" מתחייב בזאת: לא יאחר מאשר תוך 45 ימים מיום חתימת הסכם
זה, וכתנאי מוקדם לתחילת ביצוע העבודות, לעשות ביטוח אחריות
מקצועית על חשבוננו בפוליסה שתנאיה יכללו, בין היתר, את התנאים לפיהם
ה"מזמין" ועובדיו, לרבות "המינהלה", "המנהלת", "הנציג" ו"ועדת
ההיגוי", יהיו מוטבים בפוליסה, וכי לא תהיה זכות שיבוב של תביעה כלפי
ה"מזמין", "המינהלה", "המנהלת", "הנציג" ו"ועדת ההיגוי". ביטוח שיכסה כל
נוק ברכוש או בגוף שייגרמו מכל סיבה שהיא בקשר ו/או עקב ביצוע
עבודות "המתכנן". וזאת לסכום שלא יפחת מסכום בשקלים השווה ל -
250,000 דולר ארה"ב.

ה"מתכנן" מתחייב להמציא ל"מזמין" העתק מפוליסת הביטוח ולגרום לכך
שהפוליסה תהיה בתוקף למשך כל תקופת ביצוע העבודות עפ"י הסכם זה.
פוליסת הביטוח תכלול הוראה על פיה תתחייב חברת הביטוח לתת
ל"מזמין" הודעה מוקדמת של 30 יום לפני ביטול הפוליסה באם היא מבטלת
את הפוליסה, מסיבה כלשהי.

9.2 לא תחול על ה"מזמין" ו/או ה"מינהלה" ו/או ה"מנהלת" ו/או "ועדת ההיגוי"
ו/או הנציג כל אחריות בקשר עם ביצוע העבודות על פי הסכם זה ע"י
ה"מתכנן". ה"מתכנן" יהיה האחראי הבלעדי לכל נזק העלול להיגרם לגוף
ו/או לרכוש כתוצאה ממעשה ו/או מחדל שלו בקשר עם ביצוע העבודות על
פי הסכם זה, והוא מתחייב לפצות ולשפות את ה"מזמין" בשל כל תביעה
שתוגש נגדו ובשל כל הוצאה שתיגרם לו, בשל העבודות שבוצעו על ידי
ה"מתכנן" על פי הסכם זה.

אין בסעיף זה כדי לשחרר את "המתכנן" מאחריות כל שהיא בגין נזק ו/או
הוצאה שייגרמו ל"מזמין" ו/או למי מהמפורטים לעיל כמוטבים בפוליסה
כאמור ברישא לסעיף, זאת בין אם הוא מכוסה ובין אם אינו מכוסה בפוליסת

אני מתחייב לביטוח

הביטוח.

10. ביטול - סיום החזקה ע"י "המזמין" שלא מחמת הפרה של "המתכנן"
על אף האמור בכל מקום אחר בהסכם זה, יהיה רשאי "המזמין" להביא הסכם זה, כולו או מקצתו, לידי גמר בכל עת, על פי שיקול דעתו ומכל סיבה שתיראה לו, ע"י הודעה בכתב ל"מתכנן" 30 יום מראש.
ניתנה הודעה, כאמור, יסתיים ההסכם במועד שיהיה נקוב בהודעה, במקרה כאמור, ישלם "המזמין" ל"מתכנן", בנוסף להחזר ההוצאות שהוצאו ע"י "המתכנן" עד לאותו מועד (גמד ההסכם) את החלק היחסי מהתמורה המתייחס לסיום השלב התכנוני בהתחשב בעבודות התכנון שבוצעו ע"י "המתכנן" עד לאותו מועד.
"המתכנן" מאשר ומסכים כי תשלום סכום זה יהווה סילוק כל תביעה ו/או טענה ו/או נזק ו/או רווח צפוי ו/או הוצאות שנגרמו ו/או ייגרמו ל"מתכנן" מחמת הבאת ההסכם לידי גמר כאמור, וכי לא תהיינה לו כלפי "המזמין" ו/או "המינהלה" ו/או הינציג" ו/או יועדת ההיגוי" ו/או "המינהלת" כל טענה או זרישה בשל סיום ההסכם, זולת זכותו לתשלומים האמורים בסעיף זה.
היה ותתעורר מחלוקת לגבי השלב התכנוני שבוצע ע"י "המתכנן" עד למועד גמר ההסכם, וכתוצאה מכך על התשלום המגיע ל"מתכנן" בגין אותו שלב, תועבר המחלוקת להכרעה בבוררות כאמור בסעיף 22 להלן.

11. הפרת
מוסכם בזה בין הצדדים כי במקרה של הפרת הסכם זה הפרה יסודית ע"י "המתכנן" יהא "המזמין" זכאי להביא הסכם זה לקיצו לאחר שנתן התראה של 14 יום ל"מתכנן" על הפרה, וההפרה לא תוקנה, מבלי של"מתכנן" תהא תביעה ו/או טענה כלשהי כלפיו.
מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, מוסכם ש"המזמין" יהיה רשאי להביא הסכם זה לקיצו גם במקרים הבאים:

11.1 "המתכנן" יפסיק מכל סיבה שהיא לתת את השירותים או כל חלק מהם לתקופה רצופה העולה על 14 יום, למעט סיבות שאינן בשליטת "המתכנן".

11.2 יוכח להנחת דעת "המזמין" ש"המתכנן" מבצע את תפקידו באופן רשלני.

11.3 יוכח כי "המתכנן" אינו ממלא התחייבויותיו עקב מחלת "המתכנן" לתקופה העולה על 30 ימים רצופים.

11.4 במידה ו"המתכנן" לא יתחיל בביצוע עבודות התכנון או לא סיים אותן או את השלב שהיה עליו לבצעו באותה עת, או שקצב התקדמותו לא הניח את דעת יועדת ההיגוי" ו/או "המזמין", תתרה "המינהלת" ב"מתכנן" בכתב, ואם תוך תקופה של 14 ימים מיום שנשלחה התראה "המינהלת" כאמור, לא יחול שינוי בקצב התקדמותו של "המתכנן" ו/או באורח ביצוע עבודות התכנון, להנחת דעת המזמין, יהיה "המזמין" רשאי לבטל הסכם זה מיידית.

11.5 מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, יהא "המזמין" זכאי לפעול כאמור לעיל בכל מקרה בו גרם "המתכנן" לעיכוב העולה על 90 יום בלוח הזמנים לביצוע העבודה.

11.6 יוכח להנחת דעת "המזמין" כי "המתכנן" העביר את זכויותיו ו/או

התחייבויותיו שעל פי הסכם זה, או מסר ביצוע העבודות, כולן או מקצתן, לאחר.

11.7. בטל ההסכם על ידי "המזמין", בהתאם לאמור בסעיף זה, יהיה "המזמין" חייב לשלם ל"מתכנן" את כל התשלומים המגיעים לו עד ליום ביטול ההסכם. "המזמין" יהיה זכאי לנכות מכל תשלום שיהיה חייב למתכנן כל נזק ו/או הוצאה ו/או עלות שנגרמו לו בשל ביטול ההסכם והצורך לבצע את העבודה הנוותרת באמצעות מתכנן אחר. עלו הוצאות "המזמין" להשלמת העבודה באמצעות מתכנן אחר על התמורה המגיעה ל"מתכנן" על פי הרישא, כי אז יהא "המזמין" רשאי לתבוע את ההפרש מ"המתכנן".
כל המחלוקות בקשר לסעיף זה יובאו להכרעתו של בורר או בית משפט מוסמך כמבואר בסעיף 22 להלן. הועברה המחלוקת להכרעה בבוררות, יהיה "המזמין" רשאי לעכב תחת ידיו כל סכום שנוי במחלוקת, עד להכרעה בבוררות.

12. השלמת העבודות באמצעות אחר
על מנת למנוע ספק, מוצהר ומסוכם כי כל מקרה של הפסקת עבודת "המתכנן" בגין פקיעת ההסכם מחמת הפרה (סעיף 11 לעיל), יהיה רשאי "המזמין" למסור את המשך העבודות המוזמנות ו/או השלמתן לאחר, ולהשתמש לצורך זה במסמכי התכנון, כולם או מקצתם, כראות עיניו - ללא כל תמורה, שכר או פיצוי ל"מתכנן". זאת בהתאמה לאמור בסעיף 15.3 להלן.
בכל מקרה אחר של הפסקת עבודת "המתכנן" עפ"י הוראות ההסכם ושלא כתוצאה מהפרת ההסכם ע"י "המתכנן", יהא "המזמין" רשאי למסור המשך העבודות המחמנות ו/או השלמתן לאחר, על פי האמור ברישא של סעיף זה.

13. העברת זכויות
13.1 "המתכנן" אינו רשאי להסב ו/או להעביר את ההסכם, כולו או חלקו או כל זכות חבות לפיו, ואינו רשאי למסור לאחרים ביצוע העבודות, כולן או מקצתן, אלא בהסכמת "המזמין" בכתב מראש.
13.2 העביר "המתכנן" את זכויותיו או חובותיו על פי הסכם זה, כולן או מקצתן, או מסר את ביצוע העבודות, כולן או מקצתן, לאחר - יישאר הוא אחראי למילוי כל התחייבויותיו על פי הסכם זה. הזאת בנוסף להיות הדבר הפרה יסודית של ההסכם, כאמור בסעיף 11 לעיל.
13.3 "המזמין" יהיה רשאי להעביר לאחר (להלן: "הנעבר") את זכויותיו וחובותיו על פי הסכם זה, כולן או מקצתן, מבלי לקבל הסכמת "המתכנן", ואולם בתנאי שהנעבר יקבל על עצמו את התחייבויות "המזמין" כלפי "המתכנן" על פי הסכם זה.

14. "המתכנן" קבלו עצמאי
על מנת להסיר כל ספק, "המתכנן" מצהיר ומאשר בזה כי אין בהסכם זה ולא יראו בו משום קשיחה או יצירה של יחסים כל שהם של עובד ומעביד בין "המתכנן" יועציו ועובדיו ומי מטעמו לבין "המזמין", והוא לא יהיה זכאי לכל זכות ו/או תשלום ו/או הטבה סוציאלית ו/או פיצויים, וכן לא יהיה זכאי לכל תשלום אחר שאינו בגדר התמורה הנקובה בהסכם זה.

15. הזכויות בתכניות ומסירת תכניות בסיום עבודת התכנון
- 15.1 הסקרים, מיפוי צילומי האויר, התכניות, השרטוטים, נתונים, טבלאות וכל מסמך אחר שעשה "המתכנן" ויועציו בקשר לפרויקט בכל אחד מהשלבים שהוזמנו על ידי "המזמין", יהיו שייכים ל"מזמין" ול"מינהלה" ויימסרו להם לפי דרישתם ללא כל תשלום נוסף.
מוסכם בין הצדדים כי לא תחול על "המתכנן" שום אחריות לגבי שינוי כל שהוא בתכניות שמסר ל"מזמין", אם השינוי נעשה ללא ידיעת "המתכנן" והסכמתו.
זכויות היוצרים של התכניות והמסמכים יישארו בבעלות "המזמין" בכל מקרה.
- 15.2 עם גמר עבודות התכנון, כולן או חלקן או כל אחת מהן, או עם סיומו של הסכם זה בכל דרך שהיא, לרבות ביטולו, ימסור "המתכנן" ל"מינהלת" את כל התכניות, המפרטים, התשריטים והמסמכים האחרים שהוכנו על ידיו, לרבות תכניות וסקרים שהועברו לידיו בקשר לעבודות התכנון באתר, כשהן מעודכנות ומתארות כדבעי את ביצוע העבודות בפועל.
לגופים המרכיבים את המינהלה לשיקום נחלי ישראל תהיה זכות שימוש בתוצרי התכנון כאמור, ללא תמורה מעבר למשולם בחוזה זה.
- 15.3 מוצהר ומודגש בזה שכל התכניות, המפרטים והמסמכים הקשורים לעבודה, לרבות חישובים, תשריטים, פרוגרמות, מידות ותרשימים, הינם רכוש "המזמין" ו"המינהלה", ו"המתכנן" לא יהיה זכאי לעכבם תחת ידו אף משיגיעו לו, לטענתו, כספים מאת "המזמין".
- 15.4 בסיום העבודה או שההסכם יובא לידי גמר בנסיבות כלשהן, ימסור "המתכנן" את כל חומר התכנון ל"מזמין". החומר הממוחשב, לרבות מפות, יימסר גם על גבי דיסקט בתכנה נפוצה. במהלך העבודה יימסרו עותקים של החומר ע"פ דרישה בכתב.
- 15.5 ייערך עיבוד ממוחשב של הנתונים.
- 15.6 בכפוף ומבלי לפגוע בזכויות הקנייניות של "המזמין" על התכניות, ובזכויותיו על פי הסכם זה, ובמיוחד באמור בסעיפים 12, 15 ב, מוסכם כי ל"מתכנן" תהא זכות היוצרים על התכניות שהכין לפי חוזה זה אף אם קבל את שכר טרחתו עבורן.
זכות היוצרים לא תמנע מה"מזמין" ו"המינהלה" לעשות בתכניות כל שימוש שהוא, בתחומי הפרויקט, לפי צרכיהם.

16. שמירת סודיות

16.1 ה"מתכנן" מתחייב לשמור על סודיות מלאה של כל המידע שהגיע לידיו במסגרת הסכם זה ואשר אינו מיועד לפרסום.

16.2 התחייבות זו תחול גם על כל עובדי ה"מתכנן" ו/או הבאים מטעמו לצרכי הסכם זה, ו"המתכנן" מתחייב לגרום לשמירת הסודיות על ידם.

16.3 חובת הסודיות תחול במשך תקופת תוקפו של ההסכם וגם לאחר סיום

אגוד ערים לאיכות הסביבה

טל 08-720480-10

תוקפו, ללא הגבלת זמן.

16.4 ימידע" לצרכי הסכם זה פירושו כל מידע מכל מין וסוג, בע"פ או בכתב או בכל דרך אחרת, שהגיע ל"מתכנן" ו/או לעובדיו ו/או הבאים מטעמו לצרכי הסכם זה, תוך כדי ועקב מתן שרותי התכנון עפ"י הסכם זה.

איסור ניגוד עניינים .17

17.1 הימתכנן מתחייב שלא להימצא במצב של תחרות ו/או ניגוד אינטרסים עם הימזמין במשך מהלך ביצוע התכנון עבור הימזמין עפ"י הסכם זה. הימתכנן מתחייב לגרום לכך שעובדיו ו/או הבאים מטעמו לצורך הסכם זה לא ימצאו בתחרות ו/או ניגוד אינטרסים עם הימזמין כאמור בסעיף זה.

17.2 מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, מתחייב הימתכנן לדווח ולגלות לימזמין בכל מקרה בו יתעורר חשש לתחרות ו/או ניגוד אינטרסים כאמור, בשל שירותים ו/או עבודות אחרות שיבוצעו על ידו ו/או על ידי עובדיו ו/או ע"י מטעמו.

17.3 מקום בו ימצא הימזמין כי קיים חשש לפגיעה ו/או תחרות ו/או ניגוד אינטרסים כאמור, מתחייב הימתכנן לחזול מביצוע שירותים ו/או עבודות עבור כל גורם אחר מיד עם קבלת הודעה מהימזמין. לא עשה כן הימתכנן, רשאי הימזמין להודיע על ביטול הסכם זה באופן מיידי וללא צורך בהודעה מוקדמת וזאת מבלי לפגוע בזכויות הימזמין עפ"י הסכם זה ועפ"י כל דין.

התמורה .18

18.1 בתמורה למילוי התחייבויות הימתכנן לפי הסכם זה, ישלם הימזמין לימתכנן את התמורה הכספית כמפורט להלן:

התמורה הכספית הינה 330,000 ש"ח, (צמוד למדד חודש 4/98), עבור התכנון כמפורט בנספח ב'.

18.2 השכר ישולם עפ"י התקדמות העבודה ובשלבים כדלקמן:

30%	דו"ח שלב א'
20%	דו"ח שלב ב'
25%	דו"ח שלב ג'
25%	דו"ח מסכם

השכר אינו כולל:

- מע"מ כשעורו בחוק
- מדידות לצרכי מיפוי ורישום
- צילומים, העתקות, תרגומים, שרטוטי תווין והדפסת חוברות
- הכנה והפקת חומר ייצוגי

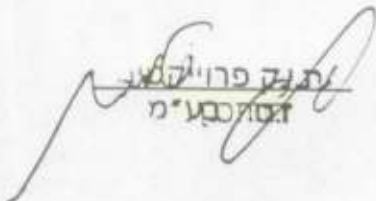
הימתכנן יקבל אישור מראש ובכתב מ"המנהלת" על כל הוצאה שהיא מעבר לתמורה עבור התכנון, כמפורט לעיל בסעיף זה.

18.3 במידה ובמהלך העבודה תוסכם בין הצדדים התארכות שלב משלבי העבודה יהיה מועד הגשת החשבון בהתאמה לגמר השלב האמור.

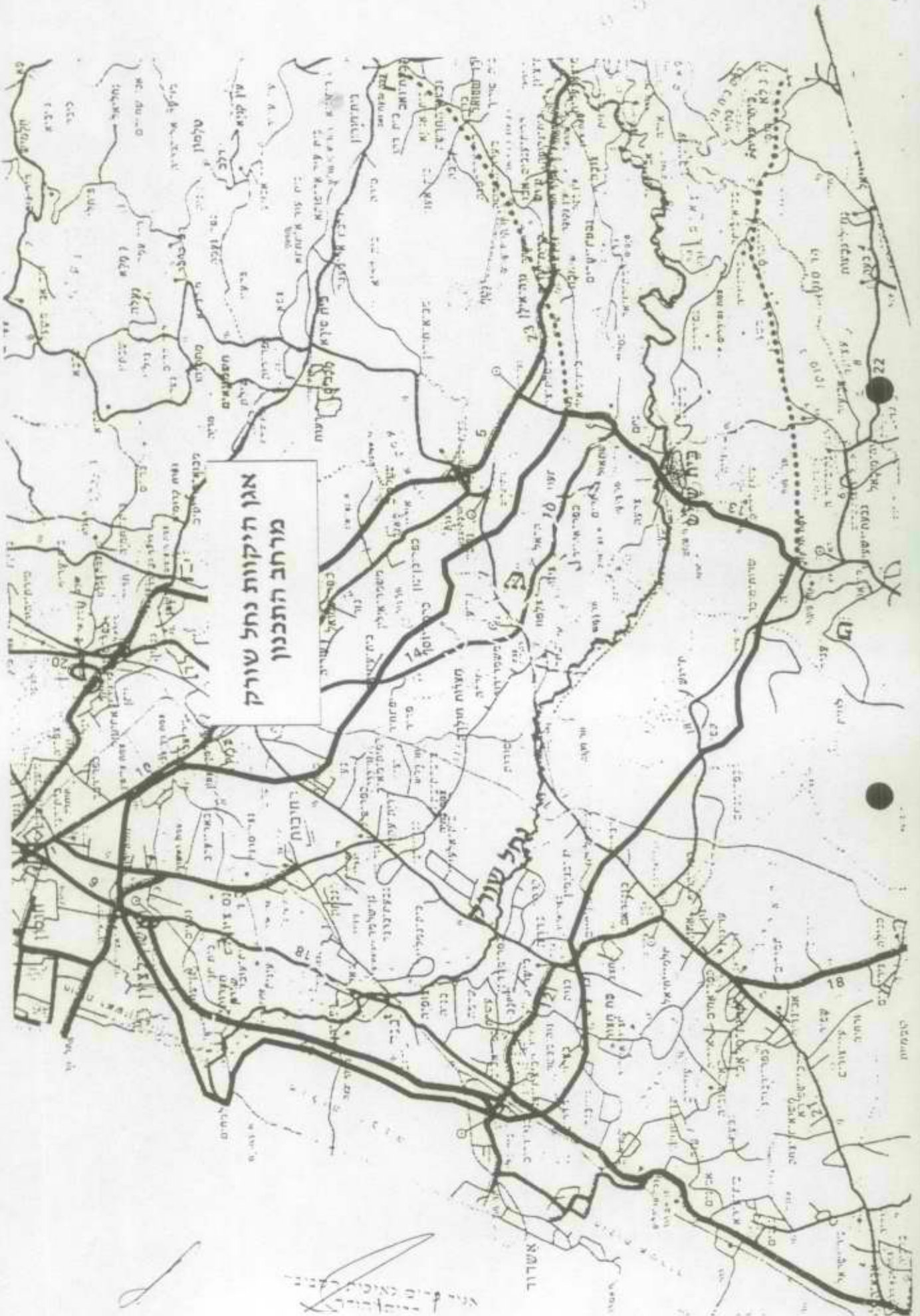
הימזמין מתחייב לשלם כל חשבון שיוגש תוך 45 יום מיום אישור החשבון ע"י המנהלת.

19. ייתור - שינויים בכתב
19.1 לא השתמש צד כלשהו או לא הפעיל זכות כלשהי מזכויותיו לפי הוראות הסכם זה ו/או הוראות כל דין, או נתן צד אורכה כלשהי לצד האחר לביצוע התחייבויותיו לפי הוראות הסכם זה, כולן או מקצתן, לא יידאה הדבר כוויתור של אותו הצד על אותה זכות.
- 19.2 מוסכם ומוצהר בזאת כי כל שינוי ו/או תוספת להסכם זה שלא ייעשו בכתב ויחתמו על ידי הצדדים - לא יהיה להם ערך וכל תוקף מחייב.
20. בידול
בידול הסכם זה יחול וישולם ע"י "המתכנן".
21. בורר - אג: בית משפט מוסמד
כל חילוקי דעות בין הצדדים יובאו להכרעתו של בורר יחיד, שימונה בהסכמת הצדדים.
על אף האמור לעיל, מוסכם על הצדדים שבאם תידרש מ"המתכנן" הפעלה של פוליסת ביטוח אחריות מקצועית - אזי יידונו התביעות בקשר להסכם זה בבית משפט, שלו תהיה הסמכות הייחודית לכך, בהתאם לסמכותו העניינית.
22. הודעות ומענים
22.1 כתובות הצדדים לצורך הסכם זה הן כמופיע במבוא של ההסכם. העתק של כל הודעה תישלח גם ל"מנהלת".
22.2 כל הודעה שתישלח ע"י צד למשנהו בהתאם להסכם, תישלח בדואר רשום או תימסר ביד ותיחשב כנמסרת תוך 3 ימים מיום משלוחה או מיום מסירתה ביד.
23. במקרה של אי התאמת מסמכים ו/או סתירה בין מסמכי ההצעה להסכם תכנון זה, יקבע הסכם תכנון זה והנספח הצמוד אליו, שמהווה חלק בלתי נפרד ממנו.
24. זמן תחילת העבודה 19.11.98
זמן סיום העבודה 19.8.99

ולראיה באו הצדדים על החתום:

ת.ג. פרוייקט
דמסקע"מ

אג: בית משפט מוסמד
דדום יהודה
ת.ג. פרוייקט
דמסקע"מ

מרבח התכנון
וקווי החלוקה של שוק

מרבח התכנון וקווי החלוקה של שוק

נספח ב'

תכולת התכנית

תכנית האב לנחל שורק תהווה מתווה ומכלול ממנו יגזרו תכניות קונקרטיות כדלהלן.

♦ תכנית יעודים ושימושי קרקע.

♦ תכנית מים והידרולוגיה.

♦ תכנית ממשק ופיתוח רב-תחומית.

♦ תכנית יעודים ושימושי קרקע

תכנית ליעודים ושימושי קרקע הנגזרת מתכנית האב תערך במתכונת של תכנית סטטוטורית המכילה תקנון מפורט ותשריט נלווה בקני"מ של 1:20,000.

התכנית תכלול המלצות מפורטות לקידום התכנון הסטטוטורי בשני נתיבים חלופיים עיקריים כדלקמן.

0 הגשת תכנית המתאר כמקשה אחת במתכונת של תכנית מתאר ארצית.

0 עיגון תכנית המתאר בתכניות מתאר מקומיות, מחוזיות וארציות לפי סדרי עדיפויות ושלבבים הנגזרים מההמלצות הכוללות ליישום התוכנית.

♦ התכנית מים והידרולוגיה

כמוגדר בהנחיות התכנון של ד"ר יוסף דרייזין, מחלקת התכנון, נציבות המים, יוני 1998, המצ"ב.

♦ תכנית ממשק ופיתוח רב-תחומית.

0 סל פרויקטים - סל הפרויקטים יכלול הגדרה, מיון, ניתוח והמלצות לקידום פרויקטים עפ"י קריטריונים כדלקמן:

- פרויקטים הכרחיים לשיקום הנחל.

- פרויקטים זמינים שאינם כרוכים בהליך סטטורי ארוך ומורכב המהווים הזדמנות ליצירה וחיזוק מגמת שימור, טיפוח ומימוש הפוטנציאל הגלום בנחל.

- פרויקטים לפעולות לשיתוף הציבור ולקידום המודעות ולהסברת חשיבות שיקום וטיפוח הנחל. (כך למשל מוצע במקום הקיים בתחום אגן ההקוות להקים מיידית מרכז חינוך והסברה לנושא שיקום הנחל, בו יוצגו מכלול הפעילויות השורות בתחום שיקום הנחל לאוכלוסייה השוכנת באגן הנחל).

26/08/98
35010008

לכבוד
ד"ר ישעיהו בר-אור

שלום רב,

הנדון: הצעת עבודה - נחל שורק

הבהרות להצעה להכנת תכנית אב.

אנו חוזרים ומציינים, ככתוב בהצעת העבודה ובמכתב ההבהרה, כי העבודה כוללת הכנת תכנית מתאר ערוכה ומוכנה להגשה לאישור הועדות המחוזית בקנה מידה 1:20,000 על בסיס תכנית האב אשר תערך על ידנו לנחל שורק.

בברכה,

זאב טמקין

העתק:

מר שלמה אלימלך

מר גיורא שחם

גב' אביבה הררי

ד"ר יוסי ענבר

נספח ג' צוות התכנון

הצוות המוצע הינו צוות רב-תחומי עתיר ניסיון אשר יעבוד תוך תאום מלא עם מזמיני העבודה וועדת ההיגוי. לרשות צוות התכנון עומדת מערכת ממוחשבת הכוללת מערכות G.I.S מסוג Microstation 1 ArcView.

זאב טמקין - M.Sc, מתכנן עיר ואזור. משרד "ת.י.ק פרויקטים בע"מ".
ראש צוות התכנון.

צבי דקל - אדריכל נוף. משרד "תכנון נוף בע"מ אדריכלי נוף".
תכנון שטחים פתוחים, אדריכלות נוף.

שלומיק זאבי - אדריכל נוף. משרד "תכנון נוף בע"מ אדריכלי נוף".
תכנון שטחים פתוחים, אדריכלות נוף.

אהד פסטרנק - כלכלן.
כלכלה אורבנית, כלכלת תיירות.

ניר פפאי - מתכנן אזורי וסביבתי, משרד "ת.י.ק פרויקטים בע"מ".
אקולוגיה, חי, צומח, ארכיאולוגיה.

רפי חסון - מהנדס. משרד חסון-ירושלמי.
תכנון תנועה ותחבורה.

רון פרומקין- ד"ר. יועץ אקולוגי
עדכון ושילוב סקרים קיימים.

** פרק המים יבוצע ע"י המתכנן באמצעות יועץ מומחה מוסכם ומאושר ע"י אגף התכנון בנציבות המים. התמורה להעסקת יועץ המים אינה כלולה בתמורה המפורטת בסעיף 18 להלן.

אגף ערים ואזורי תכנון
ת.י.ק פרויקטים
בע"מ

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים - האגף לתכנון

תוכנית אב להכנת תוכנית מתאר לנחל שורק

פרק המים

ד"ר יוסף דרוזין
יוני 1998

אני עדים נאיונות הסמך
היום והודעה
המסמך מס' 1000
המסמך מס' 1000
המסמך מס' 1000

1
חברת אדריכלות נוף

TICHNUN NOF LTD. LANDSCAPE ARCHITECTS

JOSEF SEGAL, ZVI DEKEL, URI MUELLER,
SHLOMO (WOLF) ZE'EVY

תכנון נוף בע"מ אדריכלי נוף

יוסף סגל, צבי דקל, אורי מילר,
שלמה זאבי (וולף)

1291/429-98

9 בספטמבר 1998

ישיבת ועדת היגוי - שלב א'

נחל שורק - תחום מטה יהודה ואזור יסודות

שלב א' - הכנת מסגרת כוללת של תחום התכנון וניתוח שימושי קרקע

נחל שורק - תחום מטה יהודה ואזור יסודות, מוגדר בגבולות שבין יסודות ובית שמש לאורך נחל שורק ברצועה שרוחבה משתנה. אזור זה הוא חלק מתפיסה תכנונית כוללת יותר לאפיק נחל שורק הרואה בו פוטנציאל לפעילות נופש, פנאי תיירות ושמירת טבע כפי שבא לידי ביטוי בתפיסה ארצית ובתכנית אב אגנית, תוך מתן פתרונות לבעיות ניקוז איגום וטהור. התכנית תבוצע תוך תאום עם תכניות אחרות במעטפת האגן שנעשות על-ידי אחרים - תוך התייחסות ותאום עם תכנית האב (התכנית שהוכנה ע"י אדריכלית עליזה ברודא), ותוך מתן פתרון ותשובה לאינטרסים מקומיים.

במסגרת השלב הנוכחי נאספה אינפורמציה הסטטוטורית מצב שימושי הקרקע וחומר רקע קיים במסגרת תחום התכנון, בדיקת התביעות השונות לתחום זה, תוכנית האב שהוכנה ע"י אדריכלית עליזה ברודא ונבדקו תוכניות מתאר ארציות. במקביל נבדקו הנתונים המורפולוגיים של השטח והוחל בגיבוש קונצפט תכנוני ודימוי כולל לתחום התכנון.

מסקנות הביניים של בדיקה זו הם :

1. הקונטקסט האזורי של נחל שורק - נחל שורק בחלקו העליון עובר באזור בעל רגישות נופית גבוהה ביותר, בנוף הררי ומיוער אשר אופי פיתוחו מעוגן בתמ"א 8 ובחלקו ע"י תמ"א 22. חלקו התחתון של הנחל עובר בתחום מישורי / עירוני ונשפך לים באזור חולי שאף הוא בעל רגישות גבוהה ביותר. תחום התכנון נמצא בשולי אזור רגיש בנוף חקלאי של גבעות מתונות ברמת רגישות פחותה. פוטנציאל הפיתוח בו, לפיכך, גבוה ומאפשר פיתוח פרויקטים בעלי זיקה לסביבתו.
2. טיהור ואיגום - נחל שורק מהווה נקז ביוב למי הקולחין של ירושלים ובית שמש, מים אשר איכותם תשופר משמעותית עם השלמת שני מתקני הטיהור לירושלים ובית שמש. תחום התכנון הינו המקום בעל הפוטנציאל האנרגטי המיטבי לאורך הנחל לטיפול, טיהור ואיגום של מים אלו למגוון רחב של צרכים.

החלטה לגבי כמות המים לאיגום ואופן איגומם היא דומיננטית לדעתי בעת גיבוש תכנית ייעודי קרקע לתחום התכנון וצריכה להיות תוצר של שילוב בין רצונות וצרכים של בעלי עניין מקומיים וארציים, בין יכולת השטח "לעכל" יעוד קרקע זה תוך שמירה על אופיו הייחודי והפוטנציאל הקיים בו ובין אופן שיקום וטיפול בנחל (נחל איתן מול נחל אכזב).

3. **מחזור אקולוגי** - תעשיית הטיפול בשפכים שינתה את פנייה בשנים האחרונות ללא הכר.

אופן הטיפול בשפכים מהשלב הראשון ועד לסוף התהליך בו נעשה שימוש במים לצרכים חקלאיים ותיירותיים שונים ובכך סגירת המעגל של התוצר החקלאי המשווק שוב לעיר הינם נושא שיש להשתמש בו כהזדמנות!

4. **חקלאות** - מירב השטח הינו שטח חקלאי מעורב הכולל כרמים ומטעים מסוגים שונים - המקבלים ביטוי נופי המשתנה במהלך השנה ובעל איכות גבוהה במיוחד. בניגוד למגמה הרווחת לצערנו באזורים שונים בארץ עת נעשים מאמצים נדלניים להקטנת שטחי החקלאות והפכתם ל"גידולים בנויים" - הנוף החקלאי הוא מרכיב חשוב באיכות הנופית של האזור ויש לשמרו ככזה - תוך חשיפתו לקהל הרחב.

5. **תיירות** - תחום התכנון שוכן בלבו של אזור בעל ערכי תיירות רבים במגוון רחב של תחומים.

- א. אתרי יין ויקבים
- ב. תעשייה ומזון חקלאית
- ג. מורשת ותרבות של ארץ-ישראל.
- ד. סיפור המקרא
- ה. נופים טבעיים ואזור יער
- ו. חקלאות מסורתית וחקלאות מודרנית
- ז. רכבת ישראל
- ח. אקולוגיה - בעיקר באספקטים הידרולוגים

עקב רגישותו הנמוכה יחסית של תחום התכנון ביחס למעטפת האזורית הכוללת מגוון רחב מהתחומים שפורטו הוא יכול לשמש אכסניה ומוקד יציאה לפעילות אזורית בכל אחד מהתחומים שפורטו ואחרים.

TICHNUN NOF LTD. LANDSCAPE ARCHITECTS

JOSEF SEGAL, ZVI DEKEL, URI MUELLER,
SHLOMO (WOLF) ZE'EVY

תכנון נוף בע"מ אדריכלי נוף

יוסף סגל, צבי דקל, אורי מילר,
שלמה זאבי (וולף)המלצות

1. לקדם התכנון בגבולות שבין בית שמש ליסודות לאורך הנחל תוך התייחסות עיקרית לשיקום ופיתוח תחום האפיק ושוליו האופקיים (1/3 המדרון ...) בגדתו הצפונית, תוך התייחסות וזיקה למוקדים נוספים בתחומי התכנון של תכנית האב מעבר לתחום זה.
2. לראות בנושא הטיפול במי הקולחין ומי השיטפונות ושיקום / טיפול/ פיתוח אפיק הנחל כנושא מרכזי במערכת אקולוגית/תיירותית.
3. פיתוח מוקדי תיירות ונופש תוך השענות על הנוף הטבעי והנוף החקלאי הקיימים, הקרבה לנחל ולמפעלי המים השונים והזיקה למוקדי התיירות באזור.

עזרים נדרשים

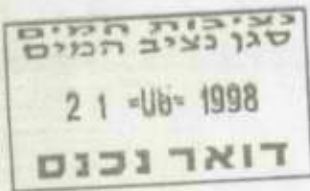
1. תצלום אוויר בק.מ. 1: 5,000.
2. מדידה ממוחשבת ק.מ. 1: 2,500
3. תוכניות בינוי עיר של הרשויות במרחב
4. תכנית מתאר מחוזית
5. יוזמות תכנוניות בתהליכי תכנון בתחומי המרחב
6. תוכנית מתאר ארצית לייעור
7. טיוטת תוכניות אב - אדרי עליוה ברוידא
8. תוכניות הסדרת מים / איגום - לביא נטיף
9. יוזמות וכוונות תכנון של בעלי עניין

מדינת ישראל
המשרד לאיכות הסביבה

האגף למים ונחלים

כנפי נשרים 5 ת.ד. 34033 ירושלים 95646 . 02-6553840 פקס: 02-6520552

כ"א סיון, תשנ"ח
15 יוני, 1998
מספר: 8-317
תיק: שורק תכנון

לכבוד
גברת אביבה הררי
מנהלת פרויקט נחל שורק

שלום רב,

הנדון: פרק המים

מצ"ב מכתבו של דר' דריוזין מנהל אגף תכנון בנציבות המים, הכולל הנחיות תכנון לפרק המים.

אבקשך להציג הנחיות אלו בפני כל ראש צוות שיגיש הצעה להשלמת תכנית האב או חלקים ממנה.

בברכה,
דר' ישעיהו ברנר
מנהל האגף למים ונחלים

העתק: מר צביקי נור, סגן נציב המים
דר' יוסי דריוזין, מנהל אגף תכנון, נצה"מ
מר גיורא שחם, מנהל פרויקט שיקום נחלים
מר שלמה אלימלך, יו"ר מנהלת שיקום נחל שורק
גב' בת שבע קופטש, מנהלת מחוז מרכז

שמור על המים - מנע זיהום מים!

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים - האגף לתכנון

כ"ח אייר, תשנ"ח
24 מאי, 1998
152/98

נציבות המים
סגן נציב המים
25-05-1998
דואר נכנס

אל: מר צ. נור
דר' ד. רוזנצבייג
דר' א. בן-צבי
מר מ. פליישר
מאת: דר' י. דריוזין

הגדון: תוכנית אב להכנת תוכנית מתאר לנחל שורק - פרק המים

רצ"ב טיוטת הנחיות תכנון בנדון.

"פרק המים" בתוכנית יעסוק בהיבטים "המימיים" בשילוב עם נושאים אחרים שבהם מטפלת התוכנית.

לתשומת לבכם, מדובר בתוכנית ברמת תוכנית אב רעיונית.

נא העבירו אלי הערותיכם בהקדם.

נקיים דיון בנדון במשרדו של מר צ. נור ביום א' ה-7.6.98 שעה 16:30.

בברכה
ד"ר יוסף דריוזין
מנהל אגף התכנון

לוט: 1. הנחיות תכנון תוכנית האב
2. הנחיות תכנון פרק המים

העתק: דר' ש. קסלר
גב' נ. בלויץ

ד. סקירת רקע

תבוסס על נתונים וסקרים קיימים.

- הנחל וסביבתו הפיזית, כולל התייחסות לאפיק וגדות הנחל בקטעים השונים
- ישובי הסביבה וזיקתם לנחל (לרבות גדל האוכלוסיה הקיים והעתידית)
- סקירה של אתרים וממצאים ארכיאולוגיים והסטוריים
- ערכי נוף, שטחים פתוחים ושטחים חקלאיים
- ערכי טבע: גופי מים עיליים, צומח ובעלי חיים בנחל וסביבותיו
- מפגעים סביבתיים בנחל וסביבתו
- פיתוח קיים לאורך הנחל
- תשתיות, מתקנים (דגש על מתקני טהור ומתקני שאיבה), כבישים ומסילות
- אתרי נופש, פנאי, תיירות וטבע במרחב הנחל

ה. מים, הידרולוגיה וניקוז

יזכר בשיתוף ובתאום עם נציבות המים ועם רשות הניקוז.

- גיאולוגיה והידרולוגיה של אגן נחל שורק ✓
- מקורות ושימושים של מים שפירים וקולחים הזמינים לנחל ✓
- מקורות זיהום ומטרדים סביבתיים בנחל ובסביבתו, ודרכים לסילוקם
- מצב איכות המים בקטעי הנחל השונים ✓
- כלים לבקרה על איכות המים המתוכננת ✓
- רשת הניקוז לדבות תכניות ניקוז

ו. היבטים תכנוניים-סטטוטוריים

- המצאי הפיזי ושימושי הקרקע במרחב התכנון (כולל בעלויות)
- ייעודי קרקע ויזמות תכנוניות
- תכניות ארציות
- תכניות מחוזיות (מחוז ירושלים ומחוז מרכז)
- תכניות מתאר מקומיות
- תחבורה וכבישים
- תשתיות (קווי ביוב, דלק וכו')
- היבטים כלכליים ותיירותיים

ז. הנחיות עקרוניות לתכנון הנחל

- במהלך התכנון תידרשנה התייחסויות מפורטות לנושאים שלהלן:
- תפקוד הנחל בעת שטפונות
- שמירה על אופי הנחל ויובליו ✓
- התווית מסדרון הנחל ושמירה על הרצף שלו
- שמירה על שטחים פתוחים, רחבים ככל הניתן, בקרבת הנחל
- שימור המערכות האקולוגיות של הנחל
- הגדרת רגישויות אקולוגיות, נופיות וערכי תרבות
- מקורות המים, כמותם ואיכותם ✓
- ריכוז בניה חדשה בקרבה למתחמים בנויים קיימים

י.ג. לוח זמנים

- דו"ח שלב א', תמונת מצב קיים - 2 חדשים
- דו"ח שלב ב', חלופות התכנון - 2 חדשים
- דו"ח מסכם, חלופה נבחרת - 2 חדשים
- מיזטה ראשונה לתכנית מתאר - 2 חדשים

על ההצעה להגיע אלי, למשרד מינהלת הנחל ביבנה, ב 5 עותקים,
עד לתאריך 12.5.98.

בברכה,

ד"ר יעקב רובין

מנהלת הפרויקט לשיקום נחל שורק

השתק:

שלמה אלימלך - יו"ר מינהלת הנחל
 גיודא שחם - מנהל המינהלה לשיקום נחלי ישראל
 ד"ר ישעיהו בר אור - מנהל אגף מים ונוזלים, המשרד לאיכות
 מנחם זלוצקי - המשרד לאיכות

מכיו הניכיה

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים - האגף לתכנון

תוכנית אב להכנת תוכנית מתאר לנחל שורק

פרק המים

(טיוטא)

ד"ר יוסף דרייזין
מאי 1998

1. כללי

המינהלה לשיקום נחל שורק יוזמת תוכנית אב והכנת תוכנית מתאר לנחל שורק.

התוכנית עוסקת במכלול ההיבטים הכרוכים בשיקום הנחל:

ההיבט הסביבתי	יצירת מערכת נחל נקיה, המשלבת ערכים של טבע ונוף עם צרכים סביבתיים ברמת האזור כולו.
ההיבט הפיזי	הבטחת ייעודי הקרקע ושימושיהם בנחל ובסביבתו המשפיעה והמושפעת, להשגת מטרות השיקום, ושילוב נכון עם תשתיות אחרות.
ההיבט הניקוזי	הבטחת ייעודו הטבעי של הנחל כערדץ מנקז ומסלק מי שטפונות, מי ניקח וכל מה שזורם באגן.
ההיבט המיומני	שילוב הנחל במכלול משאבי המים באגן, ניצולו כמובל מים ותכנונו בהקשר למערכות המים, הביוב והקולחים.

הגישה האינטגרטיבית לתכנון, על כל היבטיו, מוצגת במסמך המינהלה מיום 26.4.98.

מסמך זה בא להנחות את עבודת מתכנן הנחל בהכנת פרק המים בתוכנית, וזאת כנדרש על פי נציבות המים לקראת גיבוש צרכי הקצאת מים לנחל.

2. רקע

ברקע התוכנית מצויות תוכניות שהושלמו או שמצויות בשלב עבודה והשלמה.

התוכנית שתיוצר על פי ההנחיות בהמשך תותאם לתוכניות אלו, ובכל מקרה של חוסר התאמה יש לציין זאת במפורש ולהדגיש את השונה ומשמעויותיו.

- 2.1 תוכנית אב לנחל שורק - כמויות ואיכויות מים, אפריל 97/ דר' ערן פרידלר ודר' מרסלו חואניקו.
- 2.2 אספקת קולחים בשפלת יהודה ולכיש, תושלם אוגוסט 98/ תה"ל.
- 2.3 היבטים כלכליים של הקצאת מים לשיקום נחלים, תושלם אוגוסט 98/ גדי רזנטל.
- 2.4 תוכנית משולבת למים באזור שפד"ן - שורק - ראש"צ, בתחילת עבודה/האגף לתכנון בנציבות המים.

3. תחום התכנון

התוכנית הכוללת של המינהלה לשיקום נחל שורק מגדירה את מרחב התכנון כאגן ההיקוות של נחל שורק, מבית שמש ועד השפך לים.

פרק המים יתייחס למרחב זה, כאשר ההגדרה הסופית של תחום התכנון תיקבע על פי מרחבי ההשפעה של מערכות המים והניקוז הקשורות עם הנחל, כפי שיפורט בהמשך.

4. מטרות התוכנית - פרק המים

מטרה עיקרית:

4.1 הכנת תוכנית הנדסית, ברמה עקרונית, של מערכות המים והניקוז בתחום התכנון, בתאום ובאינטגרציה עם מטרות תוכנית האב, לאופק תכנון (בשלב) עד שנת 2020.

מטרות נוספות:

4.2 הבטחת חתכי הרטבה ומהירויות זרימה בקטעי הנחל המיועדים לשמש לצרכי ההיבטים הסביבתיים המוגדרים בתוכנית האב.

4.3 הבטחת איכויות בקטעים השונים על פי יעודם.

4.4 התאמת הנחל ושוליו לקליטת גיאוויות חורפיות מתחום האגן במעלה ולאורכו, בספיקות שיא שתוגדרנה ע"י רשות ניקוז נחל שורק.

4.5 הבטחת הנחל והגנתו מפני סיכוני זרימה קייצית אקראית כתוצאה מגלישת שפכים בלתי מטופלים, תקלות במכוני טיהור והזרמת זיהומים.

4.6 מיזעור איבודי מים וגלישות לים.

4.7 תיאום מפלסי המים בנחל בכל עת עם צרכי הניקוזים העירוניים והחקלאיים לאורכו.

4.8 התאמה בין פתרונות הנדסיים לנחל ובין הצרכים הפיזיים הנגזרים מתוכניות מתאר הנוגעות לשטחים הגובלים בנחל.

5. תוכנית המתכנן - פרק המים - איסוף, אירגון וניתוח נתוני התכנון

- 5.1 הגדרת קטעי הנחל ואופיים המיימי - על פי תוכנית האב.
- 5.2 הגדרת ואיפיון כל מקורות המים, בתחום האגן ומחוצה לו, שיכולים לשמש להשגת מטרת התוכנית.
- המקורות כוללים קולחים ממתקני טיהור באגן השורק, קולחים או שפכים ממקורות לא נקודתיים, ניקחים חקלאיים, שטפונות ומערכות מים אחרות (כגון: שפד"ן, נגר עירוני וכד').
- כל מקור יאופיין בפרוטנציאלהתרומה הכמותית, דרוג איכויות ומידת היציבות (אמינותו כמקור מים).
- 5.3 הגדרת צרכי המים לכל קטע נחל המיועד לצרוך מים על פי הצרכים הסביבתיים.
- צרכי המים יוגדרו בהיקף ברוטו (זרימות + איבודים) ונטו (איבודים בחלחול, בהתאדות) וקשרי גומלין עם מערכות במעלה, במורד ולאורך הנחל.
- תוכן תחזית מפורטת לאופק התכנון בפרוט שנתי, חודשי וימי שיא חורף/קיץ.
- 5.4 הגדרת איכויות מים נדרשת בכל קטע נחל.
- 5.5 סקירת השטחים החקלאיים הסמוכים לנחל, והניזונים ישירות ממי הנחל או ממקור הספקה אחר מבין המקורות שהוגדרו כרלבנטיים להזרמה לנחל (5.2 לעיל).
- השטחים יסווגו על פי סוגי הגידולים והקצאות המים המאושרות והכמויות הנצרכות בפועל.
- תגובש תחזית צריכה חקלאית לאופק התכנון (שנתית, בפילוג חודשי ויום שיא) לאור הפיתוח או הצמצום בשטחים החקלאיים.
- 5.6 ייערך סקר מפורט של צריכת המים הנחותים, לצרכים שאינם חקלאיים, ממקורות הנחל או ממקורות הקשורים עם הנחל: פארקים, גינות עירוניות, פסי ירק, אזורי תעשייה, מגרשי גולף, מחלפי דרכים וכד'. תגובש תחזית צריכה כג"ל.
- 5.7 נתונים ותחזיות הנדרשים על פי האמור לעיל ייערכו בפורמט התואם את "נהל הגשת נתוני צריכה ותחזיות לאישור" המצורף בזה.

6. תוכנית התכנון - פרק המים - מאזני מים

- 6.1 לכל קטע נחל ייערך מאזן מקורות ושימושים.
המאזן ייערך במספר חלופות, על פי המקורות הפוטנציאליים ועל פי תחזיות צריכה לשנה ממוצעת, שחונה וגשומה.
- כל מאזן יתייחס לקטע הנחל, כניסות, יציאות, איבודים וכל הרכיבים המשפיעים על הזרימות בנחל.
- 6.2 מתוך כלל החלופות לקטעי הנחל, תגובשנה עד ארבע חלופות למאזן כולל של הנחל בהתפלגות איכויות, כשכל חלופה מוצגת לשנה ממוצעת, שחונה וגשומה, ברמה שנתית, חודשית ויומית חורף/קיץ.
- 6.3 לכל חלופה כאמור ייערכו ניתוחים הידרולוגיים/הידראוליים מפורטים, יחסי גומלין עם מערכות שונות (אספקה ומקורות) וזרימות באפיק.

7. תוכנית התכנון - פרק המים - ניתוח חלופות התכנון

- 7.1 כל חלופה של מאזני מים כפי שהוגדרה ב-6 לעיל תגדיר מערך הנדסי עקרוני.
תצורת המערכת כולה, בקטעים השונים, תוצג עם מרכיביה ההנדסיים.
אלה יכללו איגומים לתפישת שטפונות, איגומים לויסות זרימות, מתקנים לסחרור מים, מתקני ויסות זרימה באפיק, מתקנים וקווים להזרמה לאפיק ממקורות שכנים, מתקנים לאספקה לצרכנים מהנחל ולקשירה להעברה למערכות שכנות, ועוד.
- 7.2 מערך הנדסי עקרוני של החלופות השונות, כאמור, יוכן על גבי רקע טופוגרפי 1:50,000, ובו יסומנו הנחל על קטעיו והמתקנים ההנדסיים.
- 7.3 ניתוח החלופות יכלול:
- מידת השגת מטרת התוכנית כמפורט ב-4 לעיל.
 - עלויות הנגזרות מהשקעות הכרוכות בפרק המים.
 - עלויות שוטפות הכוללות הוצאות הון, תפעול ואנרגיה.
 - עלויות המים הגולשים והאובדים.
 - אמינות המערכת (הבטחת כמויות, איכויות, שליטה וניהול).
 - שלביות.
 - יכולת ישום.

7.4 על בסיס הניתוח כאמור, תוצג החלופה המומלצת.

8. השלמות דרושות - חלופה מומלצת

התוכנית ההנדסית והתפעולית של החלופה המומלצת תושלם בהצגת לוח ותקציב דרוש לביצוע.

כמו כן, יינתן פרוט של תוכנית הפעלה עקרונית, צרכי בקרה, תוכנית ניטור מפורטת ומחקרים וסקרים נדרשים.

9. דיווח וקבלת אישורים

9.1 המתכנן יעביר דוחות ביניים לאישור צוות ההיגוי לתוכנית,

עם השלמת פרק 5 - דוח מס' 1

עם השלמת פרק 6 - דוח מס' 2

עם השלמת פרק 7 - דוח מס' 3

סיכום התוכנית - דוח מסכם.

9.2 המתכנן יתאם בכל שלב, כפי שיידרש, את נתוני הצריכה עם האגף לניהול הצריכה בנציבות המים, את נתוני הזרימות באפיק והמקורות הקשורים בו עם השרות ההידרולוגי ואת הפרקים הקשורים בניקוז, בגאוויות ובשטפונות עם האגף לניקוז ושימור קרקע.

מדינת ישראל
משרד התשתיות הלאומיות
נציבות המים
אגף ניהול הצריכה

כג' כסלו תשנ"ח
22 בדצמבר 1997
293/97

נוהל הגשת נתוני צריכה ותחזיות לאישור

מנהל האגף לניהול הצריכה הינו הגורם המוסמך מטעם נציב המים, לאישור נתוני הצריכה הקיימת והצפויה, כרקע לתכנון מפעלי מים.

תכנית אשר תוגש לשפוט בנציבות המים, בין אם היא לטווח הקרוב ובין אם היא לטווח הרחוק, בין אם היא אזורית ובין אם היא מקומית או אחרת, חייבת להתבסס על נתוני הצריכה המאושרים באגף נהול הצריכה כתנאי לגיבושה ולהגשתה לשפוט.

נתוני הצריכה והתחזיות יתייחסו לתכנון כללי, אזורי, ותכניות אב לטווחים השונים.

אישור נתוני הצריכה והתחזיות הינו סעיף מנחה בין סעיפי ה-T.O.R של התכנית. אי קבלת האישור כאמור הינו הפרה של ה-T.O.R.

אישור נתוני הצריכה והתחזיות יעשה לכל התכניות שמגיעות לדיון ואישור בועדת השפוט בנציבות המים.

על מנת להקל על המתכנן, רצוי כי הגשת נתוני הצריכה והתחזיות לאישור יעשה בשלב מוקדם האפשרי. עם אישורם יעשה בהם המתכנן שמוש בתוכניתו.

הצעת נתוני הצריכה והתחזיות תוגש ע"י המתכנן במידת האפשר, באמצעות הרפרנט שמונה ללוות את התכנון.

אישור נתוני הצריכה יעשה מול הרפרנט בכל מקום שאפשר, מתפקידו של הרפרנט להבטיח כי הנתונים המאושרים אמנם משמשים את המתכנן במהלך התכנון.

נתוני הצריכה יהיו תקפים רק אם נחתמו ע"י מנהל האגף לניהול הצריכה.

הפורמט להגשת נתוני צריכה ותחזיות כמפורט מטה:

1. יעדי התוכנית

א.

ב.

ג.

2. הנחות יסוד ששימשו להכנת תחזיות הצריכה למטרות השונות

3. פורמט להגשת נתוני צריכה ותחזיות

פוטנציאל המרה (שחרור מים שפירים חקלאות, תעשייה)					תחזיות צריכה (למטרות השונות)					נתוני הקצבה/צריכה (למטרות השונות)		שם הצרכן
2020	2015	2010	2005	2000	2020	2015	2010	2005	2000	צריכה	הקצבה	
												סה"כ

הערה: נתוני ההקצבה והצריכה יתייחסו למלוא כמות המים של צרכן. (מכל איזורי הלחץ שלו, ומכל מקורות המים שלו).

במסגרת נתוני הצריכה והתחזיות יכללו:

1. נתוני צריכה של מים למטרות השונות - חקלאות, בית ותעשייה, ובמקרה הצורך גם נתוני צריכה לטבע ותיירות.
2. הקצאות המים של השנה הנוכחית למטרות השונות על איכויותיהם השונות.
3. צריכת מים של שנה קודמת למטרות השונות על איכויותיה השונות.
4. תחזיות צריכה בחלופות שונות למטרות השונות.
5. תחזיות בלויז קבוע - 2020, 2015, 2010, 2005, 2000.
6. פוטנציאל המרה - שחרור מים שפירים מהחקלאות והתעשייה עפ"י לויז.
7. מפה המגדירה את השטחים הכלולים בתוכנית.

חקלאות - פוטנציאל המרת

- בתוכניות בהן מדובר על המרות מים, יש לפרט את סוג הגידולים ולצרף מפה המפרטת את שטחי הגידולים על סוגיהם.

תעשייה - אזורי תעשייה

- בתוכניות בהן מדובר על אזורי תעשייה קיימים וחדשים יש לפרט:
 - תיאור המצב הקיים (שטח המפעל, אופי הפעילות התעשייתית וצריכת מים).
 - שלבי פתוח עפ"י לויז (כולל כמויות מים הדרושות לשלב הבניה).

בית - נתוני אוכלוסיה ותיירות

- לביסוס תחזיות הצריכה במגזר הביתי יש לפרט:
 - מספר נפשות נוכחי בישוב עפ"י לשכה מרכזית לסטטיסטיקה.
 - יש לצרף אישור משרד הפנים על מספר נפשות צפוי.
 - בישובים שאינם בטיפול משרד הפנים, יש לצרף אישורים ממשרד השיכון/מנהל מקרקעי ישראל על מספר יחיד הנוכחי והצפוי עפ"י לויז.
 - יש לצרף אישור משרד התיירות על מספר חדרי בתי מלון נוכחי ותחזית הגידול הצפוי.

נתוני הקצאות מים וצריכת מים, יאושרו רק אם הם עולים בקנה אחד עם נתוני האגף לנהול הצריכה בנציבות המים.

נתוני הצריכה בתכניות הדנות באספקת מים לחקלאות יאושרו רק אם תוצג בהן תחזית המרה של מים שפירים במים נחותים (קולחים, מליחים, וכו'...). תחזית כזו צריכה להיות מוצגת גם אם מפעלי הקולחים או חלקים מהם מוקמים שלא באמצעות תקציב מדינה.

הגדרת חלופות באשר לתחזיות הצריכה, כולל בדיקות רגישות, תאושר מראש ע"י האגף לתכנון והאגף לנהול הצריכה.

נתוני צריכה בתכניות הדנות באספקת מים לתעשייה יתיחסו גם להמרת מים שפירים בתעשייה במים נחותים, במידת האפשר ובניצול מים מקומיים בראש ובראשונה.

האגף לנהול הצריכה יספק למתכנן, נתוני הקצאות מים וצריכת מים ע"פ המטרות וע"פ האיכויות במידת הצורך. כמו כן יסופקו תחזיות צריכת מים, במידה וישנן, ע"פ איכויות ומטרות.

תחזיות צריכה של החלופות השונות, שיעשו ע"י המתכנן ויוגשו לאישור האגף לנהול הצריכה, יתבססו על נתונים מוסמכים של משרדי ממשלה - נתוני אוכלוסיה של משרד הפנים, נתונים הידרולוגים של השרות ההידרולוגי, נתוני פתוח חקלאות של השרות לתכנון במשרד החקלאות, נתוני חדרי בתי מלון של משרד התיירות וכו'... נתונים אודות התעשייה יתבססו על תחזיות המפעלים, היזמים ותוכניות אב של השרות המקומיות. בכל מקרה יציין המתכנן את מקור הנתונים ויצרף את האסמכתאות הנדרשות.

האגף לנהול הצריכה, במהלך אישור נתוני צריכה ותחזיות ידאג, לתאום נתונים מוקדם עם השרות לתכנון במשרד החקלאות באשר לתחזיות פתוח החקלאות, עם השרות ההידרולוגי באשר להפקה ועם הגף לאיכות מים באשר להמרה.

לאגף לנהול הצריכה יהיה ייצוג (במהלך התכנון), בצוותי היגוי בעיקר בתכניות בעלות אופי מורכב.

האגף לנהול הצריכה יקבל את תכנית התכנון לא יאוחר מאשר שבועיים לפני מועד השפוט, על מנת שיבחן, באם ימצא לנכון, אם אמנם נתוני הצריכה ותחזיות המאושרים שימשו את המתכנן.

מהלך אישור נתוני הצריכה והתחזיות דהיינו, הערות, הסתייגויות הבהרות וכו'... יעשה בכתב בין הרפרנט והמתכנן לאגף לנהול הצריכה עם העתק למנהל האגף התכנון.

עם תום הדיונים ואישור נתוני הצריכה והתחזיות, ישלח האישור בכתב לנציב המים, ליו"ר ועדת השפוט, למנהל האגף לתכנון, לרפרנט ולמתכנן.

בכבוד רב,

נגה בליץ
מנהלת האגף

פקס: 036971689

אל: נציבות המים

לידי: צביקי נור

הנהלת המינהלה לשיקום נחל שורק
 ישיבה מיום 21.4.98

המנהלה לשיקום נחל שורק

-1-

כ"ח בניסן התשנ"ח
 24 באפריל 1998

נציבות המים
 סגן נציב המים
 28-04-1998
 דואר נכנס

הנהלת המינהלה לשיקום נחל שורק
 סיכום ישיבה מיום 21.4.98

נציבות המים
 סגן נציב המים
 28-04-1998
 דואר נכנס

משתתפים:

שלמה אלימלך - יו"ד
 ד"ר ישעיהו בר אור - המשרד לאיכות הסביבה
 איתן עמית - המינהלה לשיקום נחלים
 מנחם זלוצקי - המשרד לאיכות הסביבה
 ד"ר דן רחנצבייג - האגף לשימור קרקע וניקוח, משרד החקלאות
 משה כהן - אגף הק"פ, קק"ל
 אברי קדמון - ממ"ג, קק"ל
 איציק יוגב - רשות ניקוח שורק/לכיש
 גילה שניידר - איגוד ערים לאיכות הסביבה "דרום יהודה"
 ד"ר ענת רחן - איגוד ערים לאיכות הסביבה אשדוד-חבל יבנה
 אבי ברכה - היחידה האזורית לאיכה"ס, שורק/מטה יהודה/ בית שמש
 חגי רודנר - ראש מ.א. ברנר
 יוסי גפני - מ.מ. גדרה
 אורי נוה - רש"ג (הרשות לשמירת הטבע וגנים לאומיים)
 אביבה הרדי - מינהלת נחל שורק

התנצלו: אביעד שר שלום - החמ"ת, בת שבע קופטש - איכה"ס מרכז, נסים קשת - רש"ג
 נעדרו: ירח יעקובי - ראשל"צ, מאיר ויזל - מטה יהודה

החלטות ההנהלה:

1. תכנית האב - אושרו המלצות ועדת ההיגוי:
 - 1.1* טיוטת תכנית האב של אדר' עליזה ברוידא תשמש כבסיס לעקרונות מנחים להמשך התכנון הן הכולל והן הפרטני.
 - 1.2 שלושת המוקדים לתכנון מפורט ולביצוע:
 - 1.2.1 במעלה - אזור צרעה, כאשר ניתן לכלול את כל הקטע מטל שחר ועד בית שמש.
 - 1.2.2 במרכז - אזור יסודות
 - 1.2.3 במורד - אזור יבנה ואזור הגן הלאומי וסביבתו
 - 1.3 המתכנת מסרה כתב ויתור שניתן לממשו החל מ 1.5.98
2. גן לאומי בתחום התכנית לשיקום נחל שורק, באזור השפך: ההחלטה מישיבה מיום 17.2.98 - מאושרת.

המנהלה לשיקום נחל שורק

-2-

3. טיוטת התקציב מיום 22.2.98 שאושרה ע"י ועדת התקציב והביצוע - מאושרת, עם הסתייגות של ישעיהו בר אור שדורש להשאיר את מקורות התקציב השוטף כפי שקיים בהצעת התקציב של מינהלת הנחלים מיום 30.3.98 .
בסיכום המצ"ב מהמליאה - מפורט נושא התקציב.

* לצורך המשך והשלמת התכנון פנינו למתכננים שונים. במשך חודש מאי ייחתם הסכם עם מתכנן/ת.

על פי בקשת חברי ההנהלה - יישלח אליהם ה T.O.R. שנשלח למתכננים.
אברי קדמון: קק"ל מעמידה את שרותי הממ"ג (G.I.S) שלה לרשות מינהלת הנחל.
ההנהלה ממנה ועדה מלווה לתהליך: שלמה אלימלך, גיורא שחם, מנחם זלוצקי, משה כהן, צבי רבהון/ישראל אברהמי, גילה שניידר ואביבה הרדי.

רשמה: אביבה הרדי

העתק: משתתפים
חברי המליאה

-3-

המנהלה לשיקום נחל שורק

מליאת המינהלה לשיקום נחל שורק
סיכום ישיבה מיום 21.4.98

משתתפים:

שלמה אלימלך - יו"ר
 חברי הנהלה - ברשימת המשתתפים בסיכום המצורף משיבת הנהלה
 גיורא שחם - המינהלה לשיקום נחלים
 חגית שניר זלינגר - איגוד ערים דן, לביוב
 שמואל זסלבסקי - מקורות
 צבי רבהון, סולומון שמוקלר - האגף לשימור קרקע ומים, משרד החקלאות
 שבתאי גונן - יעור, קק"ל
 נטע פיינשטיין - מחוז רחובות, משרד החקלאות
 לבנה אלונים - תכנון / מחוז מרכז, משרד הפנים
 צביקי נור - נציבות המים
 יוני שילה - רש"ג (הרשות לשמירת הטבע וגנים לאומיים)
 בני רייך - המינהלה הארצית לביוב
 אליעזר (ביני) ביננפלד - ראש מ.א. חבל יבנה
 שרגא נוי - מ.א. נחל שורק
 מנחם שושן - ראש עיריית יבנה

התנצלו: דניאל סלומון - איגוד ערים דן לביוב, דליה שיינבך - תכנון / מחוז מרכז, משרד הפנים, רעיה רוזיך - החברה להגנת הטבע, אבי ברכה - יחידה לאיכה"ס שורק, מטה יהודה, בית שמש.

נעדרו: פסקואל ברויד / רמה קדמי - תכנון מחוז ירושלים, משרד הפנים, דניאל ועקנין - ראש עיריית בית שמש, בני חבוט - מ.א. גדרות, דודי רוטו - מ.מ.י

גיורא שחם: דיווח מהמינהלה לשיקום נחלי ישראל: שיקום הנחלים כפרויקט לאומי, שמובילה אותו קק"ל בשיתוף עם המשרד לאיכות הסביבה ובהנהלתה משמשים גורמים ממלכתיים נוספים. נייר על הרכב ומבנה המינהלת יופץ למשתתפים בקרוב. בראש הנהלת צוות התכנון עומד ד"ר ישעיהו בר אור.

בראש מינהלת הביצוע עומד גיורא שחם. מינהלת הביצוע עומדת בקשר ישיר ותעבוד בתאום עם מינהלות הנחלים בשטח. במקביל - גיורא יוביל את צוות היועצים, שימשו כמערכת מומחית למתן תשובות מקצועיות שתאפשרנה לקדם תשתית מקצועית. השינויים במינהלת הנחלים גרמו לעיכובים ושינויים בלתי נמנעים, ומקווים שעם סיום ההתארגנות מחדש - תהיה אפשרות להיכנס למסלול מסודר של עבודה.

שלמה אלימלך ואביבה הררי: דיווח שוטף, שתמציתו נמצא ב"תיק למשתתף" שחולק

המנהלה לשיקום נחל שורק

-4-

תכנית האב:

החלטה: המליאה מאשרת את החלטת ההנהלה המצ"ב בסעיף מס. 1.

דיון בתקציב:

נוצרה בעיה כתוצאה מהשינויים במינהלה הארצית. התקציב שאושר בהנהלת נחל שורק, בהמלצת ועדת תקציב וביצוע, שונה מזה שהועבר ואושר (לאחר ישיבת הועדה) ע"י המינהלה הארצית.

מוסכם ש:

1. מוצדקת התניית המוסדות הארציים את השתתפותם בהשתתפות הרשויות האזוריות/מקומיות.
2. השתתפות האזור שבתחומו יבוצע פרויקט - תהיה משמעותית, בסדר גודל של כשליש.
3. כל פרויקט, הן בשלב התכנון והן בשלב הביצוע, ימומש בהתאם למקורות התקציביים שעומדים לרשותו.
4. דרך ריכוז העבודה והעברת התשלומים (באמצעות איגוד ערים לאיכה"ס "דרום יהודה") תיעשה על פי ההנחיות במכתבו של גיורא שחם שהופץ ב"תיק למשתתף".
5. ההוצאות השוטפות של מינהלת הנחל הן נגזרת של עלות שכר המנהלת (+ הוצ' רכב), שעובדת בחצי משרה, ותשלום תקורה לאיגוד עבור אחזקה והוצאות משרדיות. ההוצאות הללו לא תגדלנה בשנים הקרובות, יתרה מזו - יש סיכוי שתפחתנה מעט, כי בשנה הראשונה היו הוצאות של הקמה והתארגנות.
6. לאור האמור לעיל - מקובלת המסגרת התקציבית הכוללת אך קיימת פניה למינהלת הנחלים שלא לשנות את ההרכב של מקורות התקציב השוטף ל 1998, באמצע השנה - לאחר שהרשויות הסכימו ונערכו לתקצוב מינהלת הנחל על פי שנתבקשו.
7. המליאה מבינה את האילוצים ומבקשת לבנות את תקציב 1999 בעוד מועד בשיתוף עם מינהלת הנחלים הארצית.

-5-

המנהלה לשיקום נחל שורק

במהלך הדיון במליאה הודיע יוני שילה, נציג הרש"ג, שלא מקובלות עליו ההחלטות מועדת ההיגוי ומהנהלה, ושנציגי הרג"ל שהיו חלק מהתהליך הם אינם הנציגים וכי הוא הנציג של הרש"ג בעניין הזה.

אביבה: אתם מתבקשים לעשות סדר בבית ולהחליט מי הוא הנציג שלכם ולא להפוך החלטות ולהטריח אנשים עסוקים לשבת שוב ושוב על אותו עניין שכבר הוחלט בו.

החלטה:

1. המליאה תאפשר לרש"ג (בעבר: רג"ל) לערער בפניה על החלטת ההנהלה בתנאי שרשות הגנים תתחייב בכתב לקבל ולמלא כל החלטה שתתקבל, ועל פיה יוגשו תכניות לועדות הסטטוטוריות
2. נציג רג"ל (רש"ג) במליאה, יוני שילה, מסכים להשעות את הדיון בתכנית שהוגשה לוועדה המחוזית עד לאחר הדיון החוזר במליאה.

המליאה מברכת את גיורא שחם בתפקיד מנהל מינהלת הנחלים ומאחלת לו הצלחה בעבודתו - עבודתנו!

רשמה: אביבה הררי

לוט: סיכום ישיבת הנהלה מ 21.4.98
סיכומי ישיבות ועדות ההיגוי מ 12.1.98 ומ 17.2.98

העתק: משתתפים
חברי מליאה שלא נכחו (בדואר יישלח אליהם "תיק למשתתף")

-6-

המנהלה לשיקום נחל שורק

י"ח בטבת התשנ"ח
16 בינואר 1998

ועדת היגוי לתכנית אב - ועדה מצומצמת
סיכום פגישה מיום 12.1.98

משתתפים: שלמה אלימלך - יו"ר
לבנה אלונים, דליה שיינבך - תכנון / מחוז מרכז, משרד הפנים
עמנואל קאופשטיין, איתן עמית - המינהלה לשיקום נחלי ישראל, קק"ל
מירה אבנרי, צביקה מינץ - רשות הגנים הלאומיים
צבי רבהון - האגף לשימור קרקע וניקוח, משרד החקלאות
איציק יוגב - רשות הניקוח שורק/לכיש
ד"ר אבי גפני - הק"פ, קק"ל
רעיה רודיך, משה פרלמוטר - החברה להגנת הטבע
מנחם שושן - עיריית יבנה
גילה שניידר - איגוד ערים לאיכה"ס, "זרום יהודה"
אביבה הררי - המינהלה לשיקום נחל שורק
אדר' עליזה ברוידא

התנצלו: ד"ר ישעיהו בר אור, נסים קשת, מנחם זלוצקי, אביעד שר שלום (כולם נצורים בירושלים המושלגת).

התכנית הוצגה שוב ע"י המתכננת.

הוחלט:

1. התכנית משמשת כבעלת עקרונות מנחים, ושכזו היא תובא לוועדה המחוזית. במקביל -
 1. תיערך הכנה של תכנית מתאר
 2. יימשכו המגעים שהוחל בהם עם הישובים והתושבים הנוגעים בתכניות. עד כה היו מספר פגישות שהניבו התייחסות חיובית ורצון מצד התושבים לקחת חלק בתכנית המפורטות, המתגבשות ע"פ תכנית האב.
 3. יחלו בתכניות מפורטות במוקדים שיפורטו להלן, תוך שיתוף תושבי המקום/האזור הן בחשיבה ובתכנון והן במימון.

המנהלה לשיקום נחל שורק

-7-

2. המוקדים שהם בראש סדר העדיפויות, והכוונה היא להיכנס לתכנון מפורט כבר בשנת 1998 -

1. במורד - איזור השפך, כביש 42 ועד לים, ובהמשך: בתחום העיר יבנה, תוך חיבור הנחל לתל יבנה, בשלב ראשון: בפיתוח אקסטנסיבי.
2. אזור יסודות: הנביעות-תחנת הרכבת.
3. אזור צרעה.

המימון בכל אחד מהמוקדים הנ"ל נדון במסגרת התקציבית הכוללת, ועם כניסה לפעילות, לכל מוקד תקום ועדת היגוי לתכנון של המקום/האזור יחד עם מינהלת הנחל.

תכנית הגן הלאומי הוצגה בפני הועדה.

התכנית הוצגה על פי סיכום בועדה המחזית ומתוך ראיית מינהלת הנחל את רג"ל - כשותפה.

הוחלט לכנס את חברי הועדה לדיון חוזר תוך שבועיים שלושה, לאחר שצביקה מינץ ישלח להם את התכנית לעיון לפני הדיון. בעת כתיבת הדיון - התכניות בהכנה, לאחר שכתובות החברים הועברו לצביקה.

המועד שנקבע לדיון בנושא, מתוך תקווה להגיע להסכמות והבנות: יום שני 9.2.98 בשעה 9:00 באיגוד ביבנה, רח' איזוב 7.

העתק: משתתפים

שאר חברי הועדה (+הניירות שחולקו למשתתפים).

רשמה: אביבה הררי

-8-

המנהלה לשיקום נחל שורק

כ"ד בשבט התשנ"ח
22 בפברואר 1998

ועדת היגוי מצומצמת
סיכום פגישה מיום 17.2.97

גן לאומי בתחום התכנית לשיקום נחל שורק, באיזור השפך.

משתתפים: שלמה אלימלך - יו"ר מינהלת הנחל
איציק יוגב - רשות ניקח שורק/לכיש
ד"ר אבי גפני - קק"ל
צביקה מינץ, מירה אבנרי - רג"ל
דליה שיינבך - מחוז מרכז, משרד הפנים
רעיה רודיך, משה פרלמוטר - החברה להגנת הטבע
נטע פיינשטיין - משרד החקלאות
גילה שניידר - איגוד ערים לאיכה"ס "דרום יהודה"
אביבה הררי - מינהלת הנחל
אדר' עליזה ברוידא
התנצלו: ד"ר ישעיהו בר אור, בת שבע קופטש, איתן עמית.

צביקה מינץ ועליזה ברוידא הציגו את התכנית, שהועברה מראש למשתתפים:

עפ"י תמ"א 8 - גן לאומי מוצע משתרע על כ- 1,000 דונם. רג"ל מבקשים את תמיכת מינהלת הנחל בהכרזה של שטח זה.
מצב מתוכנן - הגדלה של הגן הלאומי בעוד 1,340 (סה"כ: 2,340) דונם.
מתוך ההגדלה - כ-740 דונם חופף לתמ"א 22.
וכן הוספה והגדלה בעוד 600 דונם.

לאחר שאלות ותשובות, הבהרות ודין הוצעו שתי הצעות:

1. להשאיר את התכנית שהובאה בהוספת תיקונים שיתחייבו כתוצאה משינוי תוואי כביש מספר 4311.
2. להשאיר את גבולות הגן הלאומי שיוכרז בתמ"א 8 עם שינויים שמתבקשים כתוצאה מהכללת תל מחוז ונבי רובין. המינהלת אינה מקבלת שינויים אחרים. תמ"א 22 תישאר כפי שהיא ולא תיכלל בגן הלאומי.

הצעה מספר 2 התקבלה.

העתק: משתתפים, גיורא שחם, חברי ועדת היגוי מורחבת.

רשמה: אביבה הררי

2.4
8

המנהלה לשיקום נחל שורק

חברי הנהלה (מסומנים ב *) + מליאה

- *שלמה אלימלך - יו"ר
- *אביבה הררי - המינהלה לשיקום נחל לכיש
- *גיורא שחם - המינהלה לשיקום נחלי ישראל
- איתן עמית - המינהלה לשיקום נחלים
- *ד"ר ישעיהו בר אור - המשרד לאיכות הסביבה
- מנחם זלוצקי - המשרד לאיכות הסביבה
- *ד"ר דן רוזנצבייג - האגף לשימור קרקע וניקוז, משרד החקלאות
- צבי רבהון - האגף לשימור קרקע וניקוז, משרד החקלאות
- סלומון שמוקלר - האגף לשימור קרקע וניקוז, משרד החקלאות
- *רחלי מרחב - רג"ל
- יוני שילה - רג"ל
- *אביעד שר שלום - החמ"ת
- *משה כהן - אגף הק"פ, קק"ל
- ד"ר אבי גפני - אגף הק"פ, קק"ל
- *ישראל אברהמי - רשות ניקוז שורק/לכיש
- *איציק יוגב - רשות ניקוז שורק/לכיש
- *בת שבע קופטש - מחוז מרכז, המשרד לאיכות הסביבה
- *גילה שניידר - איגוד ערים לאיכות הסביבה "דרום יהודה"
- *ד"ר ענת רוזן - איגוד ערים לאיכות הסביבה אשדוד-חבל יבנה
- *אבי ברכה - היחידה האזורית לאיכה"ס, שורק/ מטה יהודה/ בית שמש
- *ירח יעקובי - ס' ראש עיריית ראשל"צ
- *מאיר ויזל - ראש מ.א. מטה יהודה
- *חגי רודנר - ראש מ.א. ברנר
- *אלי רדיע - ראש מ.מ. גדרה
- דניאל סלומון - איגוד ערים דן, לביוב
- שמואל זסלבסקי - מקורות
- דודו רוטו - מ.מ.
- נסיס קשת - רש"ט
- שבתאי גונן - יעור, קק"ל
- נסע פיינשטיין - מחוז רחובות, משרד החקלאות
- לבנה אלונים / דליה שיינבך - תכנון / מחוז מרכז, משרד הפנים
- רעיה רוזיך - החברה להגנת הטבע
- פסקואל ברזיד / רמה קדמי - תכנון מחוז ירושלים, משרד הפנים
- צביקי נור - נציבות המים
- בני רייך - המינהלה הארצית לביוב
- בנימין חבוט - ראש מ.א. גדרות
- אליעזר (ביני) ביננפלד - ראש מ.א. חבל יבנה
- שרגא נוי - מ.א. נחל שורק
- דניאל ועקנין - ראש עיריית בית שמש
- יהודה ברוס - ראש עיריית יבנה

המינהלה לשיקום נחל שורק

21.4.98 ישיבת מליאה

תיק למשתתף

1. סדר יום
2. דו"ח פעילות של המינהלה, שהוקמה ביוני 1997
3. תקציב 1998 + דף הסבר לדמי השתתפות
4. רשימת החברים בהנהלה, במליאה ובוועדת תקצוב וביצוע

30 מרץ, 1998
נחלים 011

לכבוד

גב' א. הררי

מנהלת פרויקט שיקום נחל שורק

איגוד ערים לאיה"ס - דרום יהודה

ת.ד. 5042

יבנה 81540

שלום רב,

הנדון : נחל שורק - תוכנית עבודה 98

1. רצ"ב סיכום סופי של תקציב שנת 1998. הסיכום מהווה המשך להצעות התקציב שהוגשו ע"י מינהלת הנחל, לדיונים נושאיים אצל מנהלי המינהלה לשיקום נחלים במשרד לאיה"ס ובקק"ל ולפעילות הפיתוח המתבצעת.

ברשותך אבקש להדגיש ולחדד מספר נושאים:

א. מימוש חלקם של השותפים המוסדיים **מותנה** בהשתתפות השותפים האזוריים במינהלת הנחל.

ב. התקציב הינו סופי וכולל מע"מ. לא קיימים מקורות תקציביים לכיסוי פערים. משום כך חשוב ביותר להשגיח באופן רצוף על מסגרת התקציב המוסכמת.

ג. חוזים, הזמנות הביצוע וכיסוי כספי לגורמי תכנון יעשו ישירות ע"י מינהלת הנחל - בכפוף למסגרת התקציבית המאושרת. חשבונות נגדיים לעבודות הנ"ל יוגשו אלי לאישור וכיסוי חלקם של השותפים המוסדיים (קק"ל, איה"ס וחמ"ת. לגבי משרד השיכון טרם סוכם סופית).

המשרד לאיכות הסביבה
משרד הפנים, המנהלה הארצית למים ולביוב
משרד החקלאות, נציבות המים
משרד התיירות, החברה הממשלתית לתיירות
רשות הגנים הלאומיים
רשות שמורות הטבע
החברה להגנת הטבע
אנטיברסיטת ת"א, המכון לחקר שמירת הטבע

המנהלה לשיקום נחלי ישראל

קרן קיימת לישראל

ד. הכנות לביצוע בשטח של מרכיבים חדשים יתואם בהקדם עם גורמי קק"ל (הק"פ ויעור). נבקש לתאם בהקדם פגישת עבודה לצורך הנ"ל. הביצוע בפועל בכפוף למסגרות אומדן כספי מפורט שיוכן ע"י גורמי קק"ל הרלוונטיים ומאושר על ידי.

ה. החלטות עקרוניות בשלבי תכנון ובמיוחד בתוכניות הכוללניות יובאו לדיון בצוות היגוי התכנון של המינהלה המרכזת.

2. אבקש לדאוג להפצת המכתב לגורמים הרלוונטיים בהנהלת מינהלת הנחל.

3. אני לרשותך למתן הבהרות נוספות אם תדרשנה.

מהצלחה
ניוירא שחם
מנהל הפרויקט

העתקים:

- מר ד. נחמיאס - מנהל מפ"ק - קק"ל י-ם
- ד"ר י. בר אור - מנהל אגף מים ונחלים - המשרד לאיה"ס.
- גבי נ. פרץ - סמנכ"ל כספים - חמ"ת.
- מר ע. גוטליב - מנהל אגף תקציבים - קק"ל י-ם.
- גבי ל. צורף - תקציבנית מפ"ק - קק"ל י-ם.

המשרד לאיכות הסביבה
משרד הפנים, המנהלה הארצית למים ולביוב
משרד החקלאות, נציבות המים
משרד התיירות, החברה הממשלתית לתיירות
רשות הגנים הלאומיים
רשות שמורות הטבע
החברה להגנת הטבע
אוניברסיטת ת"א, המכון לחקר שמירת הטבע

רחוב קרן קיימת לישראל 1,
ת"ד 283 ירושלים 91002
טלפון 02-707417
פקס: 02-256619

לכבוד
גיוֹרָא שַׁחַם
מנהל המינהלה לשיקום נחלים

י"ז בניסן התשנ"ח
13 באפריל 1998

שלום רב,

הנדון: נחל שורק - תכנית עבודה ותקציב 98
מכתבך + תקציב מיום 30.3.98

הופתעתי מאד עם קבלת המכתב, כאשר ההפתעה מלווה בתסכול עמוק.

אנחנו מצויים בעיצומה של שנת 1998, לאחר שינויים מהותיים במערכת, שבעיקרם - מבורכים. השינויים הללו היו הכרחיים בעיקרם, ואין לי ספק שקיים סיכוי סביר שתחת ניהולך נוכל לצעוד לקראת הגשמת המטרות של כולנו, העוסקים בשיקום הנחלים. נפגשנו פעמים רבות: בררנו, סיירנו והתדיינו בינינו ועם גורמים רבים כלל-ארציים ואזוריים. לא חסכת מזמנך, כישוריך ונסיוןך בלימוד הפרטים, בהקשבה, בעצה טובה ו...בזהירות מירבית שלא להתערב למרות מעורבותך הכל-כך חיונית.

הבנתי וקבלתי את גישתך ואת הראיה הרחבה והכוללת, שבה כל נחל הוא חלק מהשלם. אני גם מאמינה שהדרך שהצעת, תוביל אותנו -בסופו של דבר- להגשמת המטרה הנכספת, גם אם התהליך יארך ויתמשך.

מקובלת עלי גישתך הנכונה שחייבת להיות מעורבות ויזמה מקומית/אזורית למען קידום השיקום על כל מרכיביו. מעורבות - משמעותה גם השתתפות במימון. והשתתפות הגורמים המקומיים היא תנאי להשתתפות הרשויות והשותפים הכל-ארציים.

בשיחות והמפגשים בפורומים השונים נתת להבין שלא תשנה בשנה הנוכחית החלטות שקיימות לגבי השנה ולא תעצור פעילויות שקיימות לגביהן החלטות.

אתה שותפת בכל המהלכים וההחלטות הנוגעות לתכנית העבודה / התקציב של נחל שורק. ידעת שבנסיבות שנוצרו שלא בגללנו - לא יכלנו לפעול כנדרש, לא היו תקציבים מאושרים בעוד מועד ועבודת הוועדות התעכבה.

נכנסת בזמן שהיה מאוחר מדי לשנות דברים לשנת 1998 - ומתוך ידיעה והסכמה שהשינויים הבסיסיים שנדרשים, על פי השקפתך, יוכנו וייערכו לקראת שנת 1999, מבלי לחזור על "חריקות" השנה הזאת, ותוך כדי הכנה והיערכות החל מאמצע שנה זו.

חשבנו יחד, התלבטנו והחלטנו על תכנית עבודה ועל הצעת תקציב שהומלץ עליה בוועדת התקציב והיא עומדת לאישור בהנהלה ובמליאה.

לא מתקבל על הדעת שלאחר כל זאת - מגיע אלינו תקציב שונה המקצץ בהוצאות השוטפות, שהן מינימליות מלכתחילה, ומצפה מהרשויות האזוריות והמקומיות להשתתף בחלק הרבה יותר גבוה מזה שהוסכם עליו.

ידוע לי שההחלטה לגבי התקציב השוטף היא במשותף לקק"ל, למשרד לאיכות הסביבה ולחמ"ת. כל הגופים הללו בקיאים בדרך העבודה שלנו ובצרכים של מינהלת נחל - ולכן אני מצפה מהם גם לגלות הבנה בכל הנושא ובעיקר בטעון הבא:

לא שאלו את פי נציגי האיזור, למרות המדיניות המוצהרת של שיתוף ויזמה מהשטח.

אנחנו עובדים עם ראשי עיריות ומועצות ועם נציגי התושבים - והכל תוך בניית מערכת המבוססת על אמון ואמינות, במטרה לקדם אינטרסים משותפים ולהגיע להבנות והסכמים. אינני יכולה להסכים לשינוי פתאומי באמצע התהליך, שעשוי לערער את האיזון שהחל להיבנות, בגלל דרישות מימון שלא דובר עליהן מראש.

אני מבקשת ממך לשקול מחדש את כל הנושא, לאפשר את אישור הצעת התקציב שכבר הוצג לחברי המינהלה - ולהתחיל לעבוד ביחד על תכנית עבודה ותקציב 1999 - ושם יש מקום לדון בנושא המדיניות הכוללת, התקציבים וכל המשתמע מכך.

נראה לי שבעבודה המיוחדת של שיקום הנחלים - מן הראוי לדון מראש על הכל, כולל אילוצים למיניהם, ורק לאחר מכן להציג בתקציב את המסקנות המשותפות והמוסכמות.

בתקווה לעבודה משותפת, פוריה ומוצלחת

אביבה הרדי

מנהלת הפרויקט לשיקום נחל שורק

השתק:

שלמה אלימלך - יו"ר מינהלת נחל שורק (+ מכתב)

דוד נחמיאס - מנהל מפ"ק, קק"ל

ד"ר ישעיהו בר אור - מנהל אגף מים ונחלים, המשרד לאיכה"ס

נירה פרץ - סמנכ" כספים, החמ"ת

עמדם גוטליב - מנהל אגף תקציבים, קק"ל

ליאור צורף - תקציבנית מפ"ק, קק"ל

חברי הנהלה ומליאה - המינהלה לשיקום נחל שורק (+ מכתב)

ועדת תקצוב וביצוע

שלמה אלימלך - יו"ר
אביבה הררי - המינהלה לשיקום נחל שורק
איתן עמית - המינהלה לשיקום הנחלים
ד"ר ישעיהו בר אור - המשרד לאיכה"ס,
ד"ר דן רוזנצבייג - האגף לשימור קרקע וניקוז-מש' החקלאות,
יצחק יוגב - ר/נ שורק לכיש
משה כהן/אבי גפני - הק"פ - קק"ל
גילה שניידר - א.ע. דרום יהודה (נציגת האיגודים)
מאיר ויזל - מ.א. מטה יהודה (נציג הרשויות)

חברי המינהלה מונו ע"י מנכ"לית המשרד לאיכות הסביבה.
חברי ההנהלה וחברי המליאה נבחרו ע"י המליאה בישיבתה הראשונה ב 12.6.97

פעולות המינהלת מיום הקמתה יוני 1997 ועד מרץ 1998

- תכנית האב עוברת לשלב חדש, שבו יש להשלים את התכנון הפיזי על כל מרכיביו ולטפל בצד הסטטוטורי. מוגשות הצעות ע"י כמה מועמדים ובימים אלה יוחלט על מתכנן שיוביל את המהלך.
- סיורים לכל חברי ועדת ההיגוי, לקבוצות וליחידים.
- מפגשים עם רג"ל, ראשי רשויות ותושבים - במורד ובשפך בנושא חלקות א' - במטרה להגיע להבנות והסכמות. התוצאה המיידית הראשונית: פניה מצד תושבים לשתף אותם בתכניות (בית חנן ופלמחים).
- מפגשים בנושא המים עם ראש מ.א. מטה יהודה, נציג עיריית בית שמש, אגודת מימי הרי יהודה, נציגי קבוץ צרעה, נציגי מושב ישעי. התוצאה המיידית: החלטה עקרונית על פעילות משותפת באזור.
- מפגשים אחרים: מנהל עמותת התיירות יואב-יהודה ונציג משרד התיירות בנושא פיתוח תיירות כלכלית במעלה.
- פעילות בוועדת ההיגוי לתכנון: אישור תכנית האב של אדר' עליזה ברוידא כעקרונות מנחים לפעולה ובמסגרת זו: הסכמה לפעול בשלושה מוקדים (ולהקציב לכך תקציבים ראשוניים): באזור צרעה, ביסודות ובשפך -כולל גם את העיר יבנה-, אישור גבולות תכנית הרג"ל בתחום הנחל וסביבתו במגמה לשתף פעולה בתכנית המפורטת לביצוע.
- תכנון מפורט: באזור צרעה. נבחר המתכנן ע"י אנשי האזור ובקרוב מאד תוזמן ועדת ההיגוי לנושא המסוים הזה. אנחנו גם פנינו לרג"ל וליבנה - על מנת לקדם בקטעים שיש להם עניין בהם. ביסודות עדיין מתנהל דיון איתם, בגלל מורכבות הנושא מבחינתם, כמושב דתי.
- ועדת תקצוב וביצוע נפגשה לצורך הערכה והמלצות לאישור טיוטת התקציב שהוצע. הנושא יועלה בהנהלה ובמליאה - תוך התייחסות לשינויים פתאומיים שיוצגו בישיבה.
- סקר על ההבטחים הכלכליים של הקצאות מים הוזמן ע"י המשרד לאיכות הסביבה ונציבות המים, אמור להסתיים בשבועיים-שלושה הקרובים.
- מגעים שוטפים עם המינהלה לשיקום נחלים שעברה בתקופה זו שינויים, שהשפיעו גם על מינהלת השורק.

דמי השתתפות הרשויות במינהלה לשיקום נחל שורק - עקרונות מנחים.

המינהלה לשיקום נחל שורק הוקמה במסגרת מינהלת הנחלים. השתתפות הגורמים הארציים מותנית בהשתתפות של הרשויות המקומיות והאזוריות.

איגוד ערים לאיכות הסביבה "דרום יהודה" משמש כאכסניה למינהלה ומאפשר בכך את פעילותה השוטפת, על כל המשתמע בכך. הרשויות משתתפות בתקציב השוטף בשעור של 29%, כאשר השאר משולם על ידי גורמים אחרים.

המפתח לחלוקת הנטל בין הרשויות הוא בפרופורציה לשטח, למספר התושבים, לקרבה לרצועת הנחל ולעצמת הפיתוח העתידי בכל תחום.

מינהלת הנחל הוקמה בהסכמה ובשיתוף עם הגורמים השונים, ועם הקמתה הוסכם על העקרונות המנחים אותה ועל הביטוי שיינתן לכך בועדות השונות שנבחרו בישיבת ההקמה של המליאה.

בחדשים הראשונים לקיומה הוקדש זמן לתכניות, להכרת השטח ולמפגשים עם האוכלוסיה למען יצירת הידברות ושיתוף פעולה. שנת 1998 מוקדשת עדיין להתארגנות, להתייחסות והשלמת תכנית האב ולפעולות ראשונות במוקדים השונים.

מעורבות אנשי האיזור והשתתפותם במימון, היא תנאי הכרחי להצלחת הפעילות של מינהלת נחל שורק.

אביבה הררי
מנהלת הפרויקט לשיקום נחל שורק

פברואר 1998

המנהלה לשיקום נחל שורק - זמי השתתפות לשנת 1998

עיריית יבנה	12,000 ש"ח
מ.א. מטת יהודה	12,000 ש"ח
עיריית ראשל"צ	5,000 ש"ח
מ.מ. גדרה	5,000 ש"ח
מ.א. גן רוה	5,000 ש"ח
עיריית בית שמש	3,000 ש"ח
מ.א. ברנר	1,500 ש"ח
מ.א. חבל יבנה	0,500 ש"ח
מ.א. גדרות	0,500 ש"ח
מ.א. נחל שורק	0,500 ש"ח

סה"כ: 45,000 ש"ח

ב' בניסן התשנ"ח
29 במרס 1998

תזכורת

אל: חברי המליאה - מינהלת נחל שורק
מאת: אביבה הרדי

נציבות המים
סגן נציב המים
1998-04-07 -
דואר נכנס

הזמנה

הנכם מוזמנים לשיבת מליאה שתתקיים באיגוד ערים לאיכות הסביבה "זרום יהודה"
רח' איזוב 7, יבנה.
ביום שלישי 21.4.98 בשעה 10:30

על סדר היום:

דברי מנהל מינהלת הנחלים, גיורא שחם
דיווח: תאור מצב, פעילות, משיבת הנהלה - מוני, אביבה
אישור תקציב 1998 (מצ"ב חומר לעיונכם)
תכנית האב - המשך פעילות

בברכה,
אביבה הרדי
מנהלת הפרויקט לשיקום נ. שורק

לדביקא שלם,
שאתי אק מנהל הנחלים אימון
סקר הדיווחים באמצע הפעולה
אין לי תלונה כנראה את עיני האמת
המפגש בל מפורד - זלזלה אק ראל
תשקוף את הצדק באלטן זקליון זקנות
יהיו ליבי נמתז יולת אצבעת
להנחיות איד להגיע, נא לצלצל: 08-9420480

היילכה, לנול 32 אל
במספר, אביבה

אביבה הרדי
מנהלת מינהלת הנחלים
20/4/98

מפקד אהרונות
היחידה לשיקום נחלים

ט"ו באדר התשנ"ח
13 במרס 1998

לכבוד
צביקי נור
נציבות המים
הקריה ת"א

שלום רב,

הנדון: סקר הידרו-גיאולוגי באזור המאגרים בצרעה

בימים אלה נכנסת מינהלת נחל שורק להכנת תכנית מתאר מפורטת באיזור שבין בית שמש וטל שחר, שמתבססת על התכנית הרעיונית הכוללת של נחל שורק.

עם תחילת העבודה, התברר הצורך בסקר הידרו-גיאולוגי שהוא, כנראה, תנאי הכרחי להבנת תנאי הקרקע בתחומי המאגרים הקיימים והעתידיים באיזור. המאגרים אמורים גם להוות בסיס לתשתית תיירותית, אליה מתייחסים כבר בעת התכנון.

אמנם קיימת הצעת תקציב ל 1998 (מצ"ב), שאמורה להתאשר בישיבת מליאת מינהלת הנחל (ב 21.4.98) ושהוזמנת אליה, אך לאור ההתקדמות וההתפתחויות בשטח נוצר הצורך בתקציב נוסף עבור ביצוע הסקר.

נראה לי שבעיקרון, אתם הגוף שמתאים ויוכל לסייע במימון הסקר והקידוחים, באם יידרשו.

מבדיקה ראשונה התברר שמדובר בסדר גודל של 60-100 אלף ש"ח.

בשבוע הקרוב אני מקווה לרכז הצעות מהידרוגיאולוגים על מנת לדעת באיזה סכום מדויק מדובר.

אודה לך על התייחסותך לנושא, וברגע שאדע יותר פרטים - איידע אותך.

בברכה ובתודה,

אביבה הרדי

מנהלת הפרויקט לשיקום נחל שורק

העתק: שלמה אלימלך - יו"ר המינהלה לשיקום נחל שורק
גיורא שחם - מנהל המינהלה לשיקום נחלים
ד"ר ישעיהו בר אור - מנהל אגף מים ונחלים, המשרד לאיכות הסביבה

דמי השתתפות הרשויות במינהלה לשיקום נחל שורק - עקרונות מנחים.

המינהלה לשיקום נחל שורק הוקמה במסגרת מינהלת הנחלים. השתתפות הגורמים הארציים מותנית בהשתתפות של הרשויות המקומיות והאזוריות.

איגוד ערים לאיכות הסביבה "דרום יהודה" משמש כאכסניה למינהלה ומאפשר בכך את פעילותה השוטפת, על כל המשתמע בכך. הרשויות משתתפות בתקציב השוטף בשעור של 29%, כאשר השאר משולם על ידי גורמים אחרים.

המפתח לחלוקת הנטל בין הרשויות הוא בפרופורציה לשטח, למספר התושבים, לקרבה לרצועת הנחל ולעצמת הפיתוח העתידי בכל תחום.

מינהלת הנחל הוקמה בהסכמה ובשיתוף עם הגורמים השונים, ועם הקמתה הוסכם על העקרונות המנחים אותה ועל הביטוי שיינתן לכך בועדות השונות שנבחרו בישיבת ההקמה של המליאה.

בחדשים הראשונים לקיומה הוקדש זמן לתכניות, להכרת השטח ולמפגשים עם האוכלוסייה למען יצירת הידברות ושיתוף פעולה. שנת 1998 מוקדשת עדיין להתארגנות, להתייחסות והשלמת תכנית האב ולפעולות ראשונות במוקדים השונים.

מעורבות אנשי האיזור והשתתפותם במימון, היא תנאי הכרחי להצלחת הפעילות של מינהלת נחל שורק.

אביבה הררי
מנהלת הפרויקט לשיקום נחל שורק

פברואר 1998

המנהלה לשיקום נחל שורק - זמי השתתפות לשנת 1998

עיריית יבנה	12,000 ש"ח
מ.א. מטה יהודה	12,000 ש"ח
עיריית ראשל"צ	5,000 ש"ח
מ.מ. גדרה	5,000 ש"ח
מ.א. גן רוה	5,000 ש"ח
עיריית בית שמש	3,000 ש"ח
מ.א. ברנר	1,500 ש"ח
מ.א. חבל יבנה	0,500 ש"ח
מ.א. גדרות	0,500 ש"ח
מ.א. נחל שורק	0,500 ש"ח

סה"כ: 45,000 ש"ח

מזכר

(לדוחכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:

התאריך
24/3/98

מאת:

יו"ם צה"ל
צביה נא

הנדון:

סניף הירושלמי של ק"מ צה"ל

סימוכין:

(הכנסה מודרנית)

1. נראה לי שכל מה שיש לנו הוא חשבון
הכנסה של ק"מ צה"ל. הבעיה היא שיש לנו
לוקים של חשבון. האזכוב של
2. על הבעיה.

~~צביה נא~~

אם/ מרואני דודיקה מקוא - אר האמה צבאית
אחראית - הנהגת אר האמה - צבאית - צבאית
אנני - אר האמה - אר האמה - אר האמה
אחראית - אר האמה - אר האמה - אר האמה

Page 1025
The first of the three
is the most important
and the most interesting
of the three. It is the
most important of the three
and the most interesting
of the three.

ט"ו באדר התשנ"ח
13 במרס 1998

לכבוד
צביקי נור
נציבות המים
השרה ת"א

שלום רב,

נציבות המים
סגן נציב המים
23-03-1998
דואר נכנס

הנדון: סקר הידרו-גיאולוגי באזור המאגרים בצרעה

בימים אלה נכנסת מינהלת נחל שורק להכנת תכנית מתאר מפורטת באיזור שבין בית שמש וטל שחר, שמתבססת על התכנית הרעיונית הכוללת של נחל שורק.

עם תחילת העבודה, התברר הצורך בסקר הידרו-גיאולוגי שהוא, כנראה, תנאי הכרחי להבנת תנאי הקרקע בתחומי המאגרים הקיימים והעתידיים באיזור. המאגרים אמורים גם להוות בסיס לתשתית תיירותית, אליה מתייחסים כבר בעת התכנון.

אמנם קיימת הצעת תקציב ל 1998 (מצ"ב), שאמורה להתאשר בישיבת מליאת מינהלת הנחל (ב 21.4.98) ושהוזמנת אליה, אך לאור ההתקדמות וההתפתחויות בשטח נוצר הצורך בתקציב נוסף עבור ביצוע הסקר.

נראה לי שבעיקרון, אתם הגוף שמתאים ויוכל לסייע במימון הסקר והקידוחים, באם יידרשו.

מבדיקה ראשונה התברר שמדובר בסדר גודל של 60-100 אלף ש"ח.

בשבוע הקרוב אני מקווה לרכז הצעות מהידרוגיאולוגים על מנת לדעת באיזה סכום מדויק מדובר.

אודה לך על התייחסותך לנושא, וברגע שאדע יותר פרטים - איידע אותך.

בברכה ובתודה,

זעיר הרד
אביבה הרדי

מנהלת הפרויקט לשיקום נחל שורק

העתק: שלמה אלימלך - יו"ר המינהלה לשיקום נחל שורק
גיורא שחם - מנהל המינהלה לשיקום נחלים
ד"ר ישעיהו בר אור - מנהל אגף מים ונחלים, המשרד לאיכות הסביבה

הנדסה חקלאית אזרחית. תכנון, ייעוץ ופיקוח הנדסי
-1-

n/1816/5689

מאגרי צרעה ג' - הנחיות לביצוע חקירות הידרוגיאולוגיות

1. מבוא

קיבוץ צרעה ומינהלת נחל שורק יוזמים הקמת מאגרי קולחים בגיא נחל שורק באדמות קיבוץ צרעה. בשנים הקרובות ישמש אתר המאגרים לכריית חומר ואדי ובהדרגה, לאחר סיום הכרייה יוקמו המאגרים.

מתחת לשכבת חומר הוואדי המיועד לכרייה נמצאת שכבת חוואר. מפלסי המים בקרקע גבוהים מפני שכבת החוואר. התכנית הראשונית של המאגרים כוללת את איטומם ע"י חציץ עמוק, מתחת למרכז הסוללות שיחדור לשכבת החוואר - שיטת האיטום לעיל מבוססת על ההנחות שהחוואר אטום ורצוף. מתבקשת הצעה לחקירות הידרוגיאולוגיות אשר תשמש בסיס לתכנון המאגרים.

2. תאום עם השרות ההידרולוגי

בנושבה למכתבנו נשלח ב-5.4.95 מכתב של השרות ההידרולוגי בנושא המאגר. לאור המכתב עלינו להוכיח את רציפות ואטימות שכבת החוואר. לוט מכתב השרות ההידרולוגי.

3. יעדי העבודה:

- קביעת מפלסי שכבת החוואר.
- קביעת מפלסי מי התחום.
- קביעת חתך הקרקע והוטאמת העפר לבניית סוללות ולאיטום סוללות.
- בדיקת רציפות החוואר.
- בדיקת אטימות החוואר.
- קבלת אישור השרות ההידרולוגי לשיטת האיטום המוצעת.

4. העבודה ההידרולוגית:

- איסוף, לימוד וניתוח חומר הידרוגיאולוגי קיים.
- הכנת תכנית העבודה.
- קביעת שיטת העבודה לרבות סוג ושיטת הקידוחים, צפיפות הקידוחים, סוג בדיקות המעבדה, שיטת קביעת מפלסי מי התחום.
- הכנת מסמכים לקבלת הצעות מקודחים (ומעבדות אם ידרוש המזמין) והשתתפות בבחירת הקודח.
- ליווי צמוד של הקידוחים באתר, תאור שכבות הקרקע ומפלסי המים, נטילת דגימות קרקע.
- הערכה של החלחול הצפוי ויעוץ באשר לתכנון המאגרים.
- תאום עם השרות ההידרולוגי במגמה לקבל את אישורו.
- דו"ח מסכם לרבות תאורים גרפיים, מפות מידע כלליות ומפות הממצאים.

העבודה לעיל על כל שלביה תעשה בתאום עם המתכנן.

הנדסה חקלאית אזרחית. תכנון, ייעוץ ופיקוח הנדסי

-2-

5. הפסקת העבודה אם יהיו ממצאים שליליים

אם יתברר במהלך העבודה שהממצאים אינם חיוביים - כלומר החוואר אינו רצוף ו/או אינו אטום, יזום ההידרוגיאולוג את הפסקת העבודה. הפסקת העבודה תעשה רק בהתייעצות עם המתכנן והמוזמין ולאחר קבלת הודעה בכתב של המוזמין. התשלום עבור עבודה חלקית יהיה בהתאם לחלק היחסי של העבודה אשר בוצע.

6. ליווי צמוד של הקידוחים

המציע יציין בהצעתו את שמות וניסיון האנשים (הוא עצמו, או עוזריו) אשר ילוו את הקידוחים באתר.

7. הצעת העבודה

הצעת העבודה תכלול את היקף ועלות עבודת ההידרוגיאולוג וכן הערכה של היקף ועלות הקידוחים ובדיקות המעבדה.

רמי לביא

מרץ 1998

✓ 1816

מדינת ישראל
 משרד החקלאות - נציבות המים
 השרות ההידרולוגי
 ת.ד. 6381, מיקוד 91063 ירושלים
 טל: 02-381101, פקס: 02-388704

ה' בניסן תשנ"ה
 5 באפריל 1995

לכבוד
 מר רמי לביא
 ת.ד. 48266
 תל-אביב 61480

..J.A

הנדון: מאגר צרעה ג
 סמוכין: תכנית המאגר לועדת מים עיליים

המאגר המתוכנן להבנות על שכבת החלוקים שבמרכזו של נחל שורק. שכבה זו יושבת על גבי קירטון חווארי המונחת ע"ג האקויפר מגיל קנומן טורון.

מחתי קידוח התצפית הנמצאים באזור (קידוחי צרעה 6-1) נמצאה שכבת חלוקים עד לעומק 6-7 מ'.

הקירטון החווארי עלול להיות סדוק בהמשכו. יש לכן להבטיח שהמאגר יהיה אטום כדי למנוע חלחול מים לאקויפר ואבודי מים מהמאגר לשכבת החלוקים.

בכדי להבטיח את אטום המאגר, יש לערוך מבחני חלחול במקום. ניתן להעזר לצורך זה בקידוחי צרעה ת/6, ת/5 ו-ת/4. ולאטום בהתאם לבדיקות השטח. באשר לניצול הקולחים להשקיה, אין לנו התנגדות לכך ובלבד שאיכות הקולחים לא תרד מ 20/30.

בכבוד רב,

ג/ עדי טל
 המח' למשאבי מים

העתק: יונתן לביא, קבוץ צרעה
 מר א. לרמן, משרד הבריאות י-ם
 דר' א. בן-צבי, כאן

הייג מילד מן אומי
Ⓡ

לשית

24.3.98

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכר

אל:	יאסי צייטלין
מאת:	קביני
המרו:	סגן הירחאלי, גלית צהרי
סימוכין:	(הבניה מדינה)

1. נראה לי שגוף זה הוא חלק מן הממשלה
במסגרת אגף המלכודת ולין גלית
לוקח חלק עמנו באגף זה
2. על הביטחון

ט"ו באדר התשנ"ח
13 במרס 1998

לכבוד
צביקי נור
נציבות המים
הקריה ת"א

שלום רב,

כציבות המים
סגן נציב המים
23-03-1998
דואר נכנס

הנדון: סקר הידרו-גיאולוגי באזור המאגרים בצרעה

בימים אלה נכנסת מינהלת נחל שורק להכנת תכנית מתאר מפורטת באיזור שבין בית שמש וטל שחר, שמתבססת על התכנית הרעיונית הכוללת של נחל שורק.

עם תחילת העבודה, התברר הצורך בסקר הידרו-גיאולוגי שהוא, כנראה, תנאי הכרחי להבנת תנאי הקרקע בתחומי המאגרים הקיימים והעתידיים באיזור. המאגרים אמורים גם להוות בסיס לתשתית תיירותית, אליה מתייחסים כבר בעת התכנון.

אמנם קיימת הצעת תקציב ל 1998 (מצ"ב), שאמורה להתאשר בישיבת מליאת מינהלת הנחל (ב 21.4.98) ושהוזמנת אליה, אך לאור ההתקדמות וההתפתחויות בשטח נוצר הצורך בתקציב נוסף עבור ביצוע הסקר.

נראה לי שבעיקרון, אתם הגוף שמתאים ויוכל לסייע במימון הסקר והקידוחים, באם יידרשו.

מבדיקה ראשונה התברר שמדובר בסדר גודל של 60-100 אלף ש"ח.

בשבוע הקרוב אני מקווה לרכז הצעות מהידרוגיאולוגים על מנת לדעת באיזה סכום מדויק מדובר.

אודה לך על התייחסותך לנושא, וברגע שאדע יותר פרטים - איידע אותך.

בברכה ובתודה,

שלמה אלימלך
אביבה הררי

מנהלת הפרויקט לשיקום נחל שורק

העתק: שלמה אלימלך - יו"ר המינהלה לשיקום נחל שורק
גיזרא שחם - מנהל המינהלה לשיקום נחלים
ד"ר ישעיהו בר אור - מנהל אגף מים ונחלים, המשרד לאיכות הסביבה

n/1816/5689

מאגרי צרעה ג' - הנחיות לביצוע חקירות הידרוגיאולוגיות

1. מבוא

קיבוץ צרעה ומינהלת נחל שורק יוזמים חקמת מאגרי קולחים בגיא נחל שורק באדמות קיבוץ צרעה.
בשנים הקרובות ישמש אתר המאגרים לכריית חומר ואדי ובהדרגה, לאחר סיום חכרייה יוקמו המאגרים.

מתחת לשכבת חומר הוואדי המיועד לכרייה נמצאת שכבת חוואר. מפלסי המים בקרקע גבוהים מפני שכבת החוואר. התכנית הראשונית של המאגרים כוללת את איטומם ע"י חציץ עמוק, מנתחת למרכז הסוללות שיחדור לשכבת החוואר - שיטת האיטום לעיל מבוססת על ההנחות שהחוואר אטום ורצוף.
מתבקשת הצעה לחקירות הידרוגיאולוגיות אשר תשמש בסיס לתכנון המאגרים.

2. תאום עם השרות ההידרולוגי

בתשובה למכתבנו נשלח ב-5.4.95 מכתב של השרות ההידרולוגי בנושא המאגר. לאור המכתב עלינו להוכיח את רציפות ואטימות שכבת החוואר.
לוט מכתב השרות ההידרולוגי.

3. יעדי העבודה:

- קביעת מפלסי שכבת החוואר.
- קביעת מפלסי מי התהום.
- קביעת חתך הקרקע והותאמת העפר לבניית סוללות ולאיטום סוללות.
- בדיקת רציפות החוואר.
- בדיקת אטימות החוואר.
- קבלת אישור השרות ההידרולוגי לשיטת האיטום המוצעת.

4. העבודה ההידרולוגית:

- איסוף, לימוד וניתוח חומר הידרוגיאולוגי קיים.
- הכנת תכנית העבודה.
- קביעת שיטת העבודה לרבות סוג ושיטת הקידוחים, צפיפות הקידוחים, סוג בדיקות המעבדה, שיטת קביעת מפלסי מי התהום.
- הכנת מסמכים לקבלת הצעות מקודחים (ומעבדות אם ידרוש המזמין) והשתתפות בבחירת הקודח.
- ליווי צמוד של הקידוחים באתר, תאור שכבות הקרקע ומפלסי המים, נטילת דגימות קרקע.
- הערכה של החלחול הצפוי ויעוץ באשר לתכנון המאגרים.
- תאום עם השרות ההידרולוגי במגמה לקבל את אישורו.
- דו"ח מסכם לרבות תאורים גרפיים, מפות מידע כלליות ומפות הממצאים.

העבודה לעיל על כל שלביה תעשה בתאום עם המתכנן.

הנדסה חקלאית אזרחית. תכנון, ייעוץ ופיקוח הנדסי

-2-

5. הפסקת העבודה אם יהיו ממצאים שליליים

אם יתברר במהלך העבודה שהממצאים אינם חיוביים - כלומר החוואר אינו רצוף ו/או אינו אטום, יזום ההידרוגיאולוג את הפסקת העבודה. הפסקת העבודה תעשה רק בחתיעצות עם המתכנן והמזמין ולאחר קבלת הודעה בכתב של המזמין. התשלום עבור עבודה חלקית יהיה בהתאם לחלק היחסי של העבודה אשר בוצע.

6. ליווי צמוד של הקידוחים

המציע יציין בהצעתו את שמות וניסיון האנשים (הוא עצמו, או עוזריו) אשר ילוו את הקידוחים באתר.

7. הצעת העבודה

הצעת העבודה תכלול את היקף ועלות עבודת ההידרוגיאולוג וכן הערכה של היקף ועלות הקידוחים ובדיקות המעבדה.

רמי לביא

מרץ 1998

1816

מדינת ישראל
משרד החקלאות - נציבות המים
השרות ההידרולוגי
ת.ד. 6381, מיקוד 91063 ירושלים
טל: 02-381101, פקס: 02-388704

ה' בניסן תשנ"ה
5 באפריל 1995

לכבוד
מר רמי לביא
ת.ד. 48266
תל-אביב 61480

..נ.א

הנדון: מאגר צרעה ג
סמוכין: תכנית המאגר לועדת מים עיליים

המאגר המתוכנן להבנות על שכבת החלוקים שבמרכזו של נחל שורק. שכבה זו יושבת על גבי קירטון חווארי המונחת ע"ג האקויפר מגיל קנומן טורון.

מחתכי קידוח התצפית הנמצאים באזור (קידוחי צרעה 6-1) נמצאה שכבת חלוקים עד לעומק 6-7 מ'.

הקירטון החווארי עלול להיות סדוק בהמשכו. יש לכן להבטיח שהמאגר יהיה אטום כדי למנוע חלחול מים לאקויפר ואבודי מים מהמאגר לשכבת החלוקים.

בכדי להבטיח את אטום המאגר, יש לערוך מבחני חלחול במקום. ניתן להעזר לצורך זה בקידוחי צרעה ת/6, ת/5 ו-ת/4. ולאטום בהתאם לבדיקות השטח. באשר לניצול הקולחים להשקיה, אין לנו התנגדות לכך ובלבד שאיכות הקולחים לא תרד מ 20/30.

בכבוד רב,

א. ל. א. /
עדי טל
המח' למשאבי מים

העתק: יונתן לביא, קבוץ צרעה
מר א. לרמן, משרד הבריאות י-ם
ד"ר א. בן-צבי, כאן

המינהלה לשיקום נחלי ישראל
 נחל שורק - הצעה לתקציב לשנת 1998
 סיוטא ראשונית

הוצאות		מקורות מימון																		
		מסדות ציבוריים				משרדי ממשלה				עידיות, מועצות, איגודים										
מרכיב	פרטים	קטל	רגל	מקורות	משרד איכות	רשות ניקיון	נציבות המים	משרד השיכון	חמ"ת	מנהל לבוש	דוט יחוס	מוטצות עיבות	עיריית בנה	מ.א.ג.ן בנה	א.ע.דו	קיבוץ צנעה	אנשי החקום	תעשיות	רגל	
שוסף	עלות שכר + רכב	104								13		45								
	משרדיות	51	60		37					13		45								
סה"כ שוסף		155	60		37					13		45								
תכנון מתארי	תוכנית אב השלמה	200	50		80	20					50									
	קטע שפך טיפול במים	100			50		50													
תכנון רעיוני	קטע שפך	150	30	35	30									10	35					
תכנון רעיוני	יטודות	60	15						15										15	
תכנון רעיוני	צנעה	160	20		20	50			20							50				
תכנון רעיוני	קטע יבנה	100	20		20			40					20							
מפורט	סה"כ תכנון	770	135	35	200	70	50	40	35		50		20	10	35	10	15		15	
ביצוע	קטע שפך	200	70	10	40	20														
	קטע יבנה	200	70										70							
סה"כ ביצוע		400	140	10	40	20							70							
סה"כ הוצאות		1,325	335	60	277	90	50	40	35	13	50	45	90	10	45	50	15	60	15	

* הסכומים באלפי שקלים

2 ביוני 1997

אגוד ערים לאיכות הסביבה
דרום יהודה
ת"ד 5042, יבנה 81540
טל: 08-9420480
פקס: 08-9420542

- יו"ר המינהלה לשיקום נחל שורק - ראש מ.א. גן-רווה
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - ראש מ.מ. גדרה
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - ראש עיריית יבנה
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - ראש עיריית בית שמש
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - ראש מ.א. ברנר
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - ראש מ.א. מטה יהודה
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - ראש מ.א. נחל שורק
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - ראש מ.א. גדרות
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - ראש מ.א. חבל יבנה
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - מנהל היח' לאיכה"ס שורק
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - יו"ר א.ע. דרום יהודה
- חברת המינהלה לשיקום נחל שורק - מנהלת א.ע. אשדוד חבל-יבנה
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - נציב המים
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - מנכ"ל חמ"ת
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - מנהל פרויקט שיקום נחלים, קק"ל
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - מנהל אגף שימור קרקע וניקוז, משרד החקלאות
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - מנכ"ל רשות ניקוז לכיש - שורק
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - מנכ"ל רג"ל
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - מנכ"ל רש"ט
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - המינהלה הארצית לביוב
- חברת המינהלה לשיקום נחל שורק - מנהלת מחוז מרכז, המשרד לאיכה"ס
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - מנהל מחוז ירושלים, המשרד לאיכה"ס
- חברת המינהלה לשיקום נחל שורק - מתכנתת מחוז המרכז, משרד הפנים
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - הק"פ קק"ל
- חבר המינהלה לשיקום נחל שורק - מנהל אגף מים ונחלים, המשרד לאיכה"ס

- לכבוד:
- מר שלמה אלימלך
- מר אלי רדיע
- מר יהודה ברוס
- מר דניאל ועקנין
- מר חגי רודנר
- מר מאיר ויזל
- מר מרדכי הוניג
- מר בני חבוט
- מר אליעזר ביננפלד
- מר אבי ברכה
- מר ירח יעקובי
- ד"ר ענת רוזן
- מר מאיר בן מאיר**
- מר דוד הרניק
- מר עמנואל קאופשטיין
- ד"ר דן רוזנצוויג
- מר יצחק יוגב
- מר אהרון ורדי
- מר שייקה ארז
- מר צמח ישי
- גבי בת-שבע קופטש
- מר גיל יניב
- גבי רננה ירדני
- מר משה כהן
- ד"ר ישעיהו בראור

שלום רב,

הודון: ישיבת מליאה של מינהלת נחל שורק מס' 1/97

מצ"ב הצעה ממורטת לסדר היום של ישיבת המליאה הנ"ל שתתקיים במשרדי האיגוד, ביום חמישי, 12.6.97, בשעה 9.00.

בברכה,
גילה שניידר
מנהלת האיגוד

העתק: גבי נחמה רוזן - מנכ"לית המשרד לאיכה"ס
מר דוד נחמיאס - יו"ר המינהלה לשיקום נחלי ישראל, קק"ל
גבי אביבה הררי - מנהלת פרויקט שיקום נחל שורק

אגוד ערים לאיכות הסביבה
דרום יהודה
ת"ד 5042, יבנה 81540
טל': 08-9420480
פקס': 08-9420542

הצעה מפורטת לסדר היום לישיבת מליאה של מינהלת נחל שורק מס' 1/97
שתתקיים ביום חמישי, 12.6.97, בשעה 9.00 :

- א. ברכות - גבי נחמה רונן, מנכ"לית המשרד לאיכות הסביבה
- מר דוד נחמיאס, יו"ר המינהלה לשיקום נחלי ישראל, קק"ל
- ב. 1) הצגת החברים במינהלת הנחל - מר שלמה אלימלך
2) הצגת מנהלת הפרויקט, גבי אביבה הררי
3) בחירת חברי הנהלה מצומצמת
4) בחירת חברי ועדות
- ג. סקירת הנעשה עד היום ע"י:
1) גילה שניידר - מנהלת איגוד ערים לאיכה"ס
2) עמונאל קאופשטיין - מנהל פרוייקט שיקום נחלים, קק"ל
- ד. הצגת התכנית הראשונית - גבי עליזה ברוידא
- ה. סקר מים - ד"ר מרסלו חואניקו

D-sfa-munhala

המינהלה לשיקום נחל שורק

תיק למשתתף - 12.6.97 ישיבת מליאה

1. סדר יום
2. רשימת המוזמנים לפגישה
3. דף מידע כללי על המינהלה לשיקום נחלים
4. תקציר מילולי - אדר' עליזה ברוידא, תכנית אב לנחל שורק
5. הצעת מינהלת הנחלים לתכנית פעולה ל 1997-98
6. תקציר: סקר מים בנחל שורק / ד"ר ערן פרידלר, ד"ר מרסלו חואניקו

טיוטא

מרחב תכנון מחוז מרכז

נחל שורק - תכנית אב לשימור ופיתוח

שנוי לתכנית מתאר מחוזית תמ"מ 3.

מטרות התוכנית

1. ליעד שטחים להצעות הנחל ולקבוע שימושים מוגדרים ברצועת הנחל.
2. לקבוע תנאים ומגבלות להקמת מבנים ומתקנים באזורי נחל וסביבותיהם.
3. לקבוע הוראות ואמצעים לשיקום ושימור נחל שורק וערכי הטבע והנוף המצויים לאורכו.
4. לקבוע מוסדים לפיתוח מבוקר לצורכי פנאי, נופש ותיירות לאורך הנחל.
5. לשמור על צביון השטח הפתוח והמרחב החקלאי לאורך הנחל באופן שיווצר חיץ ירוק בין המרחבים הבנויים.

טיוטא

רצועת הנחל - שימושים מותרים

בתחום רצועת הנחל יאושרו היעודים והשימושים הבאים (ובכפוף להנחיות מפורטות בהמשך - ראה טבלה).

א. ניקוז - לאורך הנחל תוגדר רצועה שרוחבה כ- 50 מ' מינימום למטרות ניקוז, תחזוקה וטיפול בנחל ושביל/טיילת נחל. רצועה זו חופפת לרצועה המוגדרת בחוק הניקוז ותהיה באחריות רשות ניקוז נחל שורק ומנהלת הנחל.

רצועה זו פתוחה לציבור ולא תהיה בה כל בניה למעט בניה הנחוצה לצורך פעילות ניקוז וטיפול בנחל ו/או מוקדים המוזכרים בתכנית האב, ובהתאם לתכנית מפורטת שתוגש לאישור מנהלת הנחל והועדה המחוזית.

ב. חלקאות - כל השטחים החקלאיים ימשיכו לשמש לתכלית זו אלא אם כן ירצה יזם/ישיב ובעל ענין בקרקע לשנות את יעודו לאחד השימושים המותרים בחוק או לפי תכנית זו ולפי עקרונותיה.

חלקות א' - יותר כל שימוש המותר עפ"י החוק, ועפ"י תוכניות מאושרות. חלקות ב' וג' - ייתרו שימושים המוגדרים בתוכנית זו בלבד.

ג. פעילויות פנאי. נופש ותיירות -

יותר שימושים המשרתים את כלל הציבור ופתוחים לגישה ציבורית, כולל: שביל הולכי רגל, שביט אופניים, שבילי סוסים, חניוני יום, אזור תצפית, מצפורים, אגמי דיג, מאגרי מים.

במוקדים שהוגדרו בתכנית האב תותר הקמת מוקדים כלכליים כגון: בית קפה, מסעדה, מרכז מידע, דרך רכב וחניה, חניוני לילה, מוזיאון וכד'. בכפוף להגשת תוכנית מפורטת לאישור מנהלת הנחל והועדה המחוזית.

ד. גן לאומי ושמורת טבע

ה. תשתיות, כבישים, רצועת תשתית ומתקני תשתית הנחוצים באופן ישיר לטובת הנחל ובאישור מנהלת הנחל והועדה המחוזית.

ו. כל שימוש סרע נוסף שלדעת מנהלת הנחל והועדה המחוזית משרת את השימוש של רצועת הנחל והולם את אופייה.

המיינהלה לשיקום נחלי ישראל
קרן קימת לישראל

ד"ר ערן פרידלר ודד' מרסלו חואניקו

תכנית אב לנחל שורק
כמויות ואיכויות מים
דו"ח סופי

טיוטה

דד' ערן פרידלר ודד' מרסלו חואניקו

אפריל - 1997

האגף לתכנון - ייעוץ והתייעות מע"מ
המנהל הכללי: אריאל רייזמן, איו"ם והשבת שפכים
ייעוץ וניהול איכות מים במגזר היקוות
דד' ערן פרידלר ודד' מרסלו חואניקו
דד' מרסלו חואניקו 050-582400 009 05-64499237

1

חלק א' - תאור מצב הנחל

נתונים כלליים

2

קטע I: סכר בית זית - ק"מ 44 (מערת שמשון)

5

קטע II: ק"מ 44 (מערת שמשון - נחל שמשון

9

קטע III: נחל שמשון - תפישת קולחי ירושלים

10

קטע IV: תפישת קולחי ירושלים - תל בטש ("תשלובת צרעה")

13

קטע V: תל בטש - מאגר יסודות א'

15

קטע VI: מאגר יסודות א' - נחל יבנה

18

קטע VII: נחל יבנה - כביש מדי 4

23

קטע VIII: כביש מדי 4 - תעלת רובין / פלמחים

25

קטע IX: תעלת רובין / פלמחים - שפך לים

26

חלק ב': חלומות לשיקום הנחל - פרק המים

מאגן מים טנטטיבי לנחל ביום קיץ אופייני

28

זיהוי מקורות מים פוטנציאליים לצורך שיקום נחל שורק

32

זיהוי שימושים פוטנציאליים של המים שישוחררו לנחל שורק

36

חלומות לחקצאת מים לנחל שורק

37

איכות המים בנחל שורק

44

סיכומים

51

נספח א'

58

תקציר

נהוגים כללים

שטח אגן היקוות
אורך הערוץ הראשי
משקעים
כ-690 המ"ר
כ-65 ק"מ
550 מ"מ בשנה.

פיזיוגרפיה

- בקטעו העליון הנחל הוא נחל הררי מפותל ועמוק שיורך מרום של כ-200 מ' גובה של כ-150 מ' ושיפועיו האורכיים גבוהים. האזור ההררי מהווה כ-40% משטח אגן ההיקוות.
- מאזור בית שמש עד ליסודות הנחל חוצה את גבעות שפלת יהודה שלארכו שטחים הקלאיים רבים. הנחל רחב ואיטי. השיפוע האורכי מתמתן ל-1%-0.5. אזור זה מהווה כ-30% משטח האגן.
- ביסודות הנחל יורד לטווח משורר של אורכו ריכוז אכלוסיה גבוהה ישירים הקלאיים. באזור המשורר השיפוע האורכי מתון. כ-0.3%-0.2 בממוצע.

הנחל

- סקרים שנעשו בעבר מראים כי איבודי החלתול בקטע ההררי מניעים להיווצר בהמשכה הנכנסת לנחל. אולם, מרכזו (1996) עם מסקנות אלה בספק.
- סקר של ויטנר (1992) מצוין כי מאזור יבנה ומערבה קיימת עדיין היסודות מסביב לאפיק שמונעת החלתול.

איכות המים בנחל

נחל שורק סובל מנזקים רב כמעט לכל אורכו. בחלק ההררי זורם מים ירודים העלולים שגורם לאיכות מים גרועה בנחל. באזור יסודות אחריו אזור הקואוזה בו נשאב רוב המים איכות המים טובה יחסית אם כי מלחותם גבוהה. מידת החלת מותם גם הוא משפטי רחובות. נס ציונה שבמזרח יבנה הייתה ירודים בנחל מאזגה לרוב את גדות הנחל כ-10 ימים בקיץ. זוהי הוצאה בספיק גבוהה.

בשטח זרימה היסטורי הנחל הוא נחל אכזב כפי למספר נביעות קטנות בערוץ בגורמות לזרימה נכבדה במים מצרים. במורד הנחל, סמוך לשפך, מצויות נביעות רובן ונחל היה איתן.

המדיניות למטרות הלימה למטרות מים לנחל

1. קיים אינטרס מוצדק (מבחינת אב לשוקם ופיתוח) לקיים קטעים ירודים בנחל שיהיו לערוץ פיתוח נוסף שמורה על תוצאת היקוות יעילות קיט ונופש. זאת על פי המרום הבא:
 - מאזור צדעה ארוך כ-10 ק"מ במורד הנחל. לפיתוח "תשלומה צדעה" הישיר הישיר נמשך ותלירות.
 - לאורך הציר יבנה יבנה צדעה פיתוח מארק עירוני, אזורי נפש ירודים המים.
 - לאורך הקטע בין יבנה לבין שפך 4 לערוץ פיתוח נוסף.
 - בין כביש 4 לבין יבנה על מנת לשמר את התנאים ההיסטוריים יבנה יבנה על מנת לפתח מארק הנשע על יבנה.
2. קיים אינטרס מוצדק ובמשה בנחל-ה מרשות שמורות הטבע לשמור על המים בנחל יבנה. זאת על מנת לאפשר נדידה הנושית של מים אשר נחל רטוב עשוי להיות להם מנוח. קטע מוטגיאלי מיושן לשימור בקטע אכזב הוא הקטע בין כביש 4 ויבנה יבנה יבנה.
3. קיימים בחווה עמיתית מוסכמים שלהם תוקף לגבי כל הנחלים (פירוקם והאיתות 1992):
 - המשך קיומם של השימורים החוקים בחורף כדרך לשמורה על אמים בנחל יבנה.
 - המשך קיומם של הזרימות הקטנות של מים שפירוס ומי המעינות בהשגת מים בנחל. זאת עקב השיבות האמולגנית של זרימות אלה.
 - שחרור הסוללים המוסעים לנחל באתר מנהל מרכזי אחד או במספר אגנים מוצנעים. מאומן סמפוני, שרדור מירודים לנחל כמסון טיהור מסוים או ממכונני טיהור המים יבנה. גם אם קולחים אלה יבאיימו באיכותם לאיכות הדרושה לנחל.

כמה מים נדרשים לשימוש הנחל?

כמויות המים הנדרשות ליצירת נחל בעל אפיק זרימה רחב גבוהות בהרבה מהכמויות אותן ניתן יהיה להקצות לנחל.

פתרון למצב זה הוא יצירת נחל מחולק לקטעים בהם חתך הזרימה צר וקטעים של נמו מים גדולים יחסית הנוצרים על ידי הקמת סכרונים לרוחב האפיק. כמויות המים הדרושות נחל כזה קטנות יחסית ולכן נמצאות בתחום הקצאת המים האפשרית.

מקור	מדידת מוטציות (מספר לשנה)	נקודת שחרור מוטציות	יתרונות	חסרונות
גזירות	1. מאזר נהר 2. מאזר יבנה	בין גדרה ליבנה	איכות 'טבעית' טובה מאוד לא דורשת טיפול, שחרור במקום מתאים	מקור לא אמין תלוי בגשמים, דורש איזה מחורף לקיץ.
קונחי יחסים ואו בית ספס והסביבה	1. 1971 2. יולי גשמים הבאת	תשלובת צרעה	איכות דורשת רק ניסוי, מקור אמין, מקום זול לביזית מאה, אולי לא דורש אגירת	סחרור במקום לא מתאים.
קונחי רשתות-מוריקה	לא גדרה	בין יסודות לגדרה	איכות דורשת רק ניסוי, מקור אמין.	דורש איזה מחורף לקיץ, ביחס גדול מהמקור לנחל.
קונחי אגודה	1. 1971 2. יולי גשמים	בין גדרה ליבנה	איכות דורשת רק ניסוי, מקור אמין.	דורש איזה מחורף לקיץ.
קונחי שפד"ן	1992: 4 1971: 10-11 או יותר בעתיד	דרך העמק פלמחים	כבר קיימת מערכת ניסוי המאפשרת איכות טובה, יתכן ואין צורך באגירת פותר בעיית יחוס ל"י קיימת שפד"ן, אין סכנה במוחית, מקור אמין.	סחרור במקום לא מתאים.
קונחי יחסים וסביבה	אין סכנה במוחית	בין יסודות לגדרה	איכות דורשת רק ניסוי, מקור אמין, לא דורש איזה	מקום לא קיים, אין מתנאי.

שימושים מוטציונליים במים הזורמים בנחל

על ידי איתור ומיחית שימושים מוטציונליים במים הזורמים בנחל ניתן להקטין את הקצאת המים נטו הדרושה לנחל. שימושים מוטציונליים שאותרו למים בנחל על פי קטעין:

- ביחסו האמיתי של הנחל ניתן להשקות את רצועת הנחל. להורוב את המים למובל המורחבי ואו להורובם להשקיה הקלאית בקטע המורחבי.
- ביחסו המתחנן של הנחל ניתן להשקות את רצועת הנחל ואו לשאוב את המים באזור השפך לצורך ההדרה באחד מאג"י ההדרה של השפד"ן.

התכונות המובלצות

1. צרעה - בבייש 3

נחל ניסוי המתבסס על מולחי מבון הטיחור החדש של ירושלים, מוטציו נחל ביהוד ורימה צר ובזרימה חופשית. הקמת סכרונים לאורך הנחל במטע זה נראית מיותרת, משום שרוב השימוש האזרחי הנחל (חסית גופי מים שיווצרו והיו מצויים, הקצאה מניסוי הדרושה לשם כך היא כ-5 מלמ"ק/שנה שיווצרו במשך 150 יום מאפריל עד נובמבר.

2. בבייש 2 - נהר יבנה

נהל אבוב

3. נהר יבנה - השפך יב

נהל ניסוי המתבסס על מקורות המים המפורטים לעיל או על שילוב שלהם. הוון הנחל הוא נחל המורוב בסדרה של גופי מים שקטים ארוכים שקטים (מים חיים דגים) שנוצרו על ידי סכרונים - סכרונים נמוכים, המחברים על ידי קטעים של נחל ביהוד ורימה צר ובזרימה מהירה. חלק מגופי מים ניסויים אלה ישמש לשיט. הקצאה מניסוי הדרושה לשם כך היא כ-10-7 מלמ"ק/שנה שיווצרו במשך 150 יום מאפריל עד נובמבר.

איכות המים

הדרושות לאיכות מים בנחל ככלל מתאימות למסגרת מדיניות איכות המים כפי שהוצגה בעבודתנו הקודמת "הקצאת מים לנחלים נבחרים בישראל" (פרוידלר וחואניקו, 1996). לא מצאנו לנכון להוור כאן על העקרונות שנכתבו בדיחה הנחל.

איכות המים בנחל צריכה להיות טובה מספיק על מנת לספק הגנה על מי הריב. הגנה על בריאות הציבור, על מנת להניח לאיכות המים הרצויה יש לטפל במקורות זיהום נקודתיים ובמסורות זיהום לא-נקודתיים.

- לרוב מקורות הזיהום הנקודתיים הגדולים של נחל שורק קיים פתרון מתוכנן, אולם, לחלקם הגדול של מקורות הזיהום הנקודתיים הקטנים עדין לא נמצא פתרון ולכן יש לפתח פתרונות ספציפיים במקרים אלה.

- אין בנמצא מידע על כמויות ואיכויות הזיהום הלא-נקודתי המגיע לנחל שורק. למרות זאת, בהתאם לנתונים פיזיוגרפיים ולנתוני שימושי הקרקע באגן החיקוות, הגענו להערכות הבאות:
- בחלק האמצעי של הנחל (אזור השפלה): עם הכנסת מכון הטיהור החדש של ירושלים לפעולה, קולחי ירושלים כמקור זיהום יחסיים בחשיבותם יחסית לזיהום הנביע מנגר וניקוי חקלאיים.
- בחלק התחתון של הנחל (אזור המישור): אחרי סילוק מקורות הזיהום הנקודתיים, קולחים באיכות 20-30 כמקור זיהום יחסיים בחשיבותם לנגר עירוני.

יישום מדיניות איכות המים בנחל

- בקרה ושיפור איכות המים בכל נחל היא תהליך ארוך אשר עשוי להשתרע על פני שנים רבות.
- הצעד הראשון אותו יש לבצע הוא ברור מאליו: לסלק או להקטין את כל מקורות הזיהום הבלתי-לעין. פעולה זו תשפר את איכות המים בנחל, אולם לא תהווה שיפור מספיק על מנת לאפשר את השימושים המתוכננים בנחל.
- הצעד השני אותו יש לבצע הוא פחות ברור, משום שכאשר כל מקורות הזיהום הבלתי-לעין יסודקו, זיהוי הגורמים שעדיין משפיעים על איכות המים בנחל נעשה יותר קשה. זיהוי נכון של מקורות זיהום משניים אלה והירגום לפי תורת הזיהום שלהם הוא הכרחי בתהליך שיקום הנחל.

נורמים המשפיעים על איכות המים בנחל

נורם	קטע איתן	קטע אכזב	עונה
איכות מים חקלאיים	+++	-	א
מקורות זיהום נוספים	++	-	
ניקוי המלא	++	-	
אספה	+++	---	
סדנה	+	-	
נגר עילי עירוני יחסיים *	-	-	
נגר עילי חקלאי	-	-	
זיהום מים ממקורות מטרופוליטניים	-	-	
איכות הזיהום הכולל **	+++/-	---	
איכות מים חקלאיים	-	-	
מקורות זיהום נוספים	+	-	
ניקוי המלא	+	-	
אספה	+++	---	
סדנה	-	-	
נגר עילי עירוני יחסיים *	+++/-	---	
נגר עילי חקלאי	++	---	
זיהום מים ממקורות מטרופוליטניים	+++/-	---	
איכות הזיהום הכולל **	+++/-	---	

* השפעה שלילית ביותר בנטיים האטומים (Fuss Foul Flush)
 ** תקנות 'האגרות המזרחיות' - סטנדרט גבוה יותר של שפכים

התוכנית לשיפור ובהחלת איכות המים בנחל שורק תצטרך להיות תוכנית פעולה מחזורית, אינטראקטיבית, רב-שלבית, ארוכת-טווח:

- הקצאת קוטחים מנהמנות לטובת הנחל בפועל.
- חיסול הדרגתי של כל מקורות הזיהום הנקודתיים האחרים.
- טיפול במקומות המוקצים לטובת הנחל לרמת איכות 20/30 על פי תקנות ביטוח העם הנוכחיות.
- תוכנית ניטור לצורך הערכת איכות המים והאקולוגיה של הנחל לקטעיו.
- סקר כמותי על מנת להביע את התרומה היחסית של זיהום בנחל לקטעיו על ידי:
 - 0 הקוטחים המטופלים המוקצים לנחל.
 - 0 נגר עילי חקלאי/חקלאי
 - 0 ניקוי המלא
 - 0 נגר עילי עירוני
 - 0 נגר כבישים
- קביעת סדר עדיפויות להשקעות בבקרה וניהול והסרת זיהום (כלומר: טיפול נטף לקולחים, טיפול בנגר העירוני, וכו').
- ביצוע התוכנית לבקרה-ניהול-הסרה הזיהום.
- חזרה לתוכנית ניטור על מנת להעריך את השפעת ביצוע התוכנית ולבחון האם נחוצות השקעות נוספות לצורך בקרה-ניהול-הסרה נוספת של הזיהום.

מסגרת העבודה

עבודה זו מוצעה במסגרת תוכנית אב לנחל שורק. העבודה הנה חלק מסדרת עבודות המהוות את הבסיס לתכנית האב:

- עליזה ברוידא - נחל שורק - מבית שמש עד הים. תכנית אב לשימור ופיתוח. דו"ח ביניים. נובמבר 1995, עיצובים אדריכלות נוף.
- יעקב שקולניק - סקר אקולוגי-סביבתי נחל שורק, יסודות תל מחוז. דו"ח המנהלה לשיקום נחלי ישראל, פברואר 1995.
- רעיה רוזין - נחל שורק - סקר אקולוגי-סביבתי, קטע בית-שמש - יסודות. דו"ח המנהלה לשיקום נחלי ישראל, נובמבר 1995.

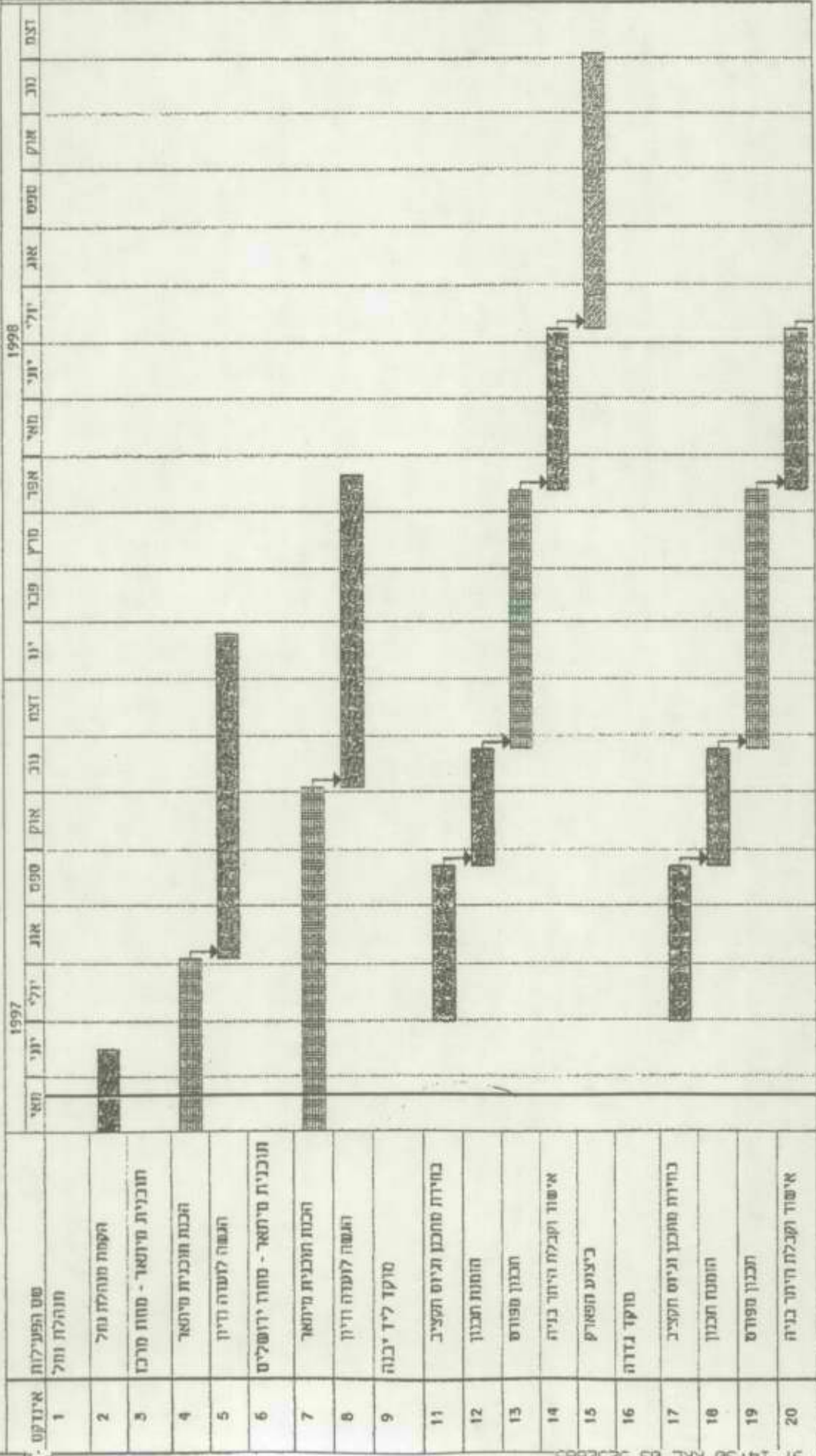
היקף העבודה

העבודה מתבססת על מידע קיים לגבי נחל שורק בתחומים הבאים: פיזיוגרפיה, מקורות המים, זרימות היסטוריות-טבעיות וזרימות בהווה, איכות המים, מקורות זיהום, שימושים פיטנציאליים במים במורד על מנת למנוע ממשק המים הלאומי איבוד מים לים, תוכניות לפיתוח נופי וכלכלי המתבססות על מרחב הנחל, וכו'.

תודות

שיקום נחל שורק
תוכנית עבודה לשנת 1998-1997

המנהלה לשיקום נחלי ישראל
שליטה ובקרה

פנילוח תכנון כיצע נכילוח

פרויקט: 21/05/97
תאריך: 21/05/97

SHAPIRA\MEKAR\EMESHUTA\FPROJECT\SHKUMASHOREX.MPP\ 21/05/97

מסוד 1

שיקום נחל שורק
תוכנית עבודה לשנת 1998 - 1997

המנהלה לשיקום נחלי ישראל
שליטה ובקרה

מ.ס.	תיאור	1997				1998			
		מאי	יוני	יולי	אוג	ספט	אוק	נוב	דצמ
21	סם הפעילות ביצוע הפארק								
22	קטע יסודות - צרעה								
23	סך כמרות ואיכויות המים בנחל								
24	הכנת תוכנית ועיבודית לשרות								
25	בזירת סוכנו וניוס הקציב								
26	הומנת הכנון								
27	הכנון ספורט								
28	אישור וקבלת היזמ בניה								
29	ביצוע הפארק								

פועילות תוכנון ביצוע

תאריך: 21/05/97
פרויקט: SHAPIRA MEKARKEIN MESHUTA PROJECT